

Seminarium 11

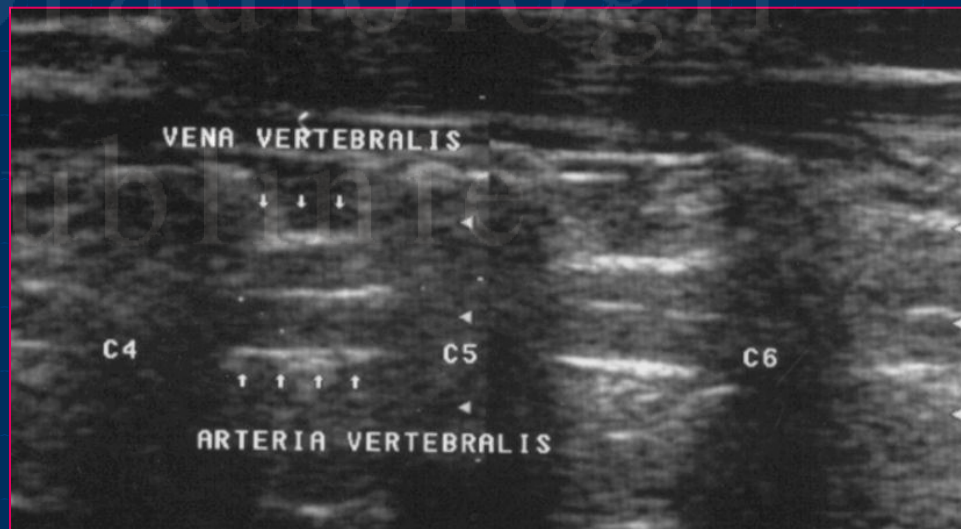
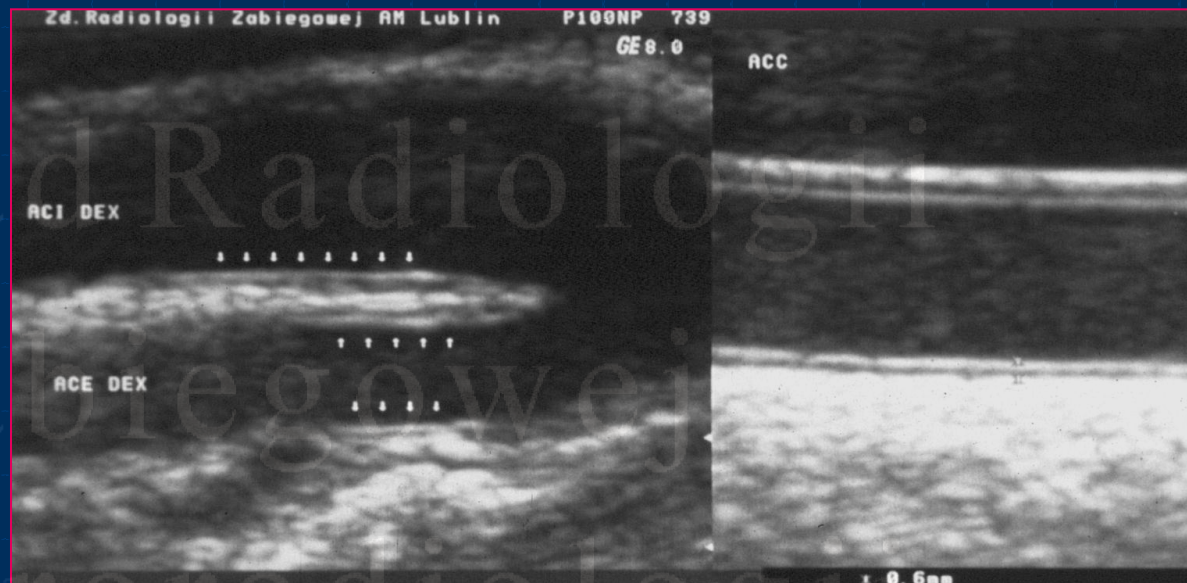
Diagnostyka obrazowa chorób naczyń

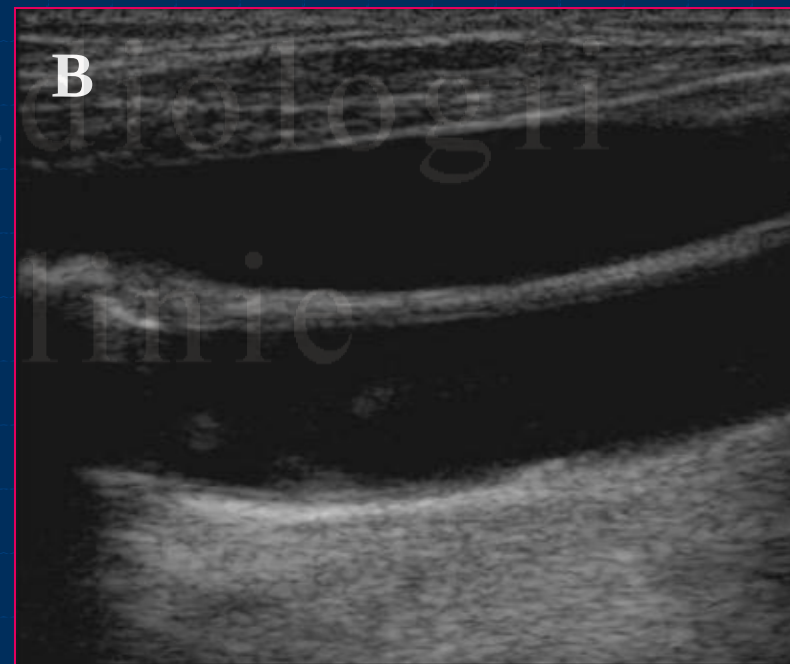
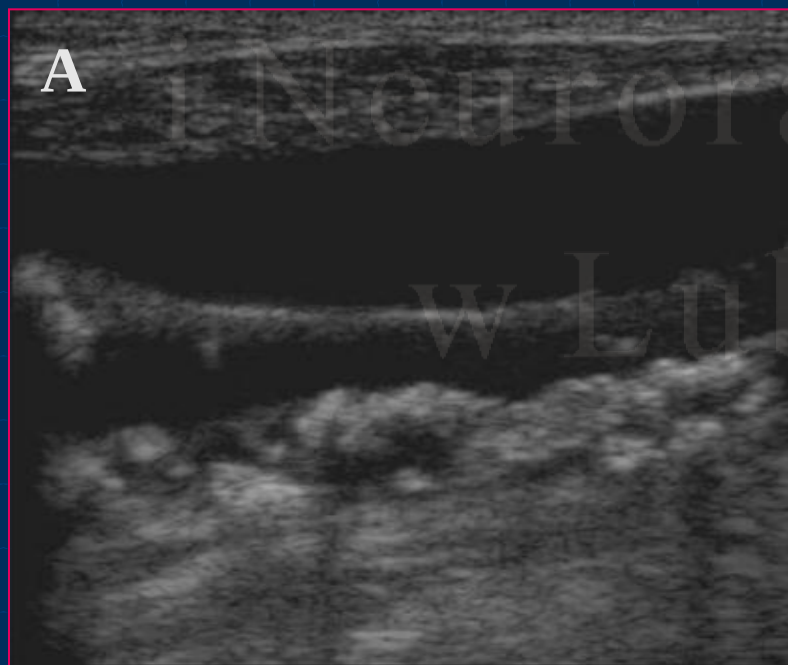
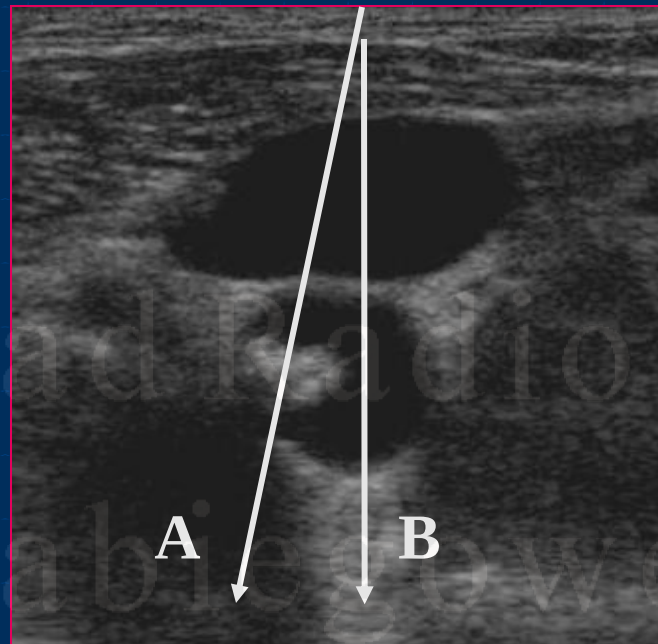
angioradiologia

Metody badań obrazowych naczyń krwionośnych / chorób naczyniowych

- Ultrasonografia
 - tzw. „ślepy Doppler”
 - duplex Doppler
 - IVUS
- Arteriografia / Flebografia
- Angio-TK
- Angio-MR
- Badania perfuzyjne
- Badania radioizotopowe
- Limfografia

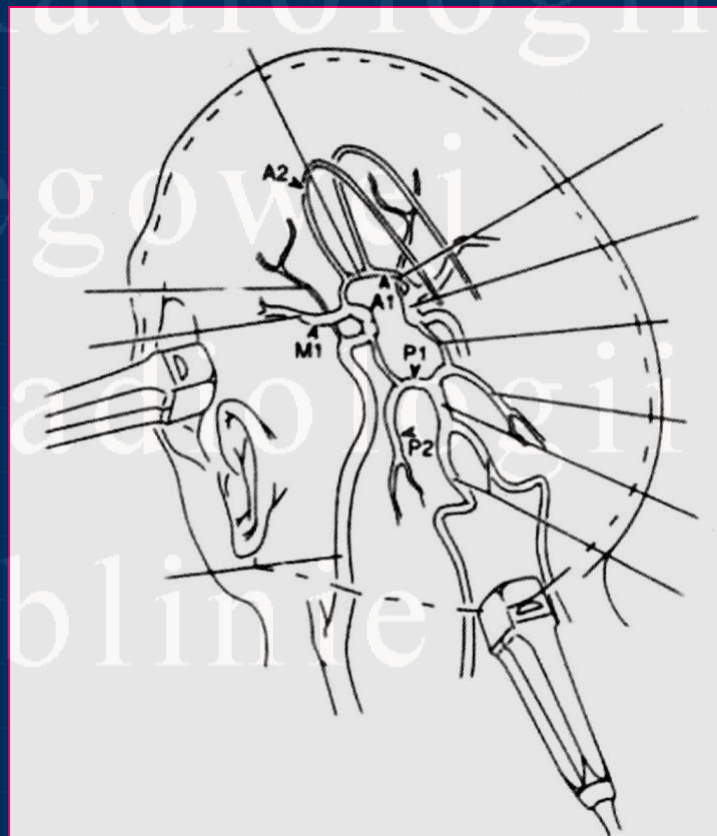
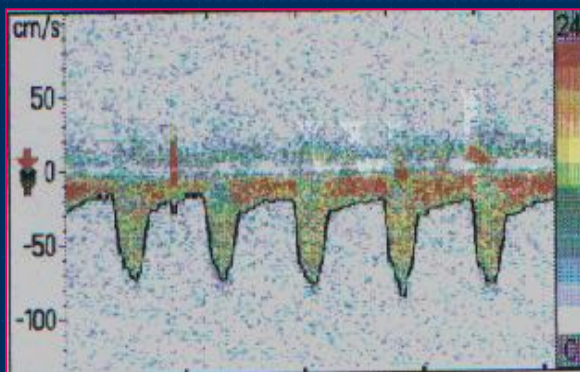
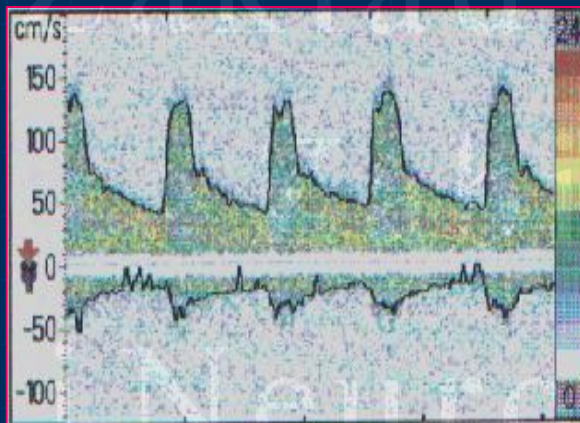
Ultrasonografia B-mode

Doppler „ślepy”

- obecnie stosowany głównie do badania przepływów wewnątrzmoźgowych (*Transcranial Doppler – TCD*)

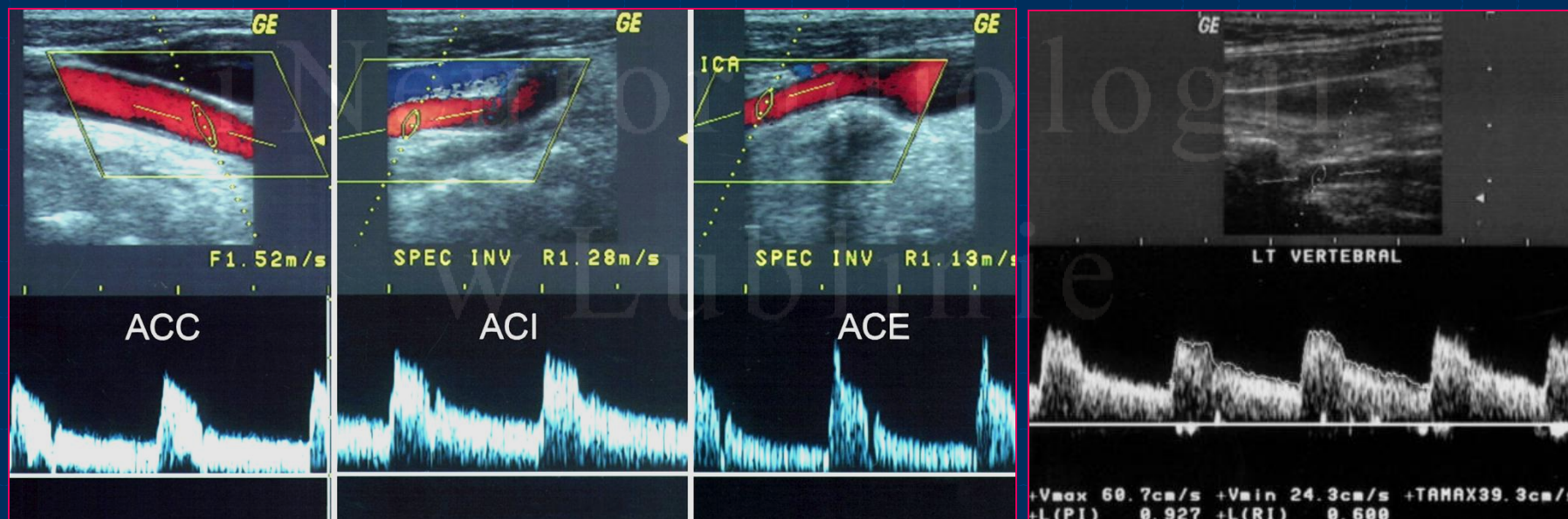

Duplex Doppler

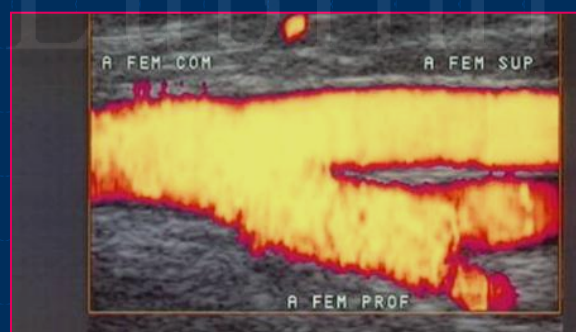
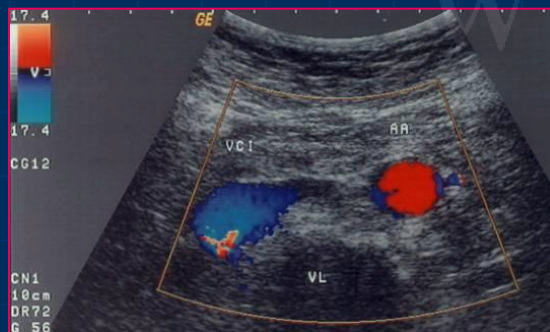
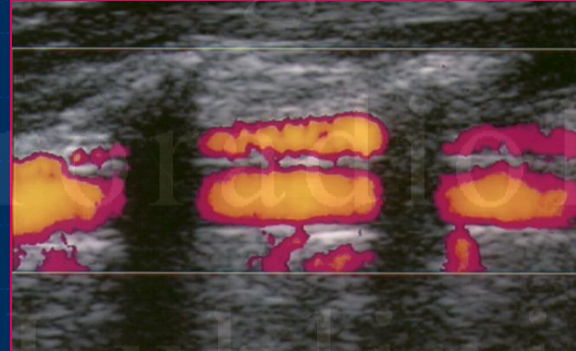
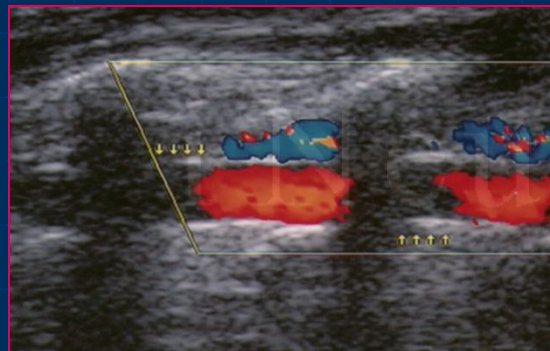
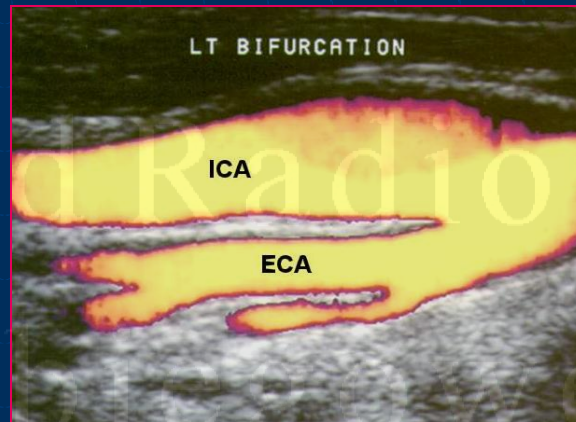
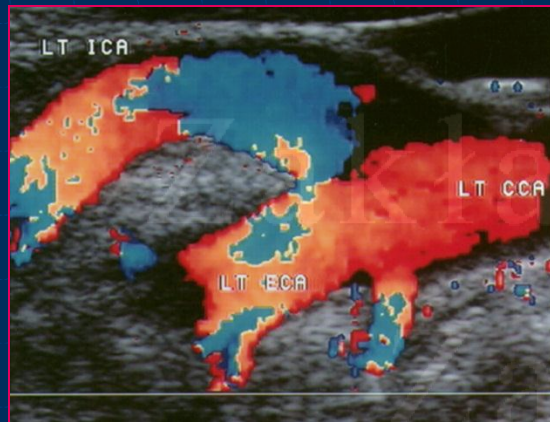
możliwość oceny przepływu krwi
pod kontrolą obrazu B

tzw. Doppler spektralny lub kolorowy

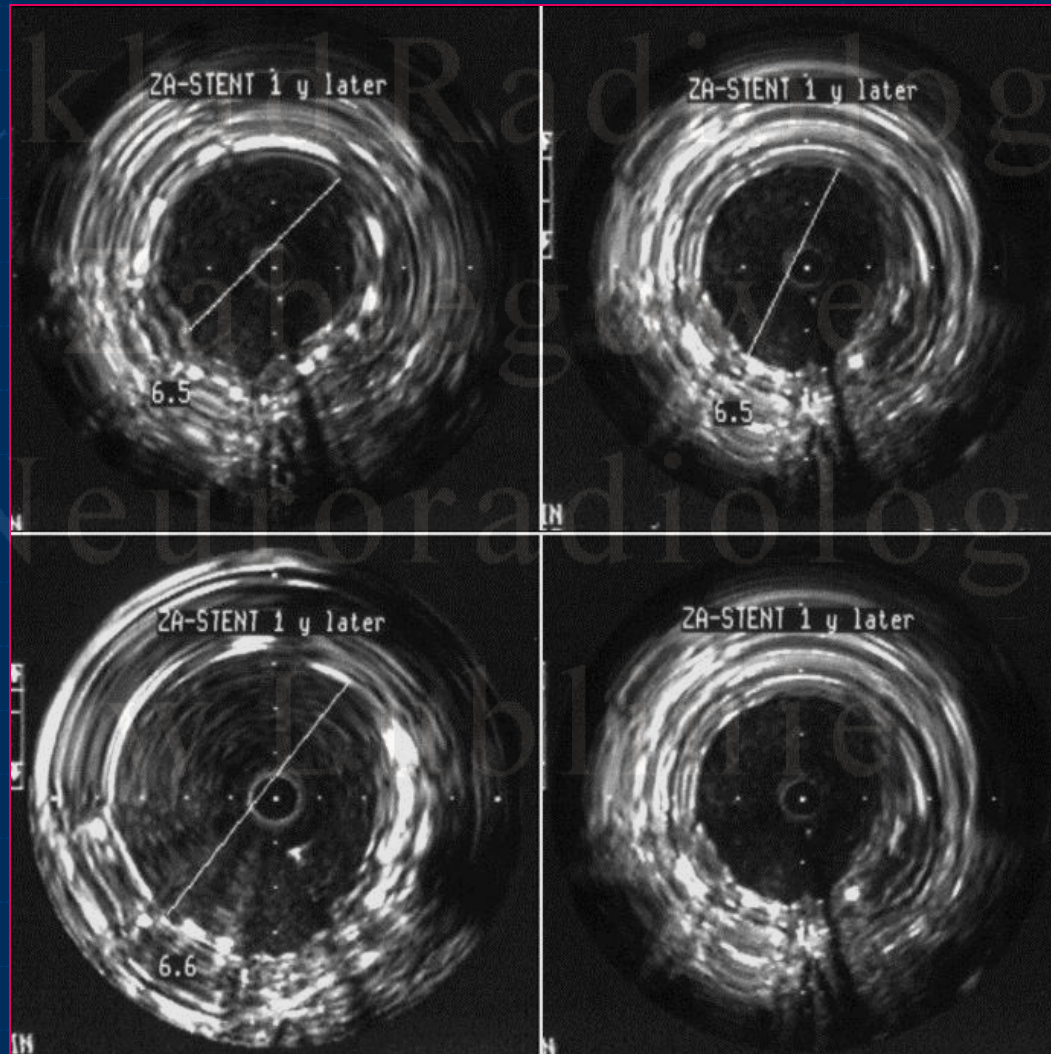
Duplex Doppler

obrazowanie przepływu krwi w kolorze

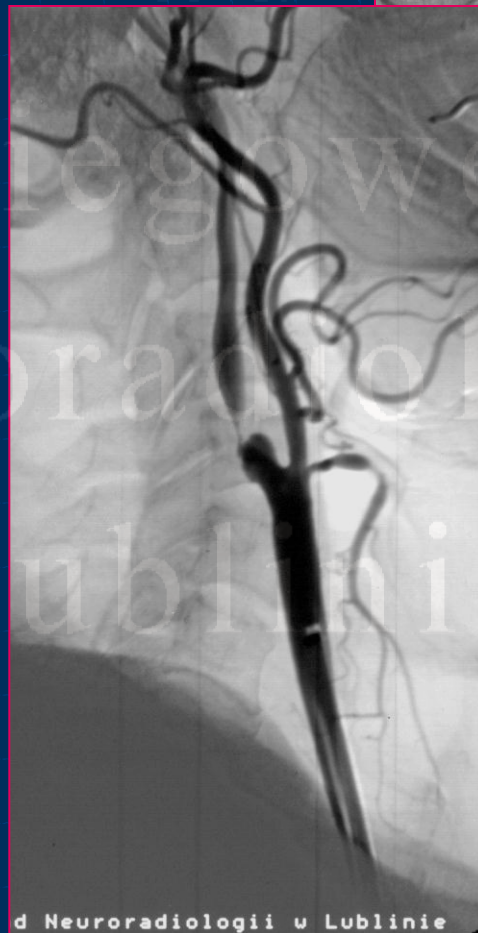
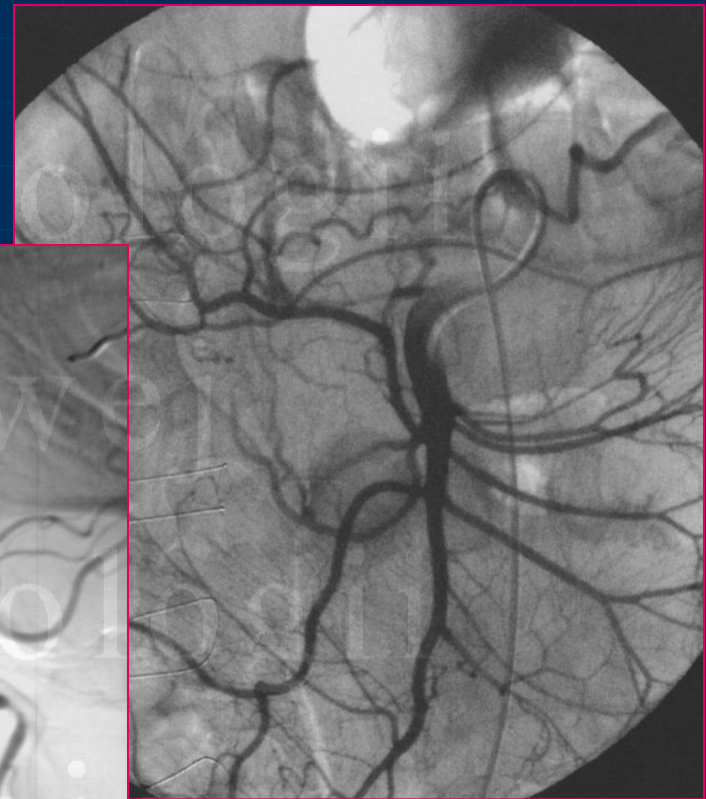

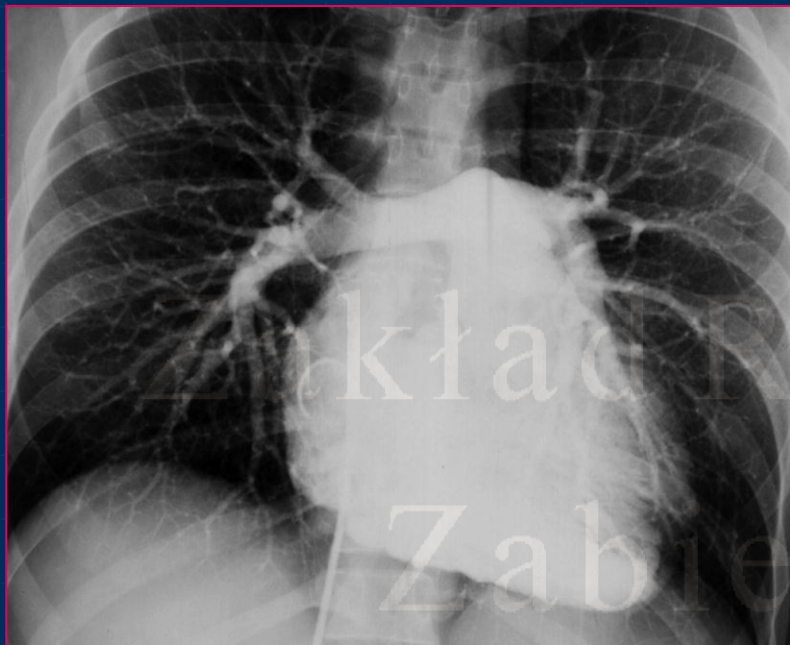
IVUS

IntraVascularUltraSound

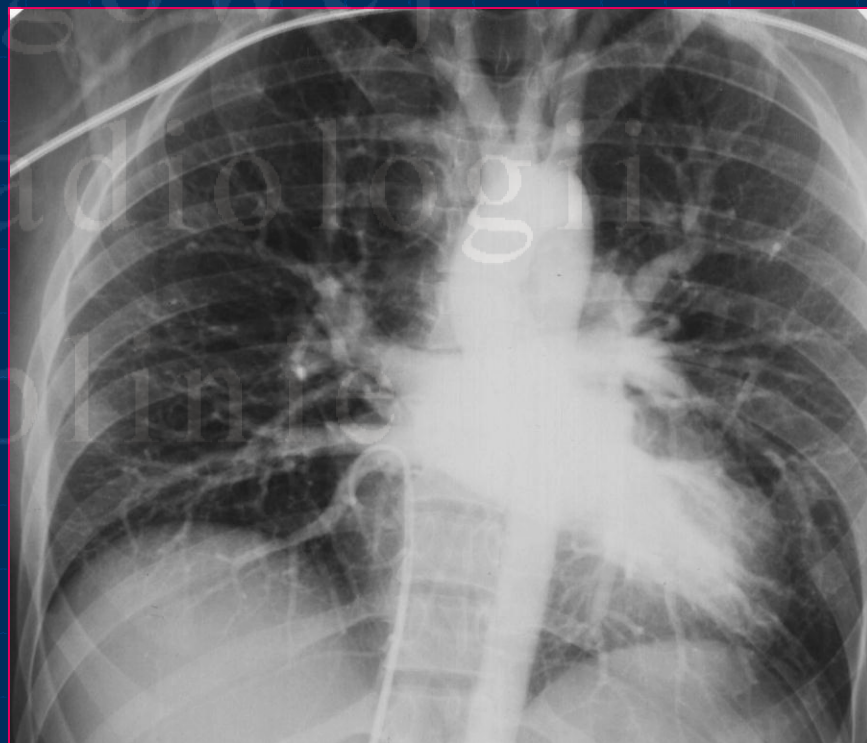
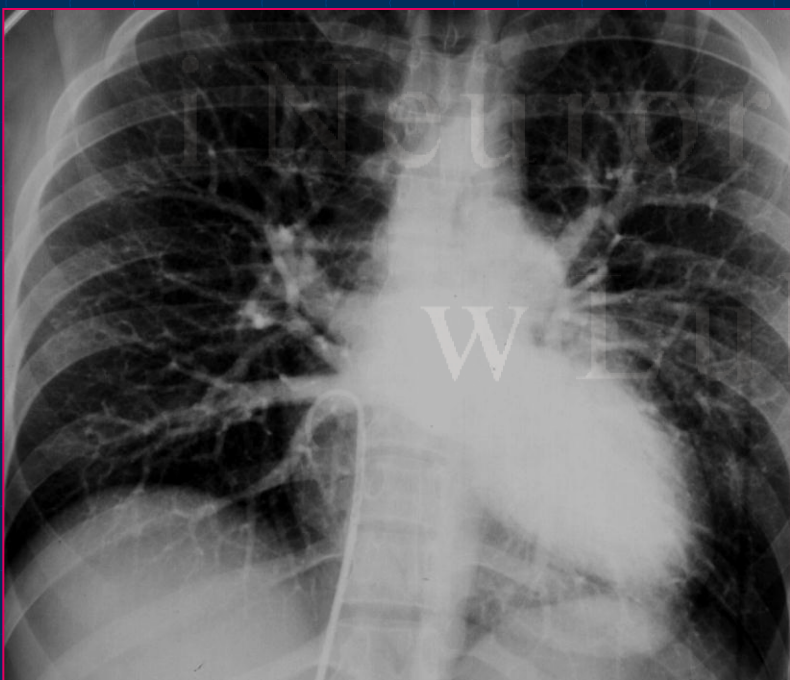

Arteriografia

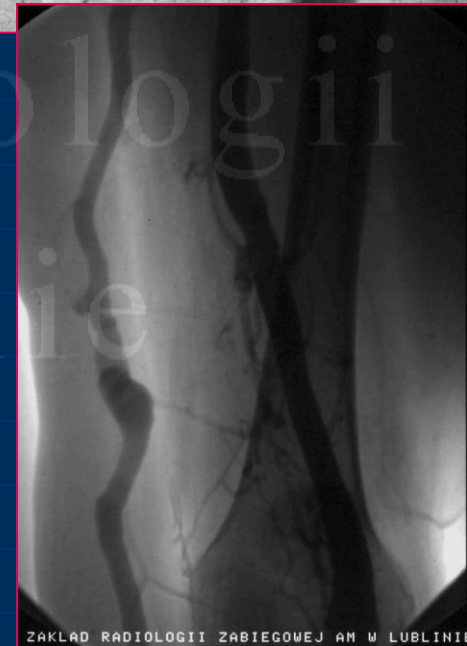
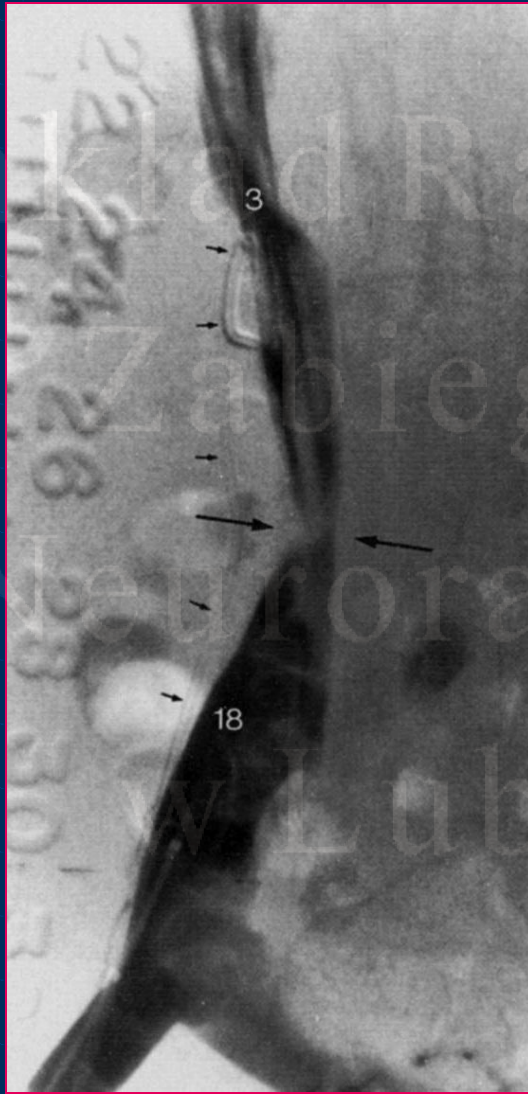
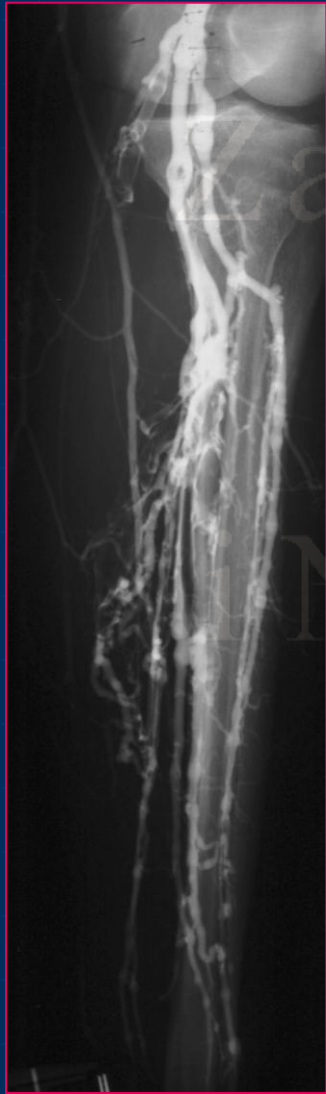

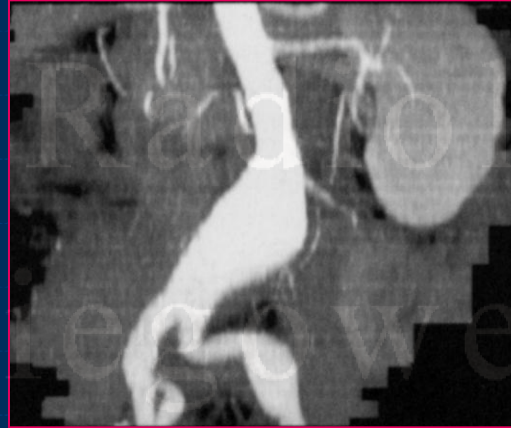
Angiokardiografia / arteriografia dożylna

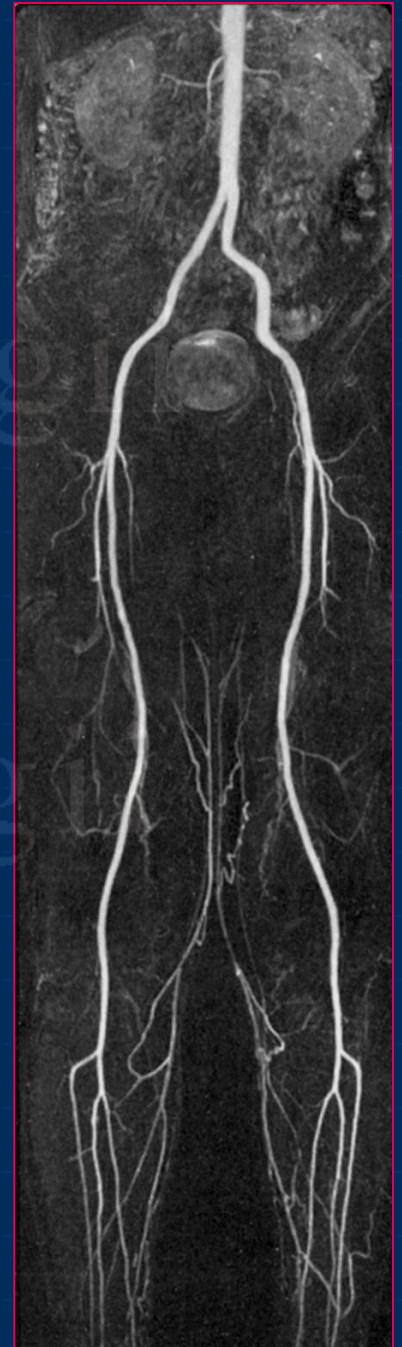
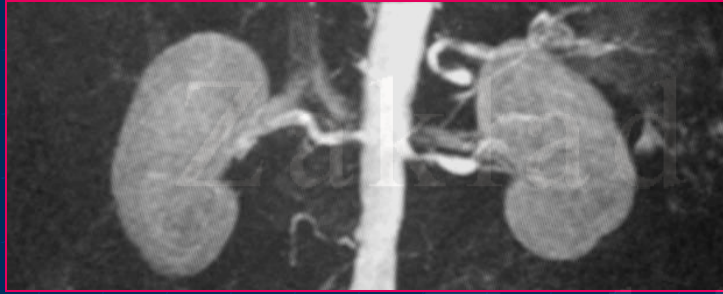
Flebografia / venografia

Angio - TK

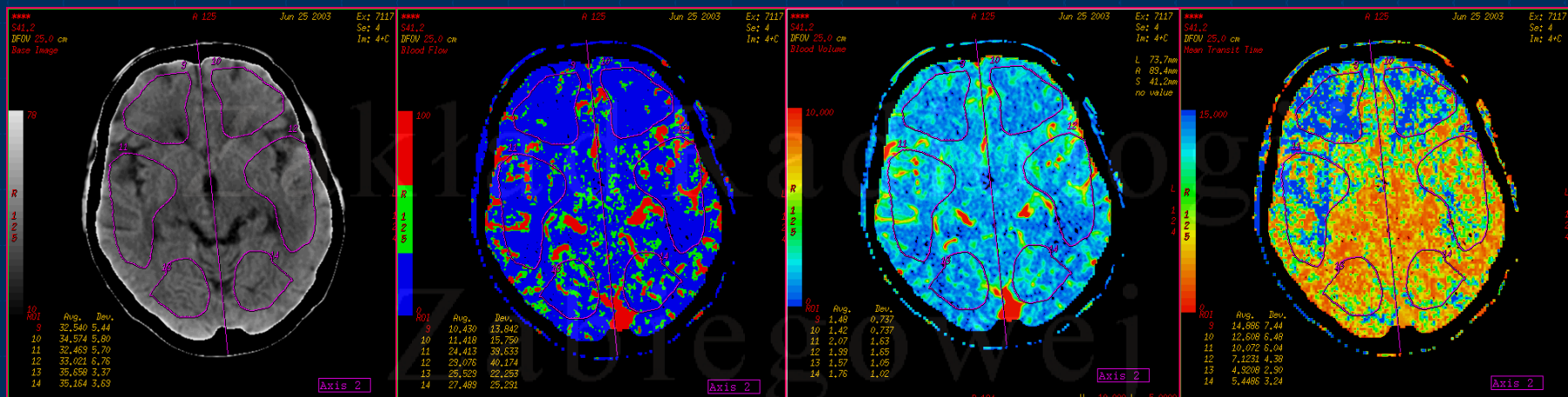

Angio - MR

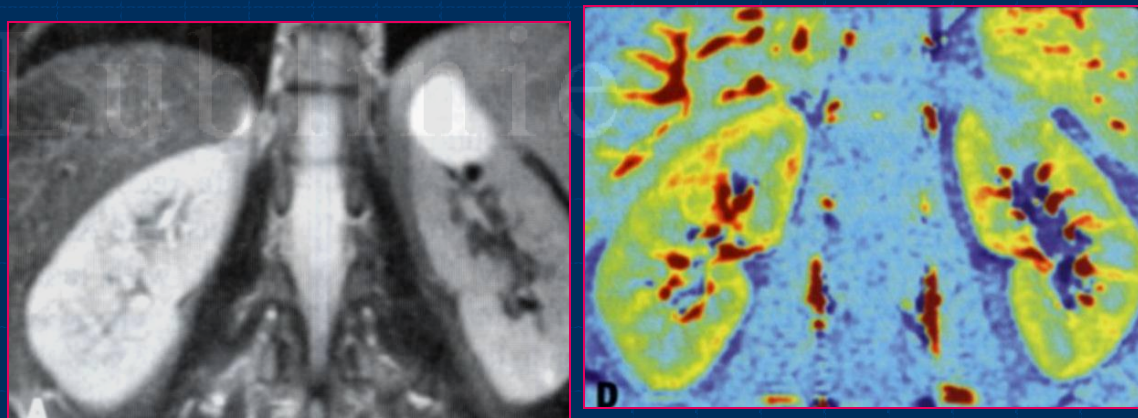
Badania perfuzyjne

Perfuzja-TK mózgu

Parametry perfuzji mózgu: CBF (*cerebral blood flow*)
CBV (*cerebral blood volume*)
MTT (*mean transit time*)

Perfuzja-MR nerek

Diagnostyka chorób naczyń

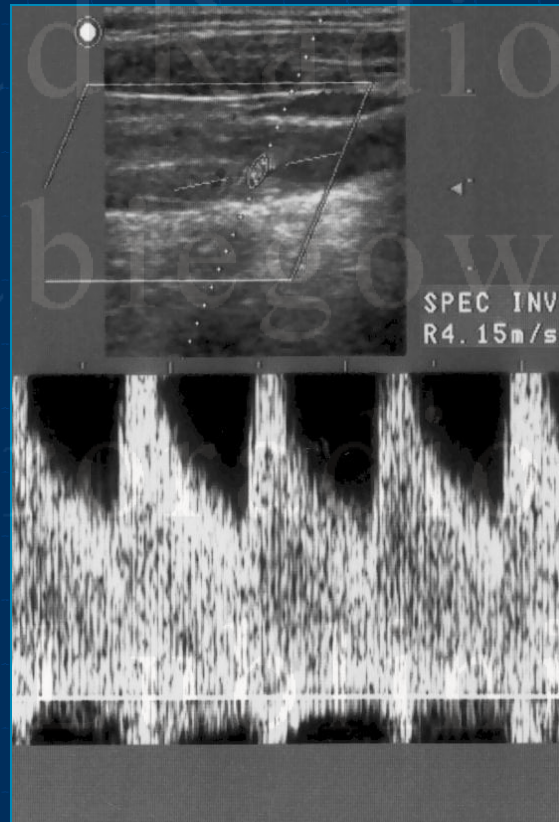
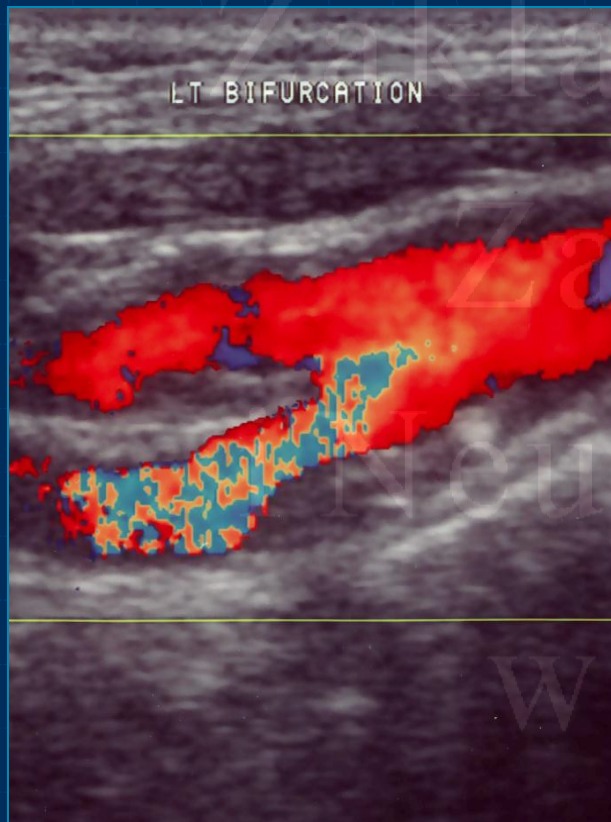
- Choroby tętnic
- Choroby żył
- Naczyniaki / Malformacje naczyniowe
- Bogato unaczynione nowotwory

Choroby tętnic - symptomatologia

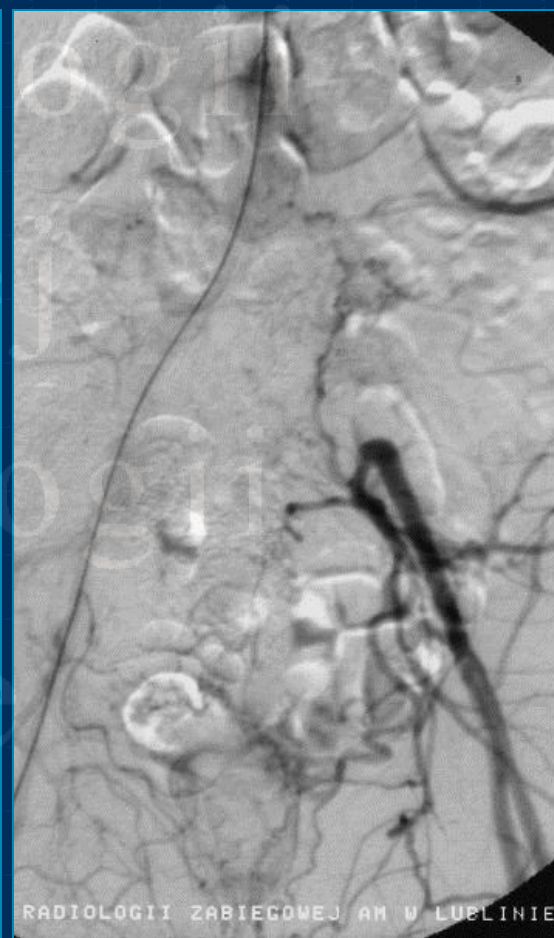
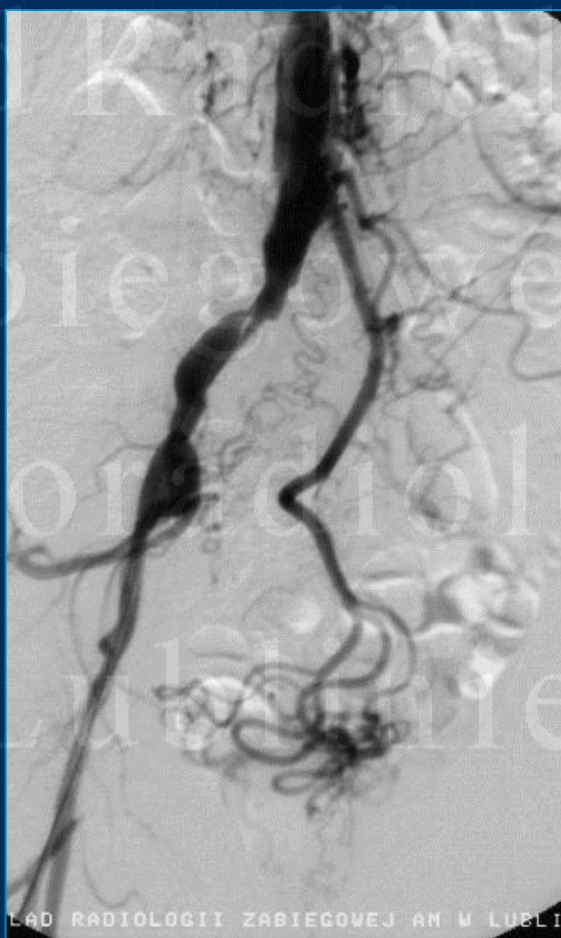
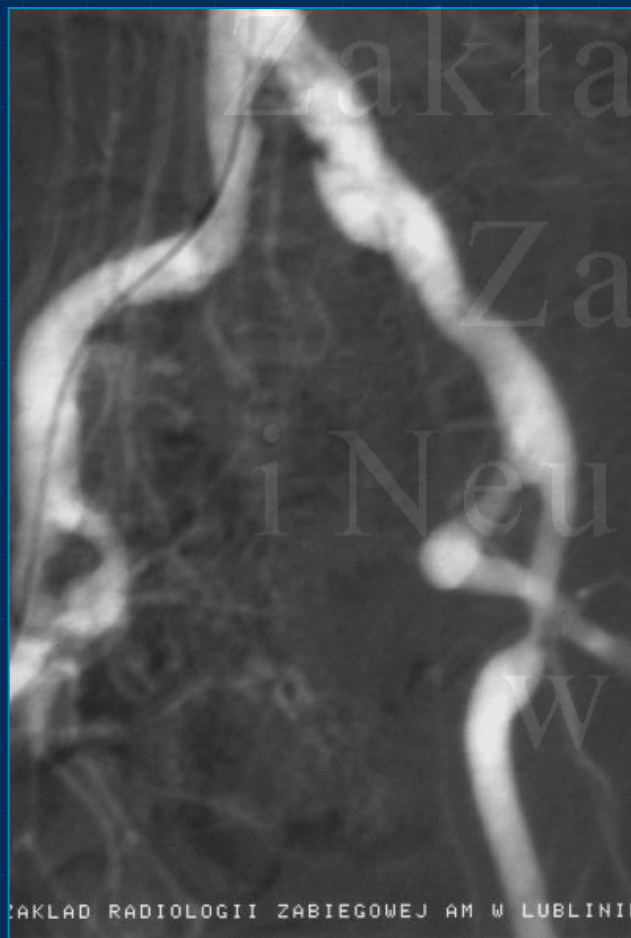
- zwężenia
- niedrożności
- poszerzenia
 - tętniaki prawdziwe
 - tętniaki rzekome (pseudotętniaki)
- rozwarstwienia / tętniaki rozwarstwiające
- przetoki t-ż
- „naczynia patologiczne”

zweżenie tętnicy szyjnej wewnętrznej

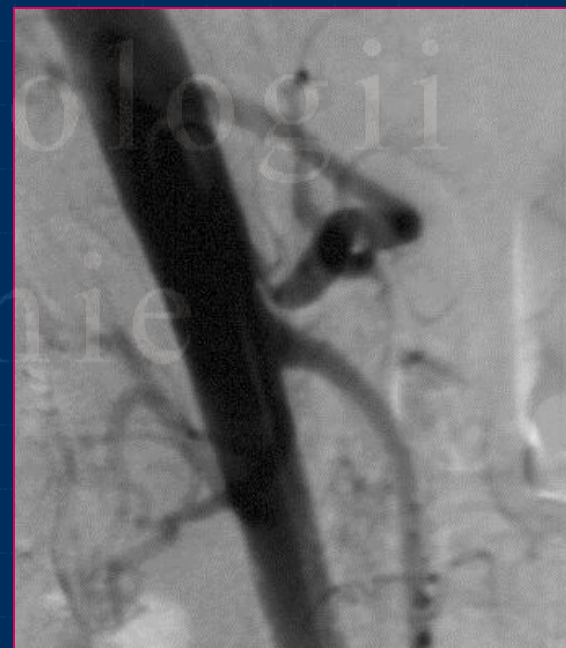
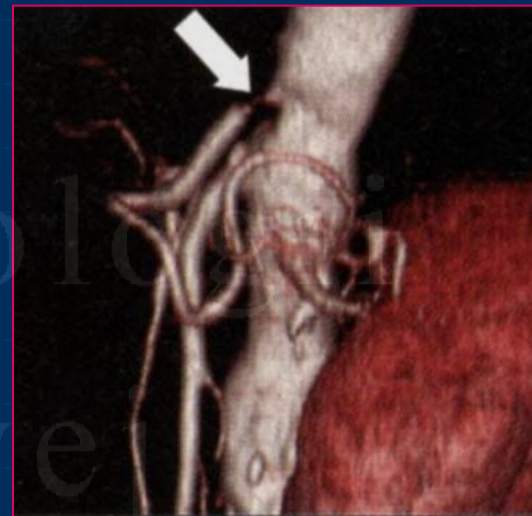
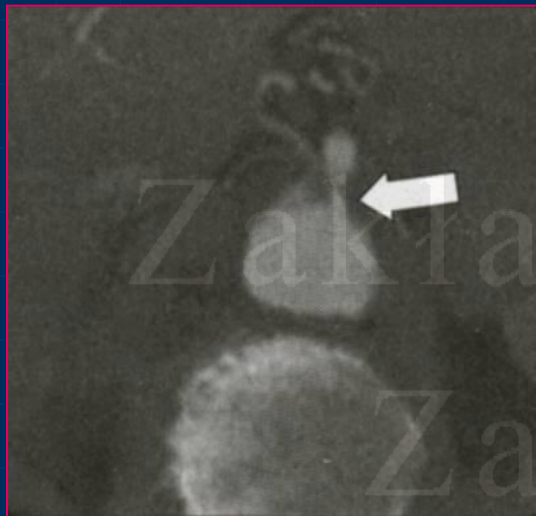
usg Doppler / angiografia

zweżenie / niedrożność / krążenie oboczne **tętnic biodrowych**

Zwężenia gałęzi brzusznych aorty

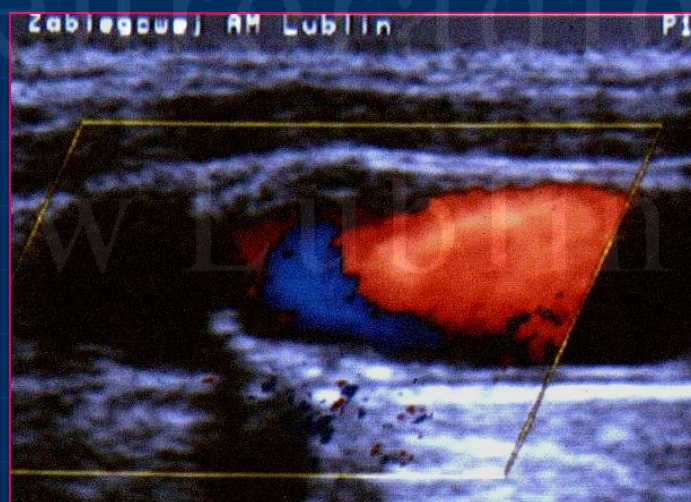
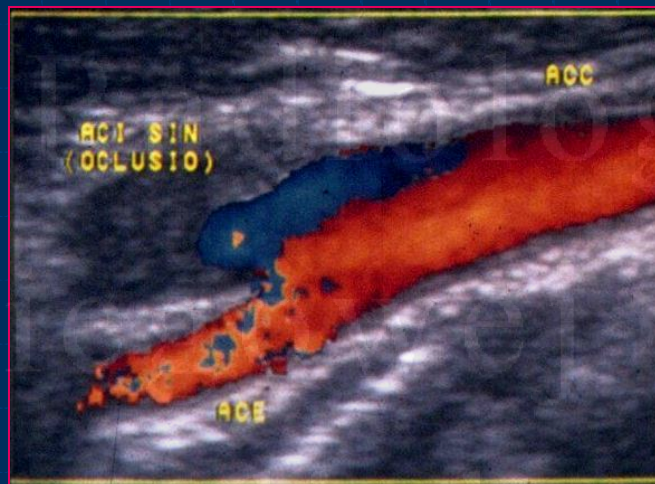
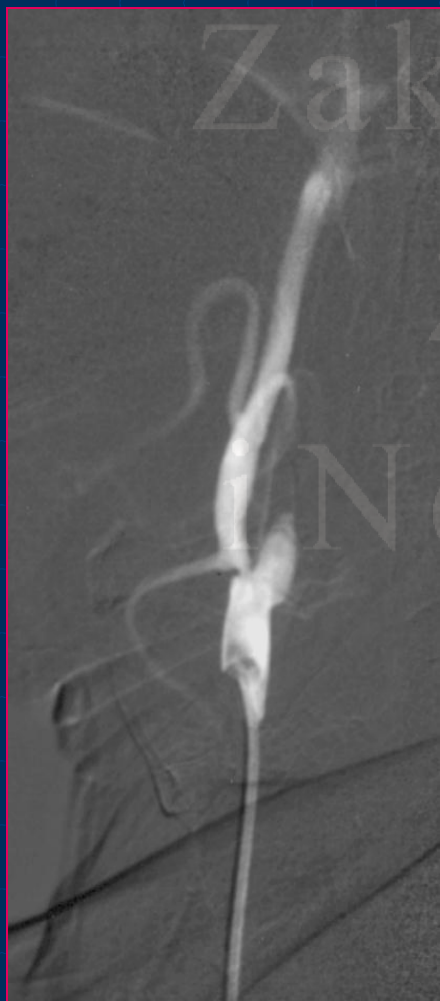

Zespół Leriche'a

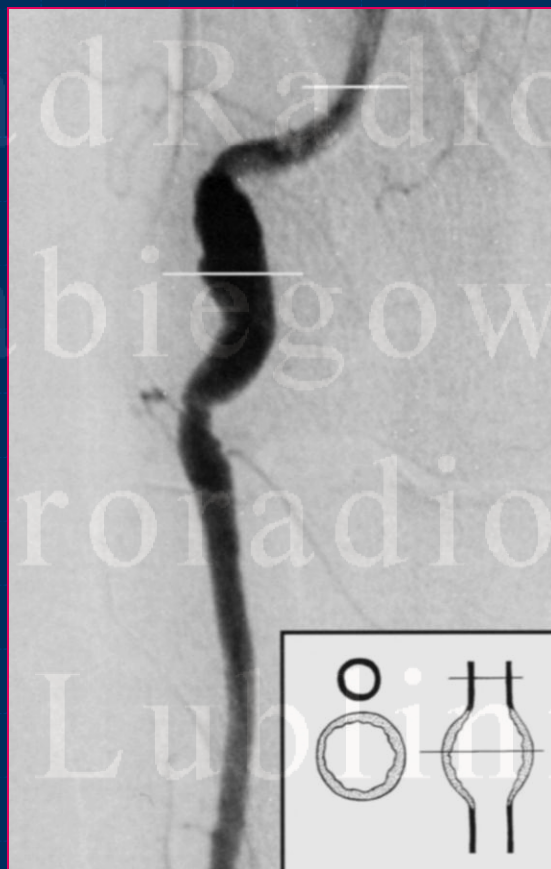
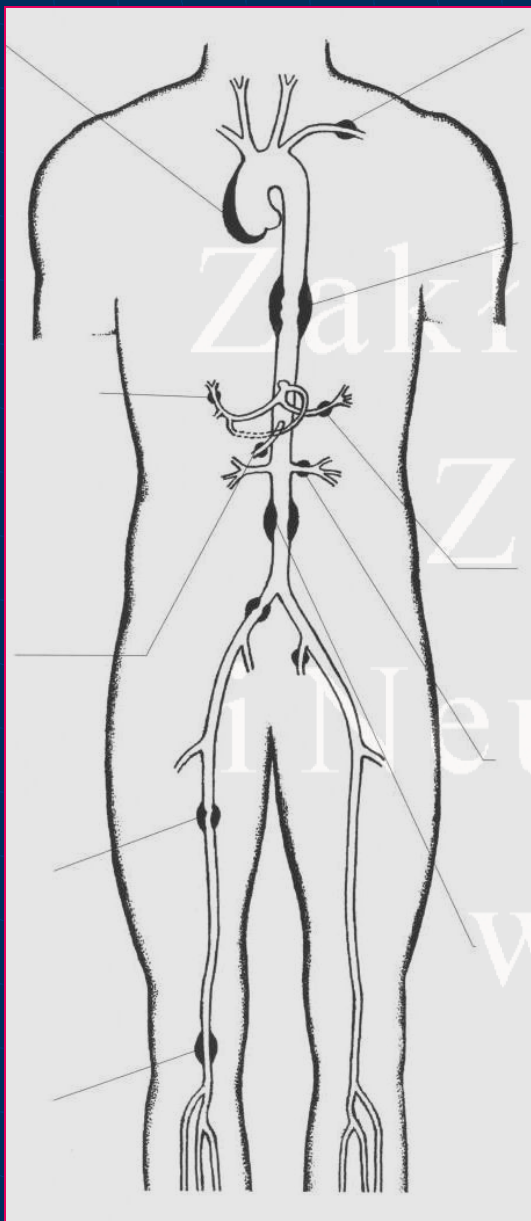

Niedrożność - aorty brzusznej / tętnicy biodrowej zewn.

Niedrożność tętnicy szyjnej wewnętrznej usg Doppler / arteriografia

Lokalizacja i morfologia tętniaków prawdziwych

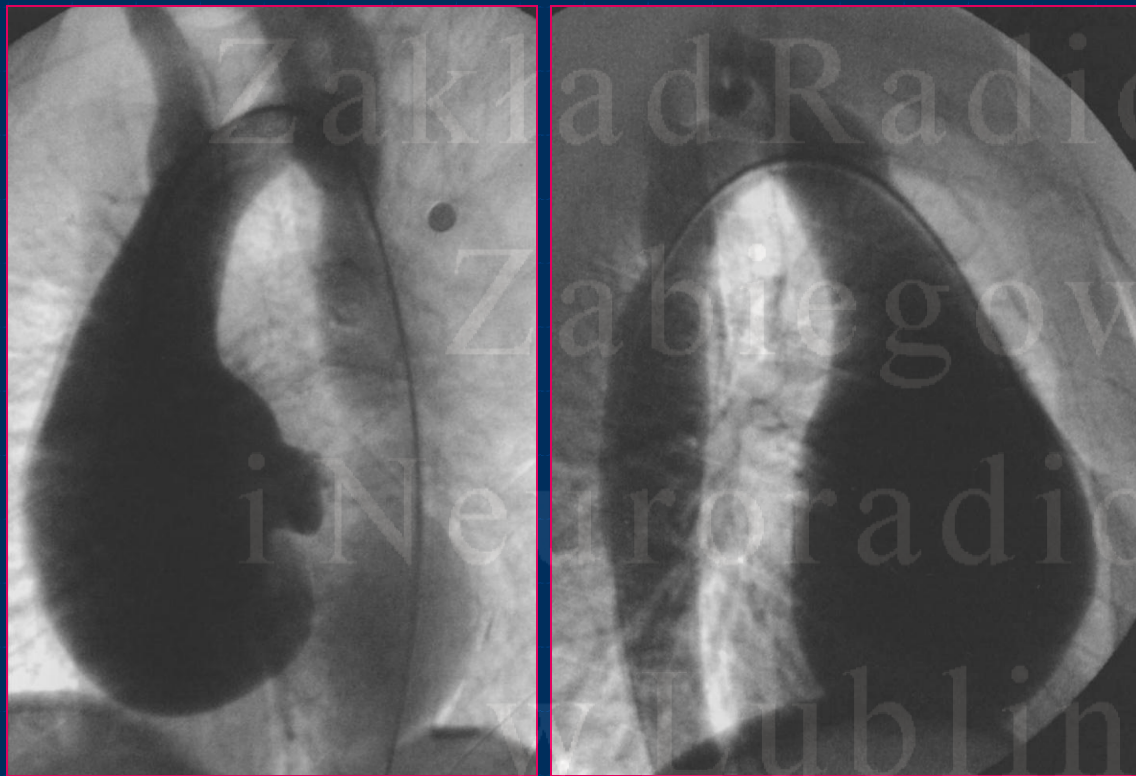

wrzecionowate

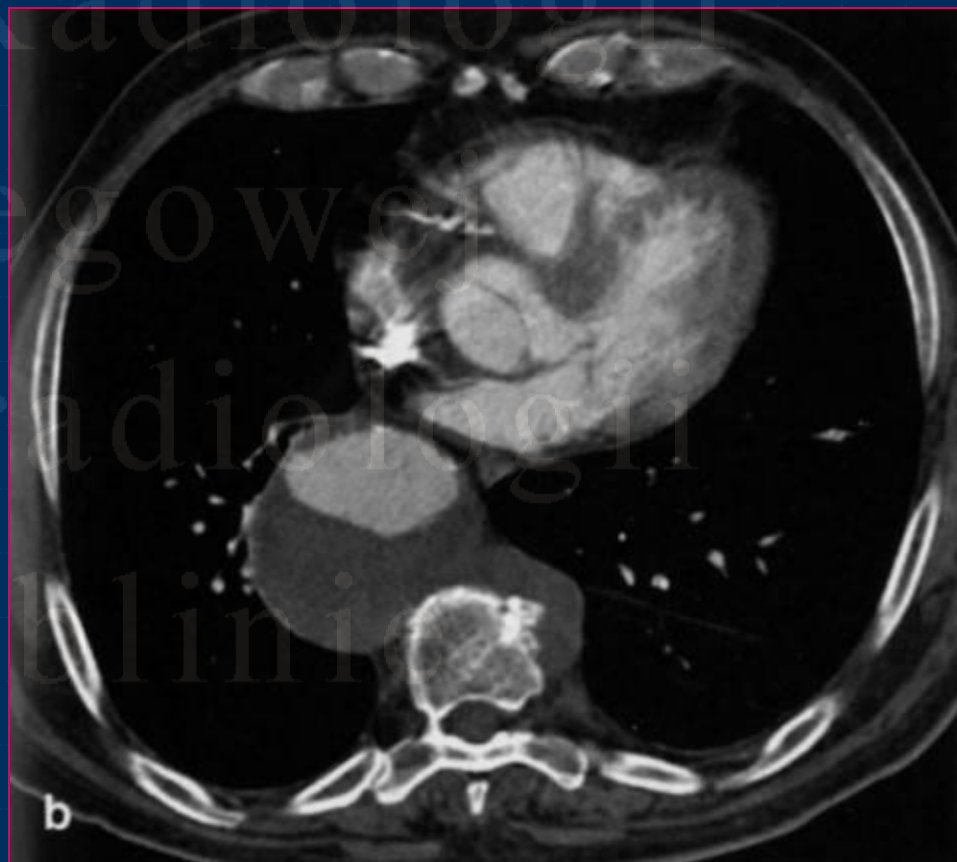
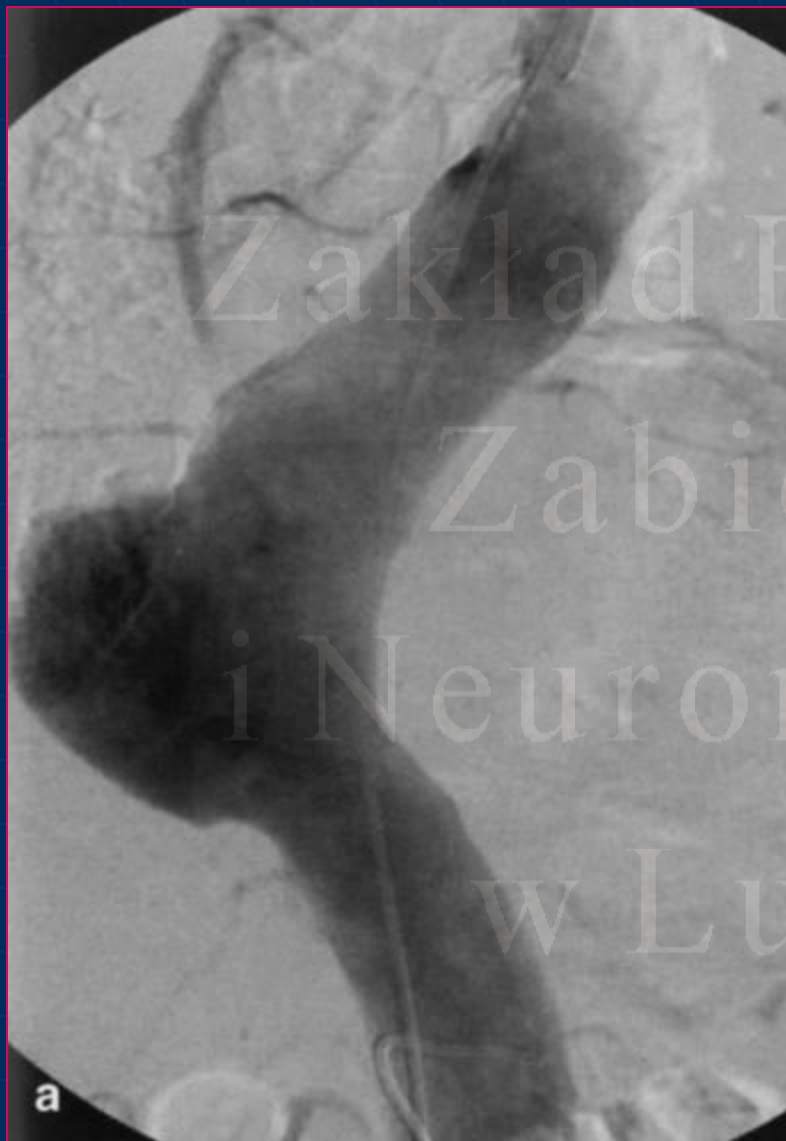
workowate

Tętniak aorty wstępującej angiografia

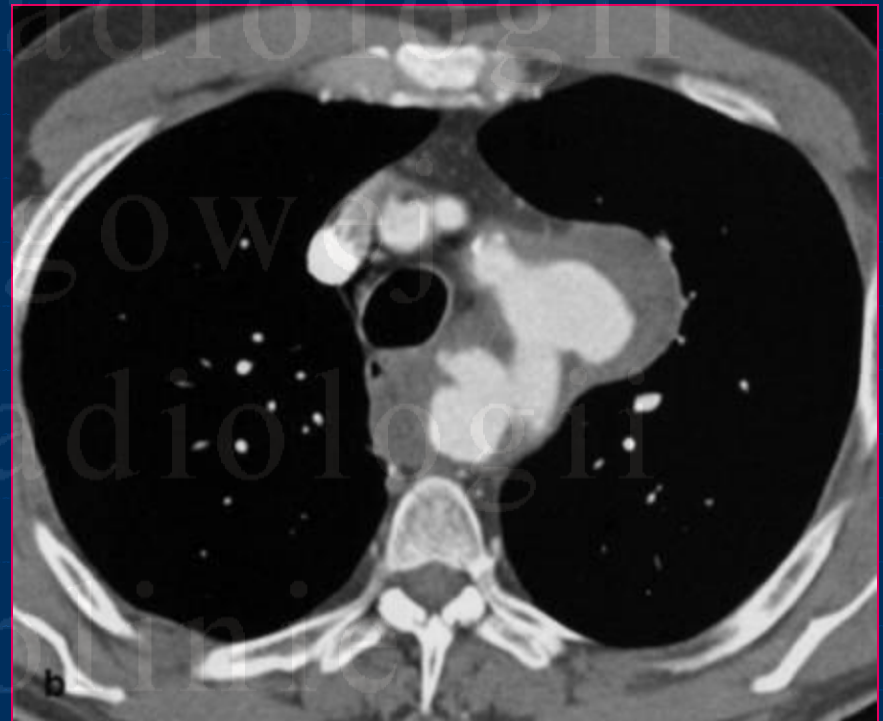

tętniak aorty piersiowej Angio-TK

Tętniak aorty zstępującej angiografia / TK

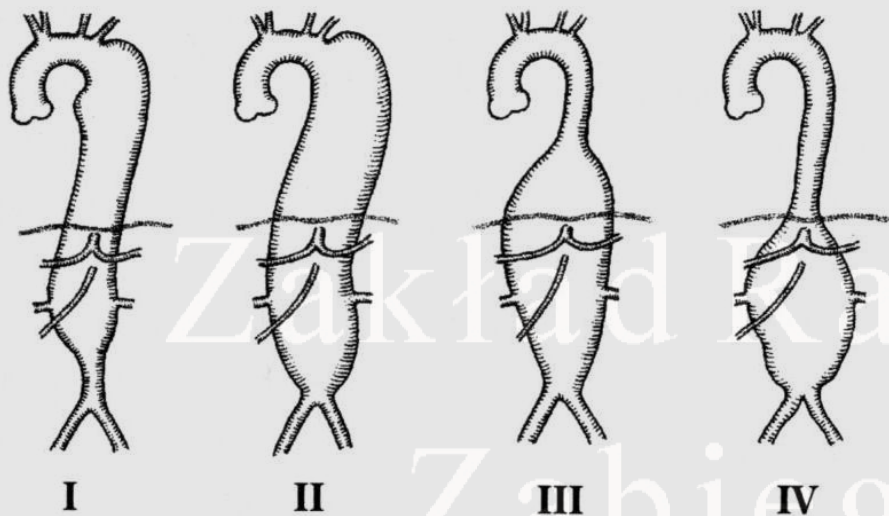

Tętniak łuku aorty angiografia / TK

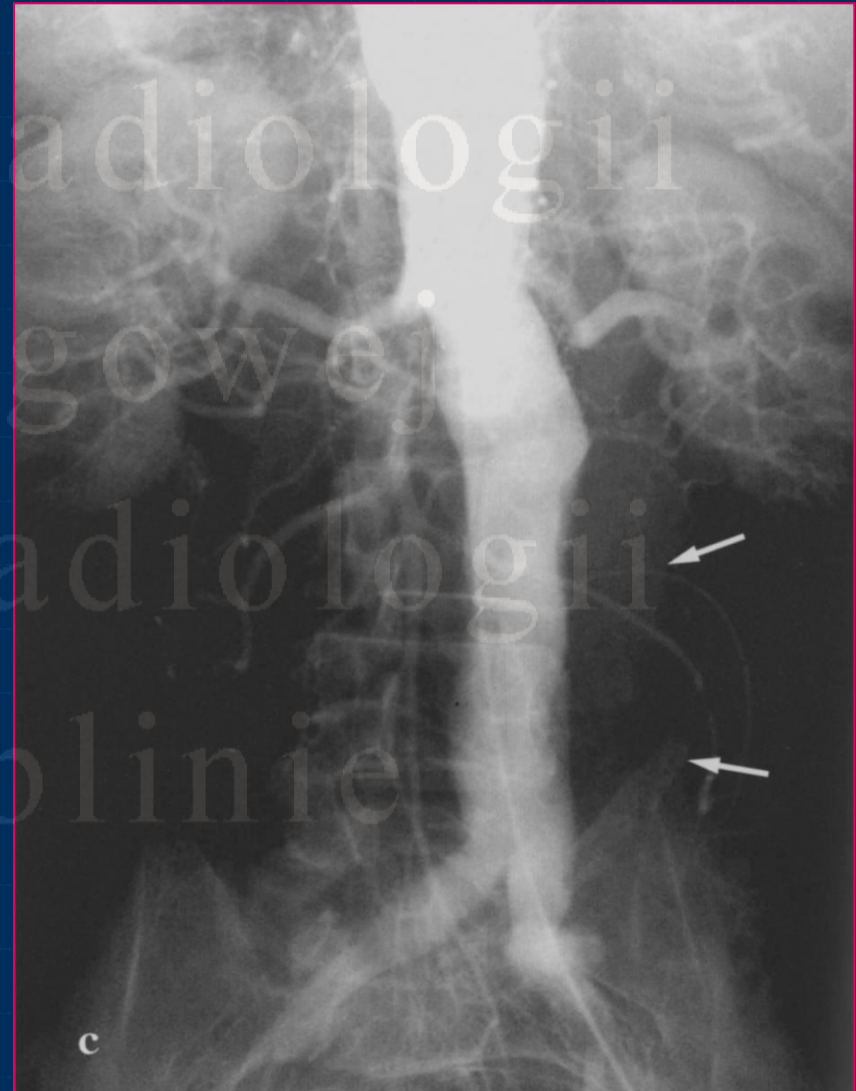

Tętniaki aorty piersiowo-brzuszne

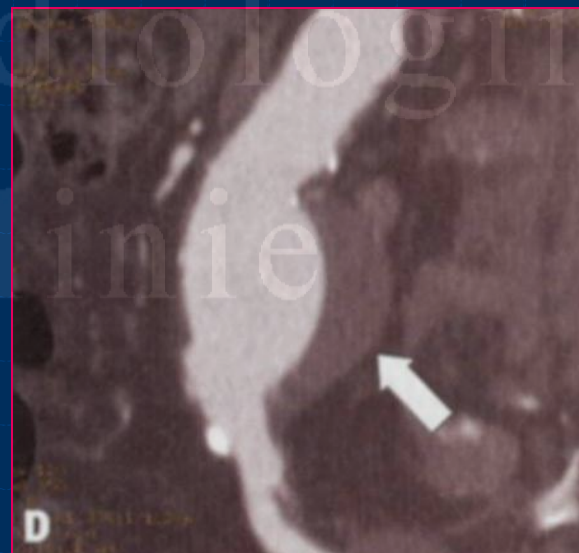
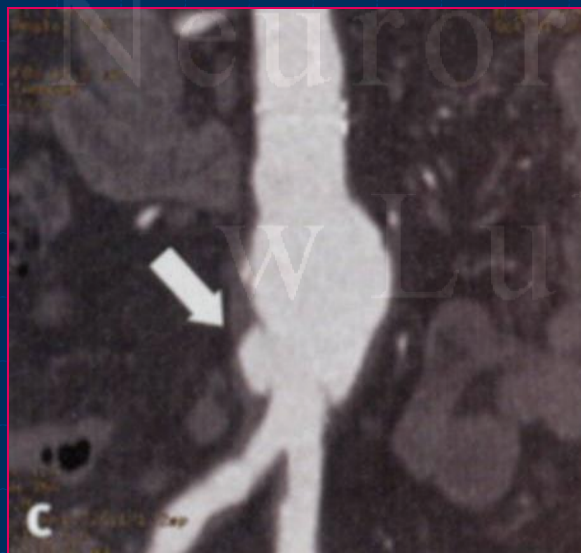
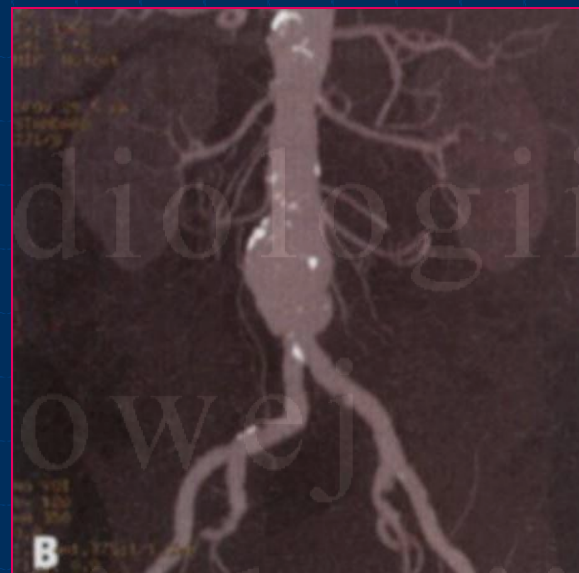
klasyfikacja wg. Crawforda

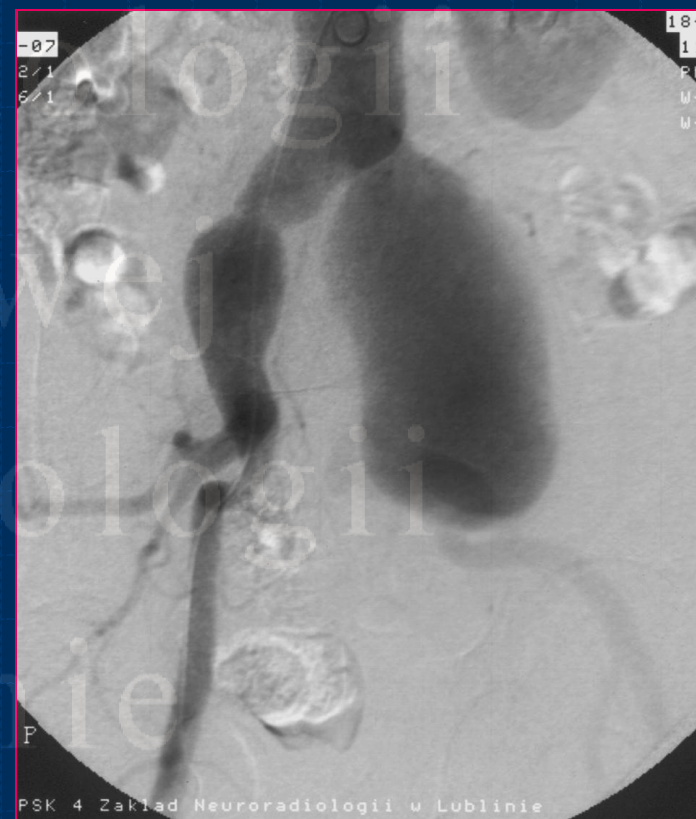
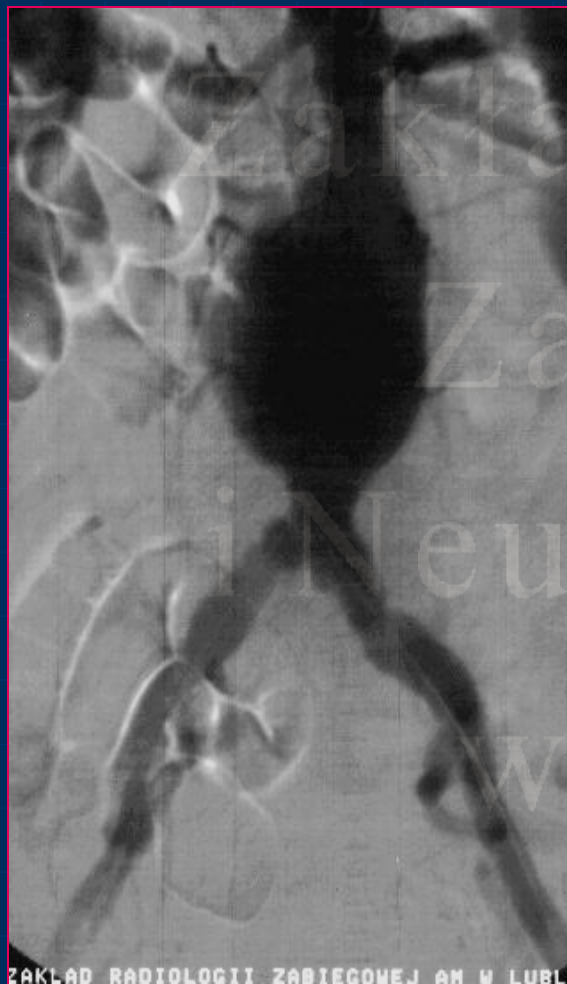
Tętniak aorty brzusznej usg / angiografia

Tętniak aorty brzusznej – TK (rekonstrukcje i angio)

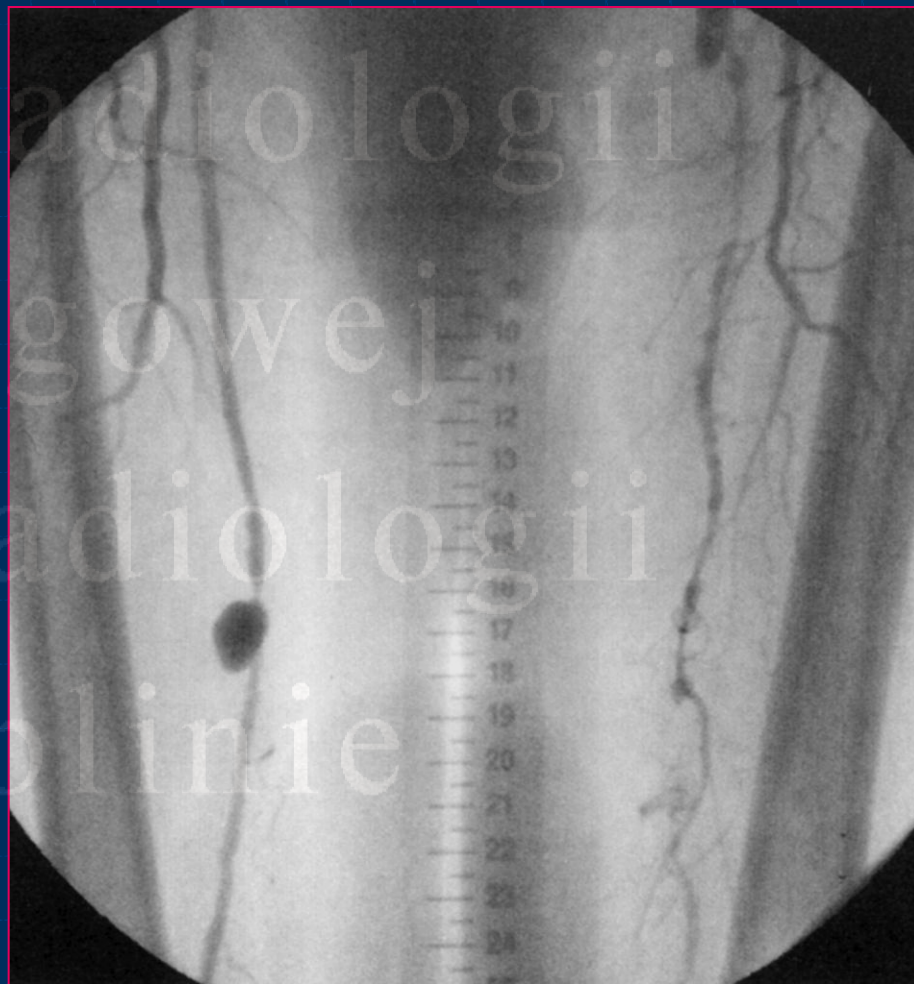
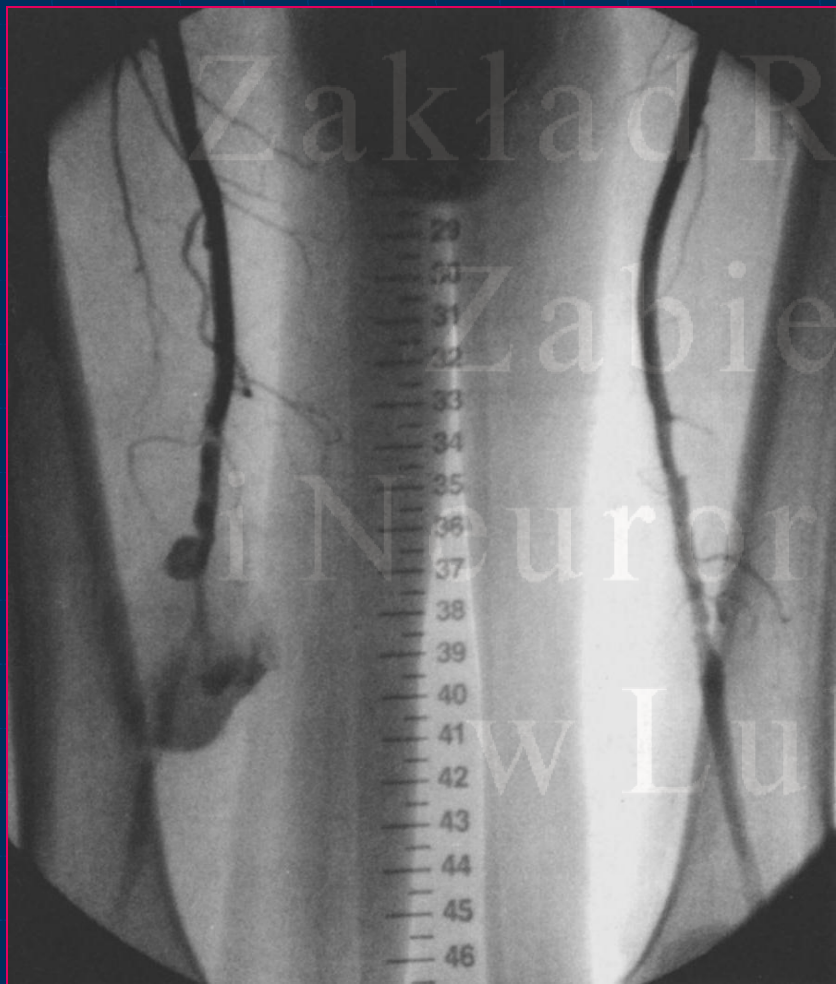
Tętniaki aorty brzusznej / tętnic biodrowych angiografia

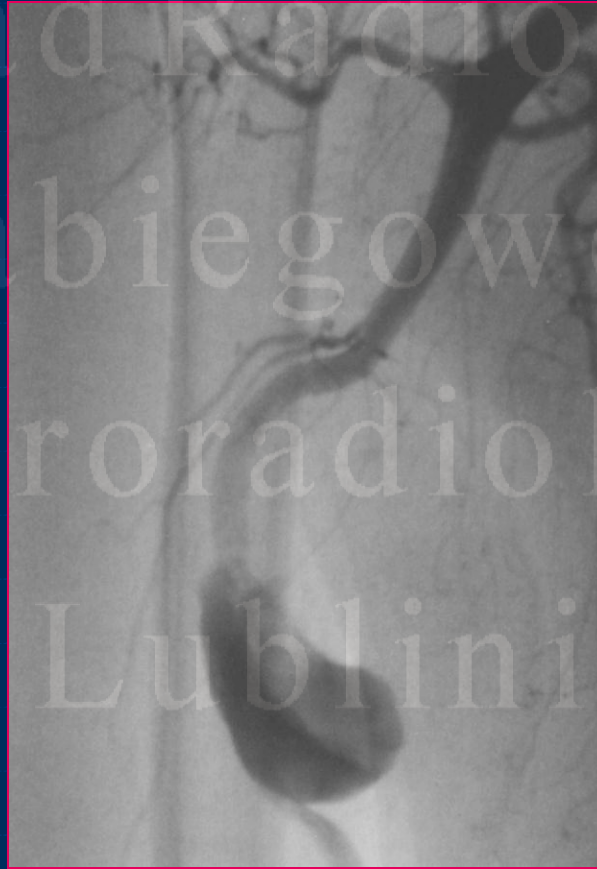
Tętniaki tętnic trzewnych / nerkowych

Tętniaki prawdziwe (miażdżycowe) tętnic udowych powierzchownych

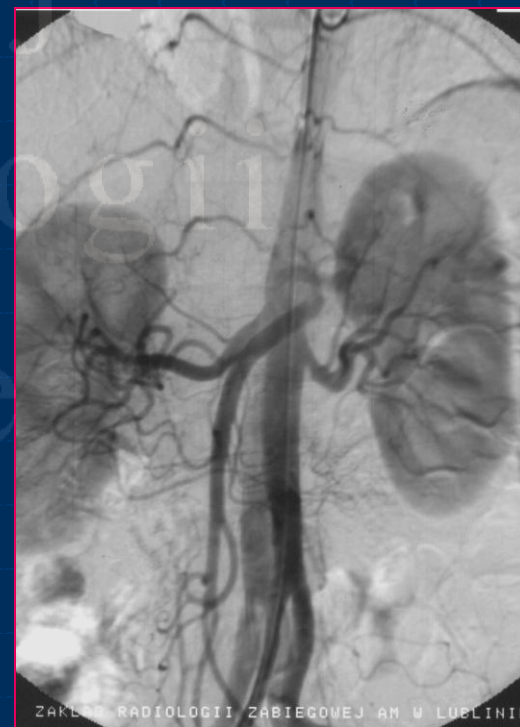
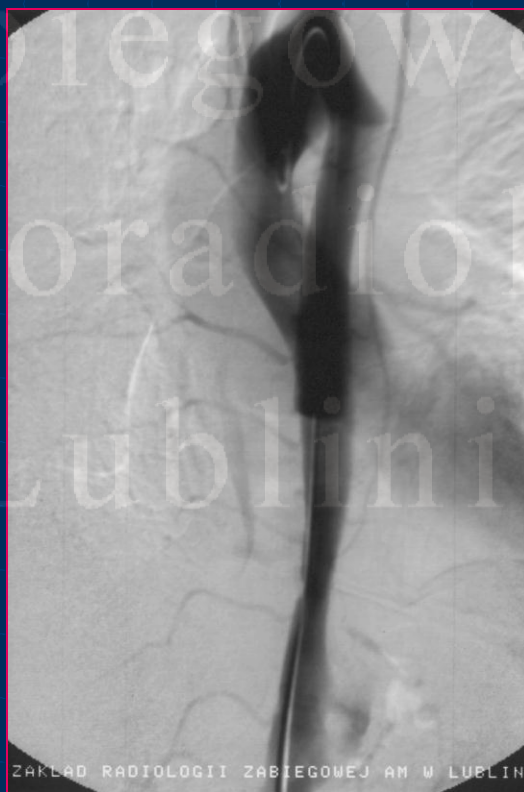
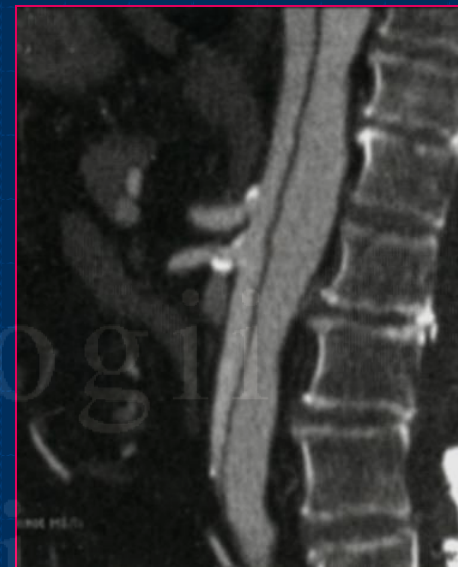
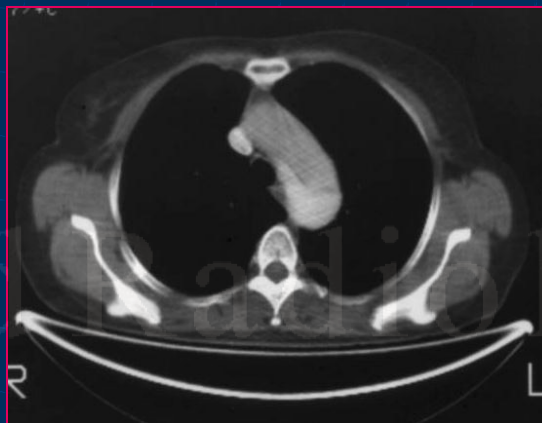
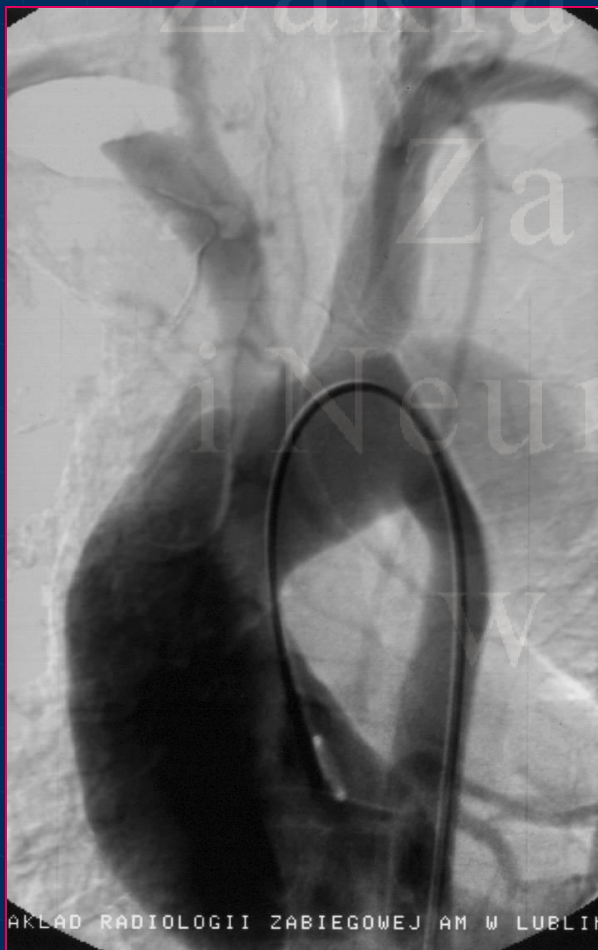
Pourazowe tętniaki rzekome

Tętniaki tętnic podkolanowych

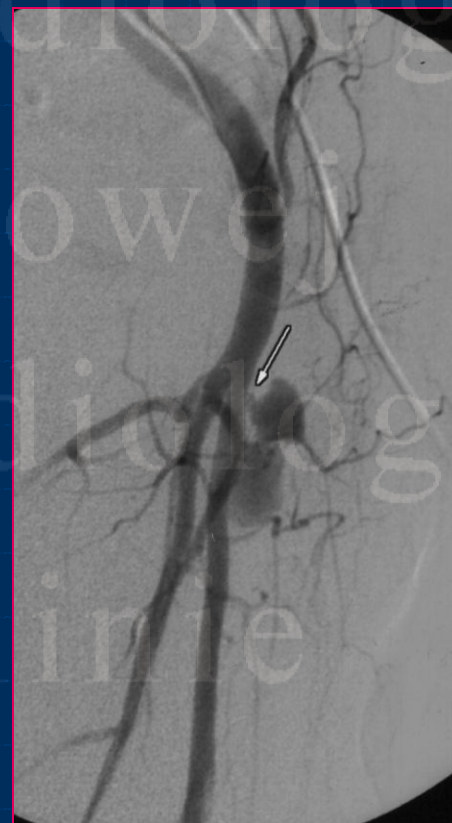
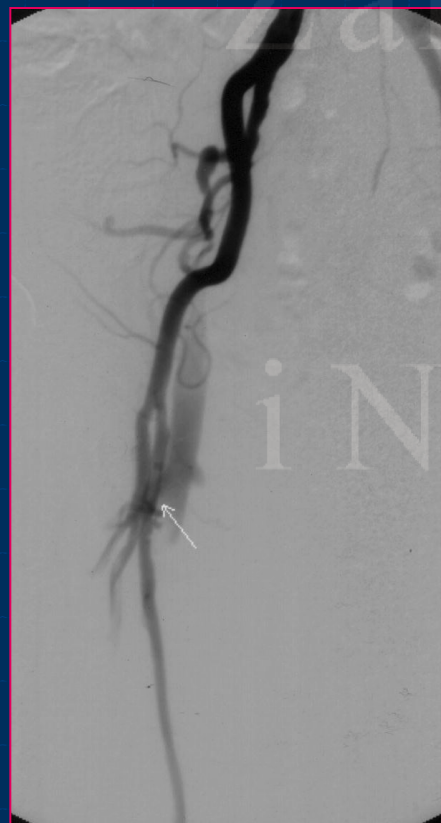

Rozwarstwienia aorty piersiowej i brzusznej

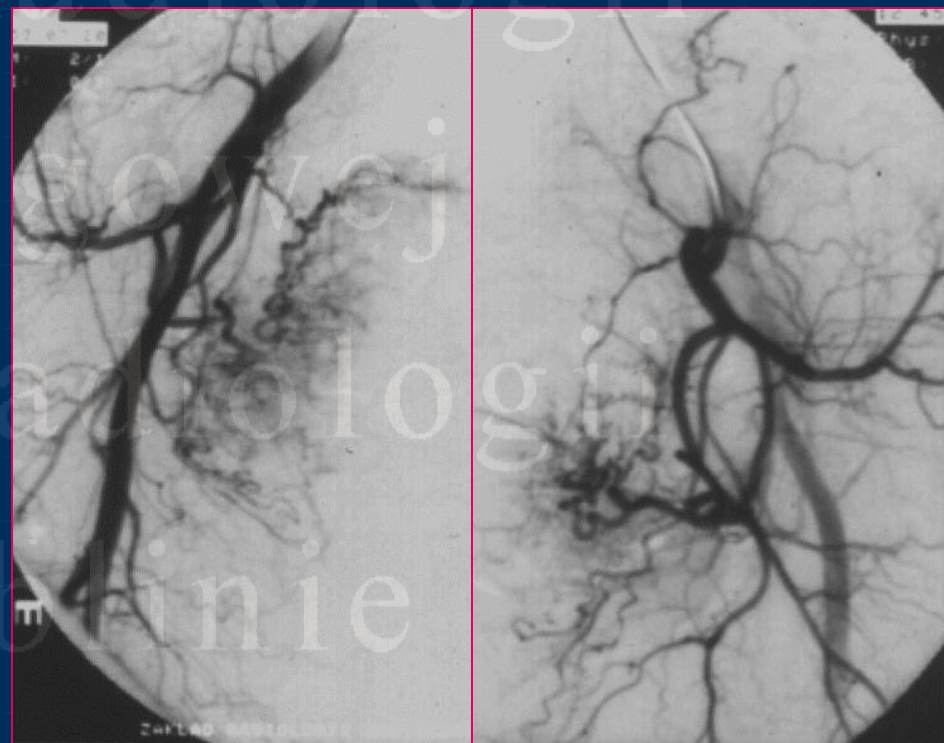
Tętniak aorty brzusznej powikłany przetoką aorto-kawalną

Naczynia patologiczne:

- w naczyniaku t-ż ręki
- w raku szyjki macicy

Choroby tętnic - etiologia

1. miażdżyca tętnic

2. choroby zapalne tętnic
3. dysplazja włóknisto-mięśniowa (FMD)
4. fenomen Reynaud'a
5. zatory tętnicze
6. zespoły uciskowe
7. angiopatie w chorobach układowych
8. choroby uwarunkowane genetycznie
9. urazy tętnic

1. miażdżyca tętnic

arteriosclerosis / atheromatosis

Choroba ogólnoustrojowa dużych i średnich tętnic

↓ ↓ ↓
zweżenia - niedrożności - tętniaki prawdziwe

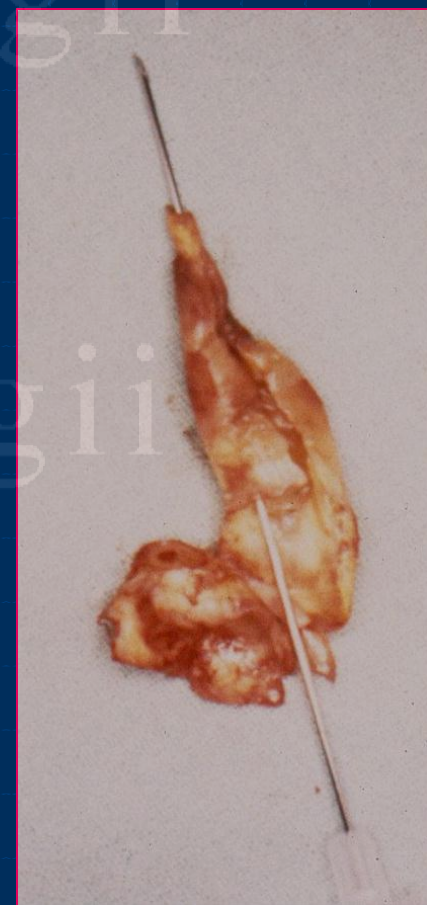
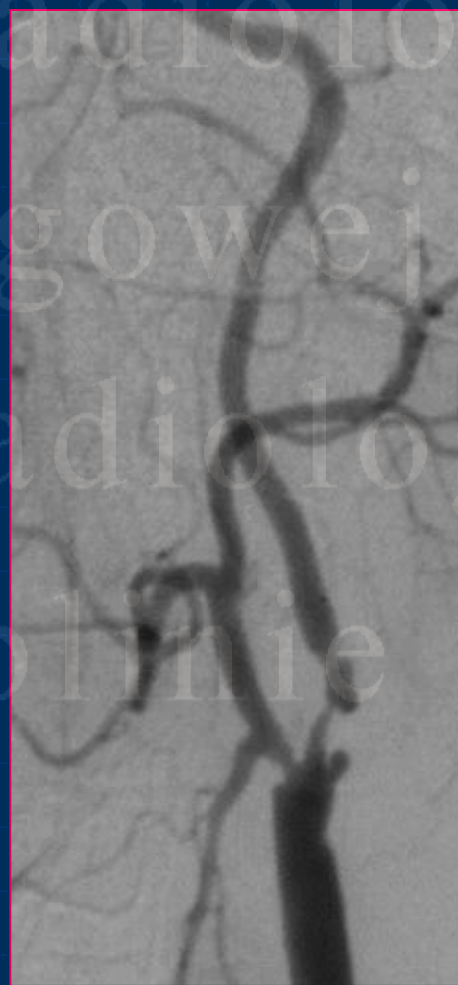
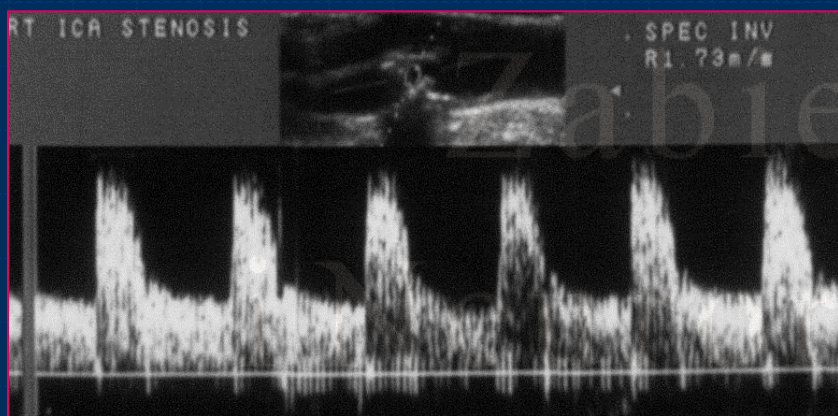
Dotyczy głównie tętnic:

- domózgowych → TIA, udar mózgu
- wieńcowych → choroba wieńcowa, zawał serca
- kończyn dolnych → chromanie przestankowe

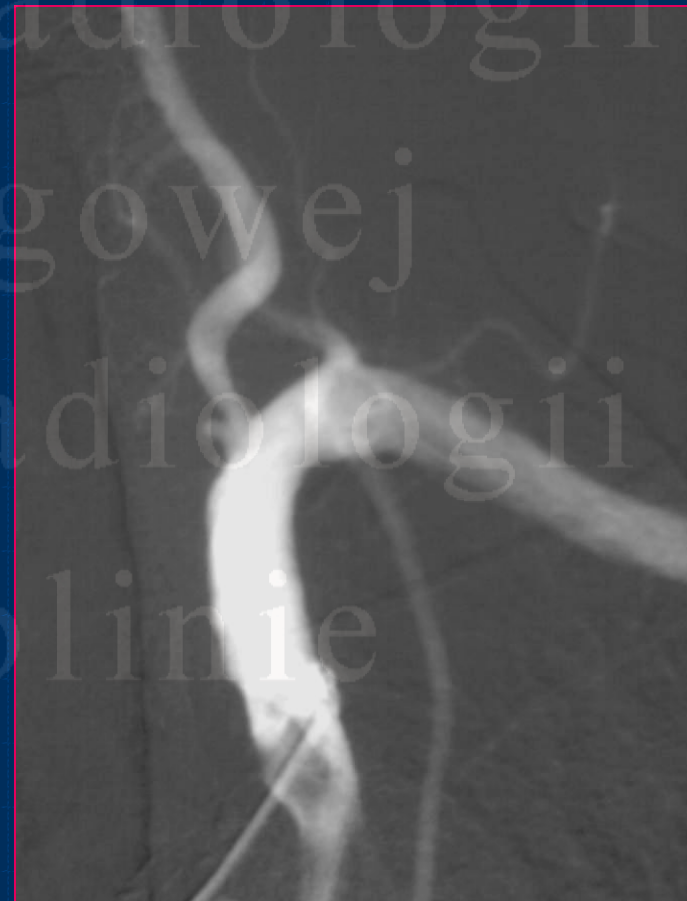
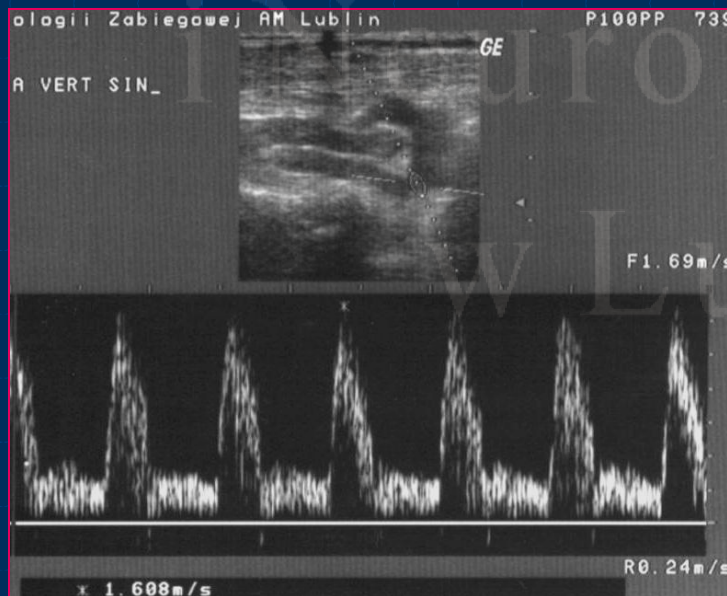
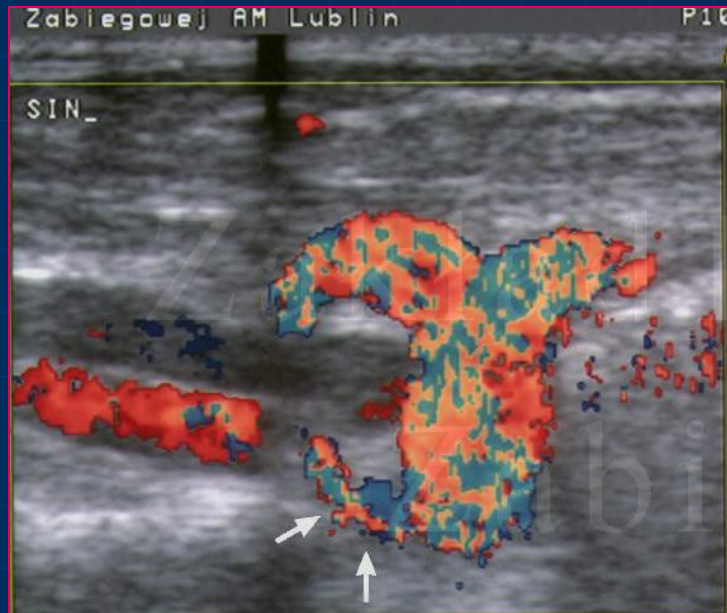
Czynniki zwiększonego ryzyka miażdżycy:

- nadciśnienie tętnicze
- palenie tytoniu
- hiperlipemie / cukrzyca / otyłość
- płeć męska / wiek powyżej 60 lat

Zwężenie miażdżycowe tętnicy szyjnej wewnętrznej USG Doppler / angiografia

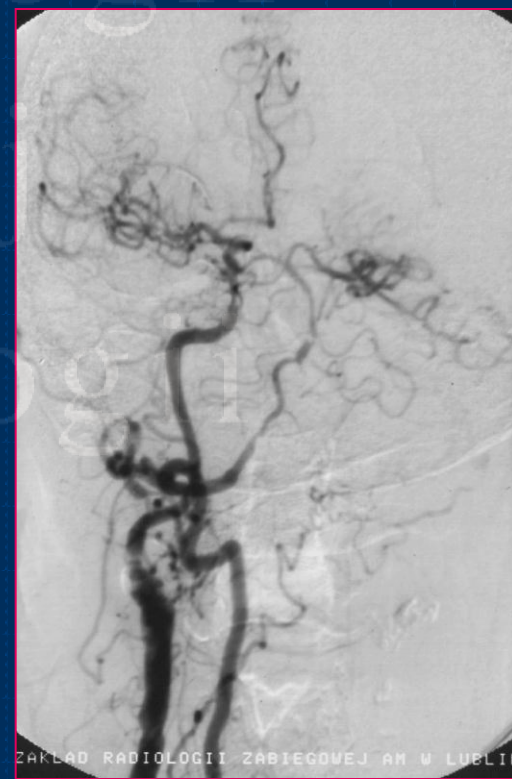
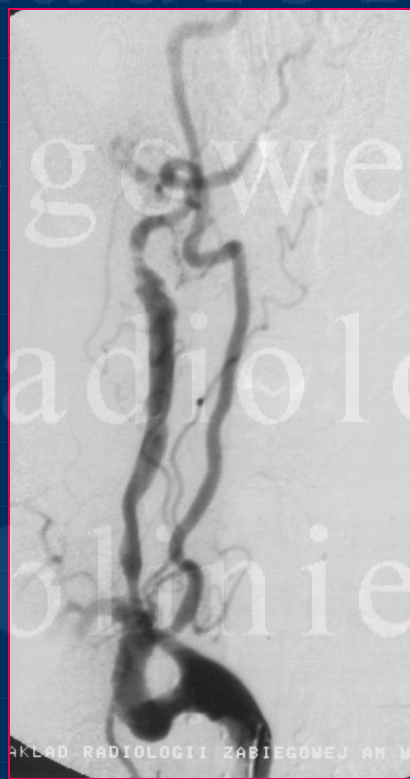
Zwężenie tętnicy kręgowej angiografia / USG Doppler

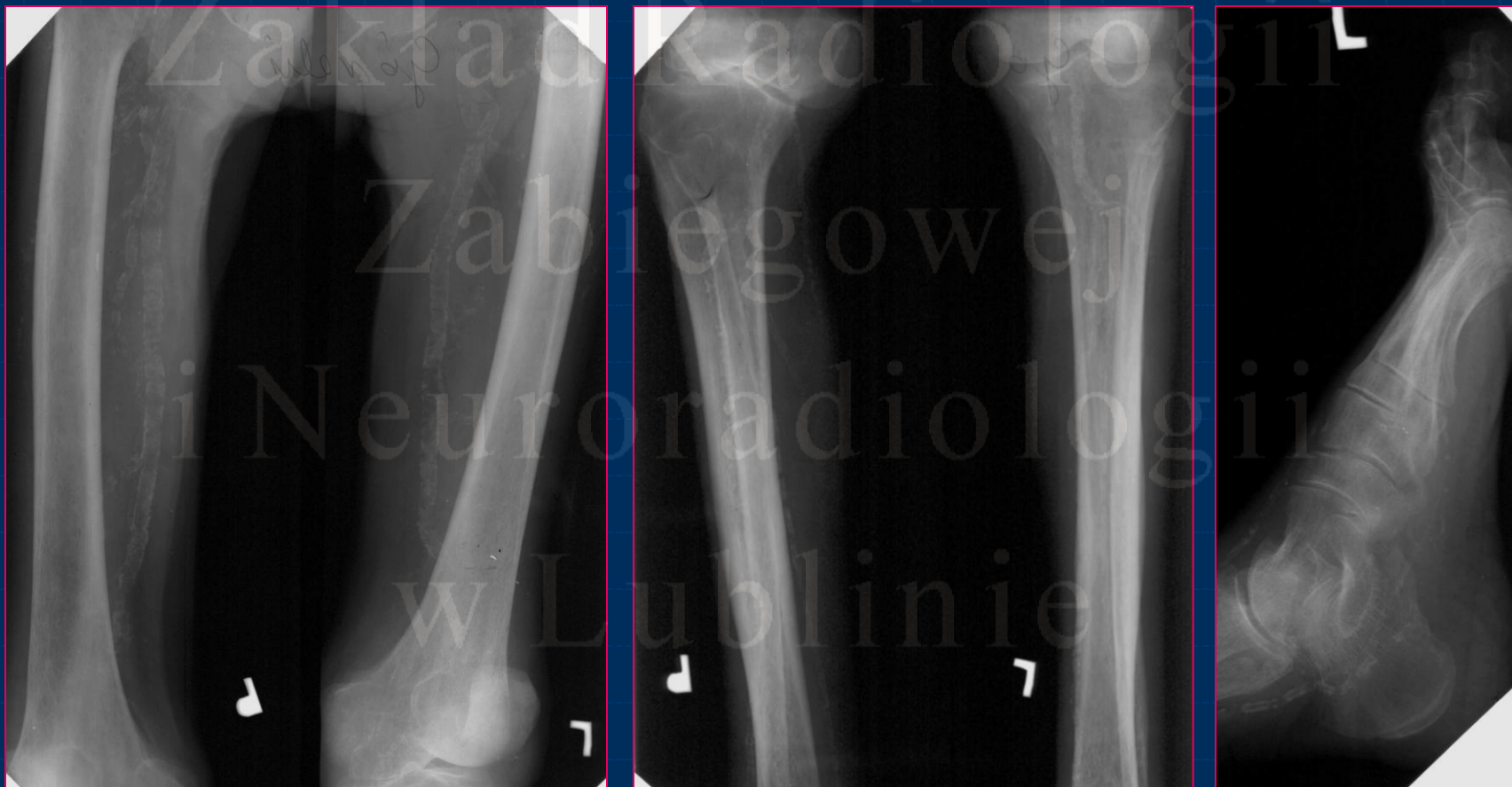
Zespół podkradania lewej tętnicy podobojczykowej

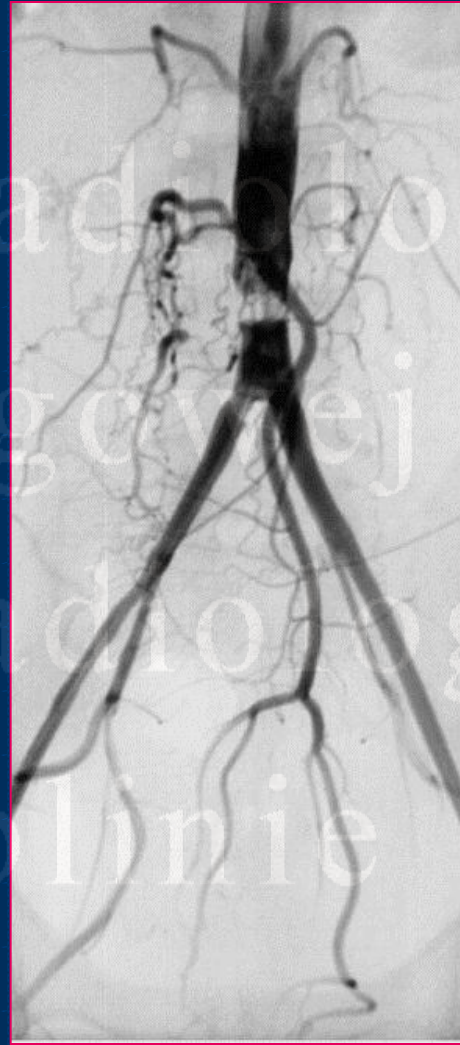
Zaawansowane zmiany miażdżycowe tętnic łuku aorty / tętnic domózgowych

Miażdżyca Moenckeberga („wapnica tętnic”)

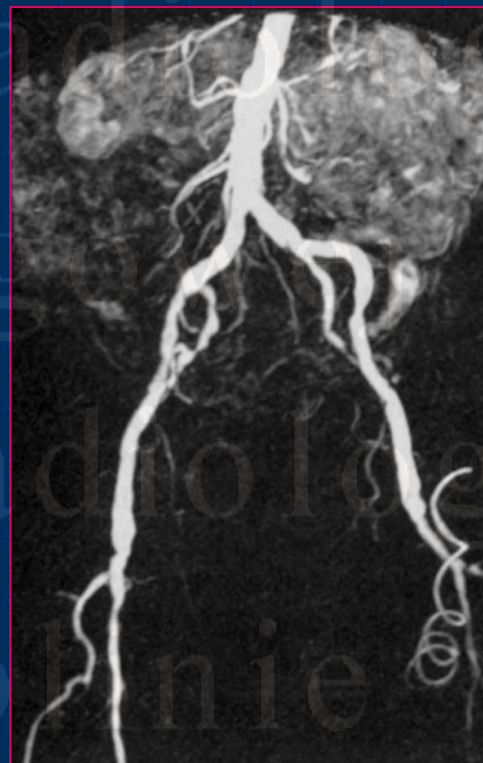

Zespół Leriche'a

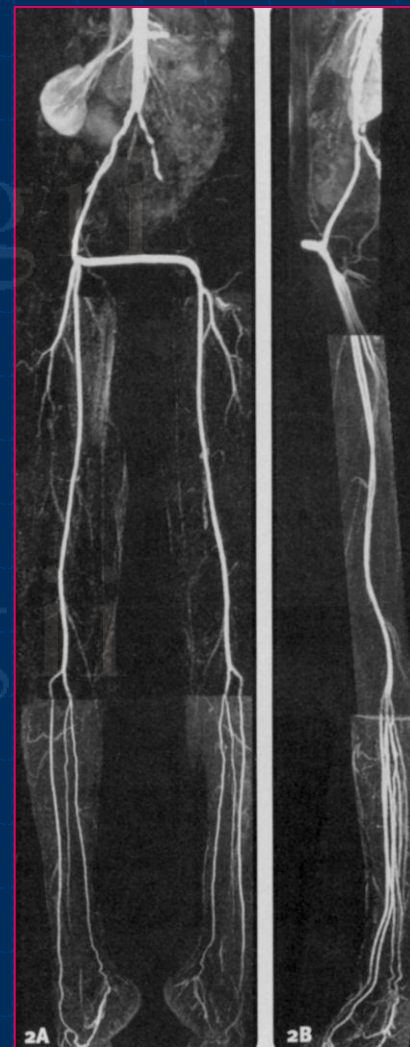

Niedrożność / zwężenie - aorty brzusznej lub obu tętnic biodrowych

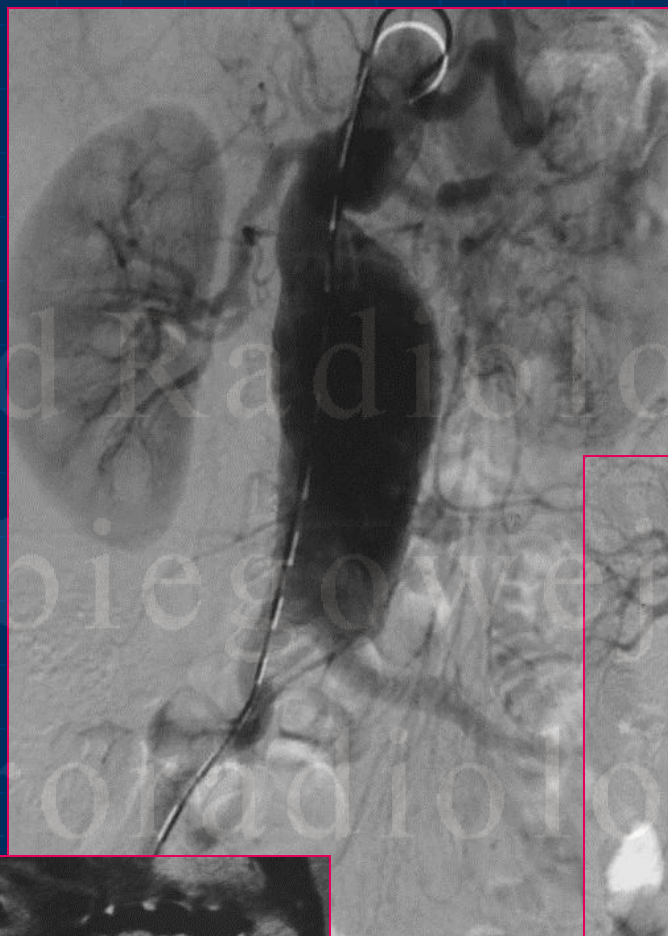
Miażdżyca tętnic kończyn dolnych

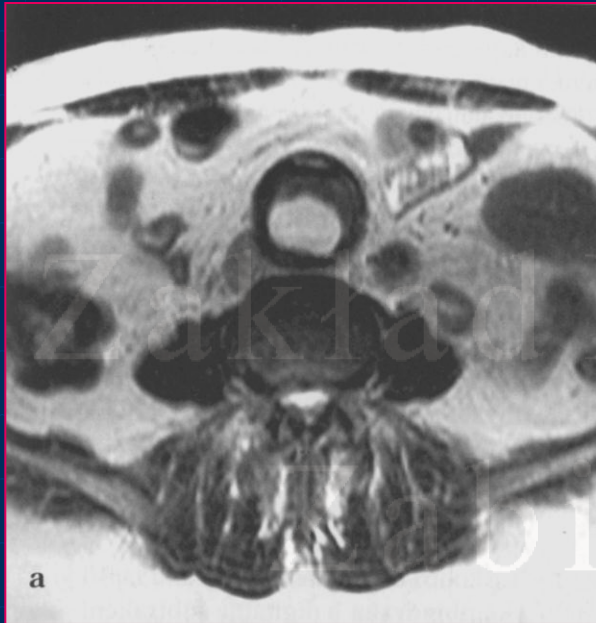
Angio - MR

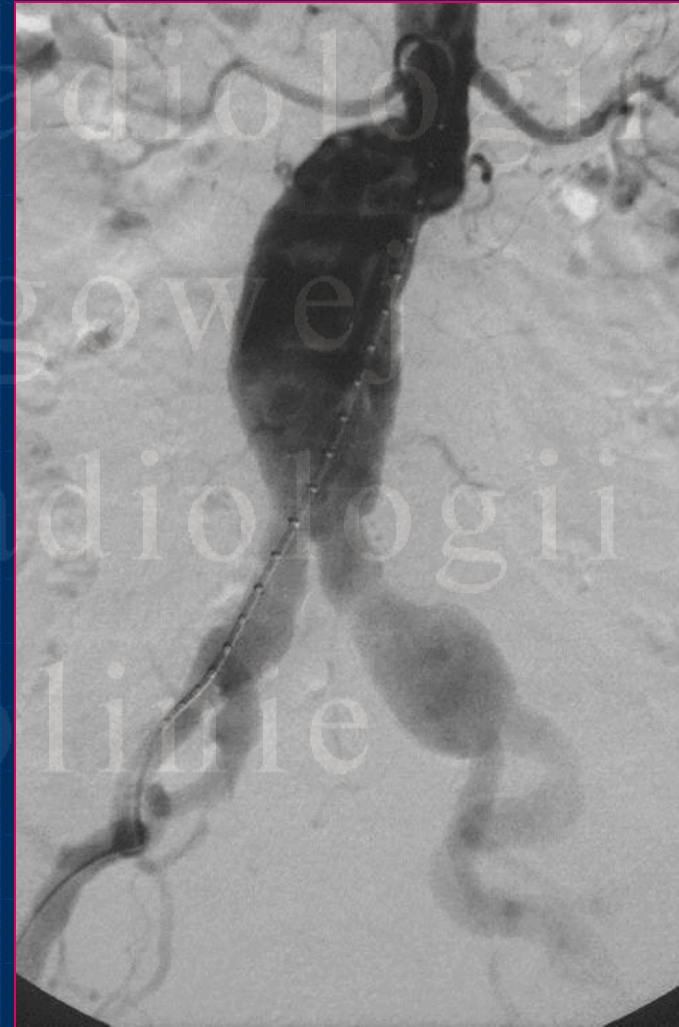
Tętniaki aorty brzusznej

Tętniak aorty brzusznej - MR

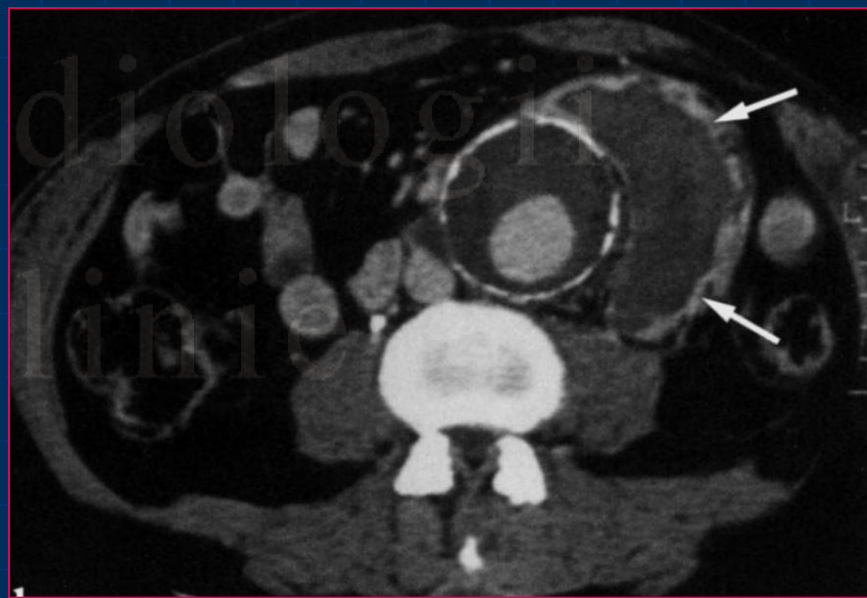
Tętniaki aorty brzusznej przechodzące na tętnice biodrowe wspólne

**Pęknięcie tętniaka
aorty brzusznej**

TK

2. Choroby zapalne tętnic

(*angiitis, arteritis, vasculitis, aortitis*)

Niejednorodna grupa chorób, często o nieznannej etiologii

Proces zapalny ściany:

zmiany martwicze → zmiany bliznowate → zwężenia → niedrożności

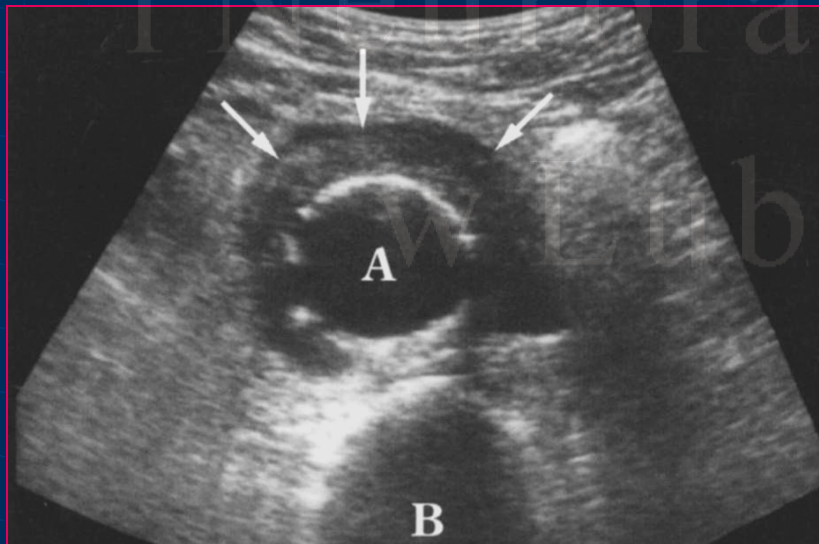
- Cechy ułatwiające rozpoznanie:

- młody wiek chorych
- odcinkowe zwężenia i poszerzenia o gładkich obrysach
- brak zmian miażdżycowych

- Szczególne postaci *vasculitis*:

- choroba Takayasu (choroba bez tętna)
- zapalenie wielkokomórkowe (ziarniniakowe - *temporal arteritis*)
- guzkowe zapalenie tętnic (*polyarteritis nodosa*)
- choroba Bürgera (*thromboangiitis obliterans*)

Tętniak aorty - zapalny ? (odczyn w ścianie tętniaka)

Choroba Takayasu – kobieta 1.42

zwężenie pnia ramiennie-głowego i prawej tętnicy podobojczykowej

Zwężenie aorty brzusznej i obu tętnic nerkowych u chorej l. 14

- koarktacja ?
- *vasculitis* ?
- choroba Takayasu ?

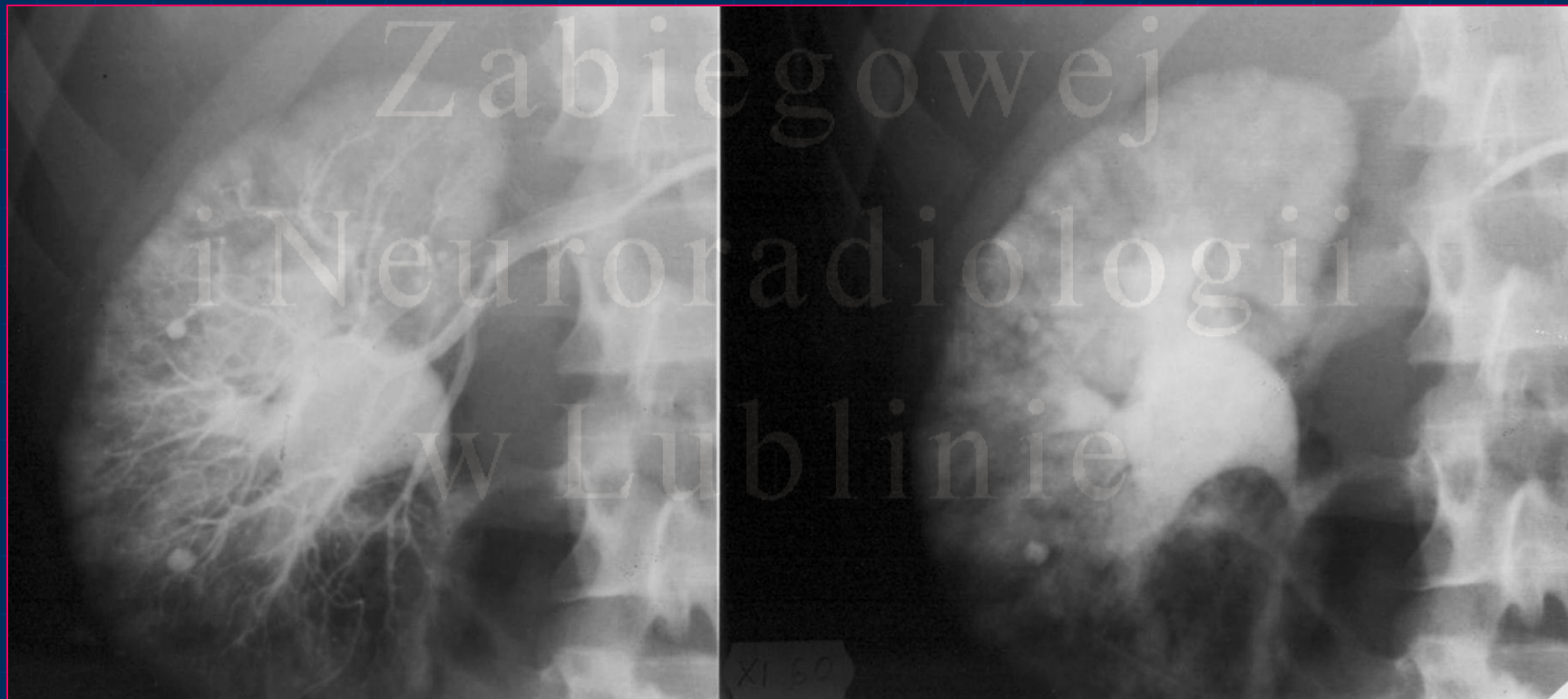

Guzkowe zapalenie tętnic

polyarteritis nodosa

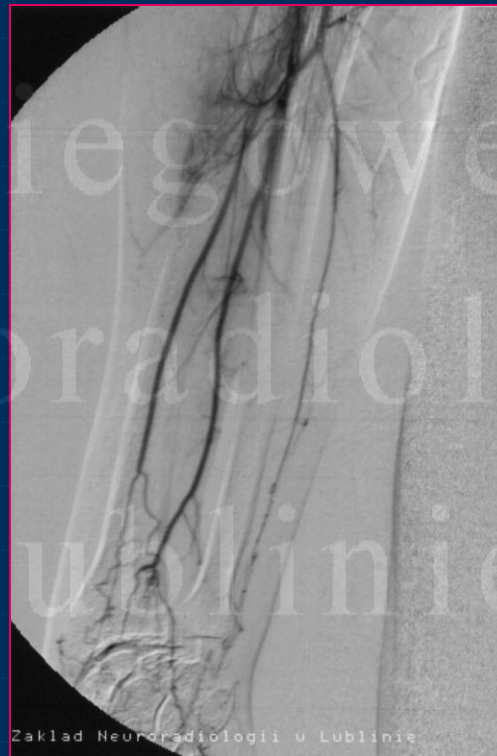
Dotyczy głównie:

nerek (80%), mięśnia sercowego (70%), mózgu (60%), wątroby-jelit (40%)

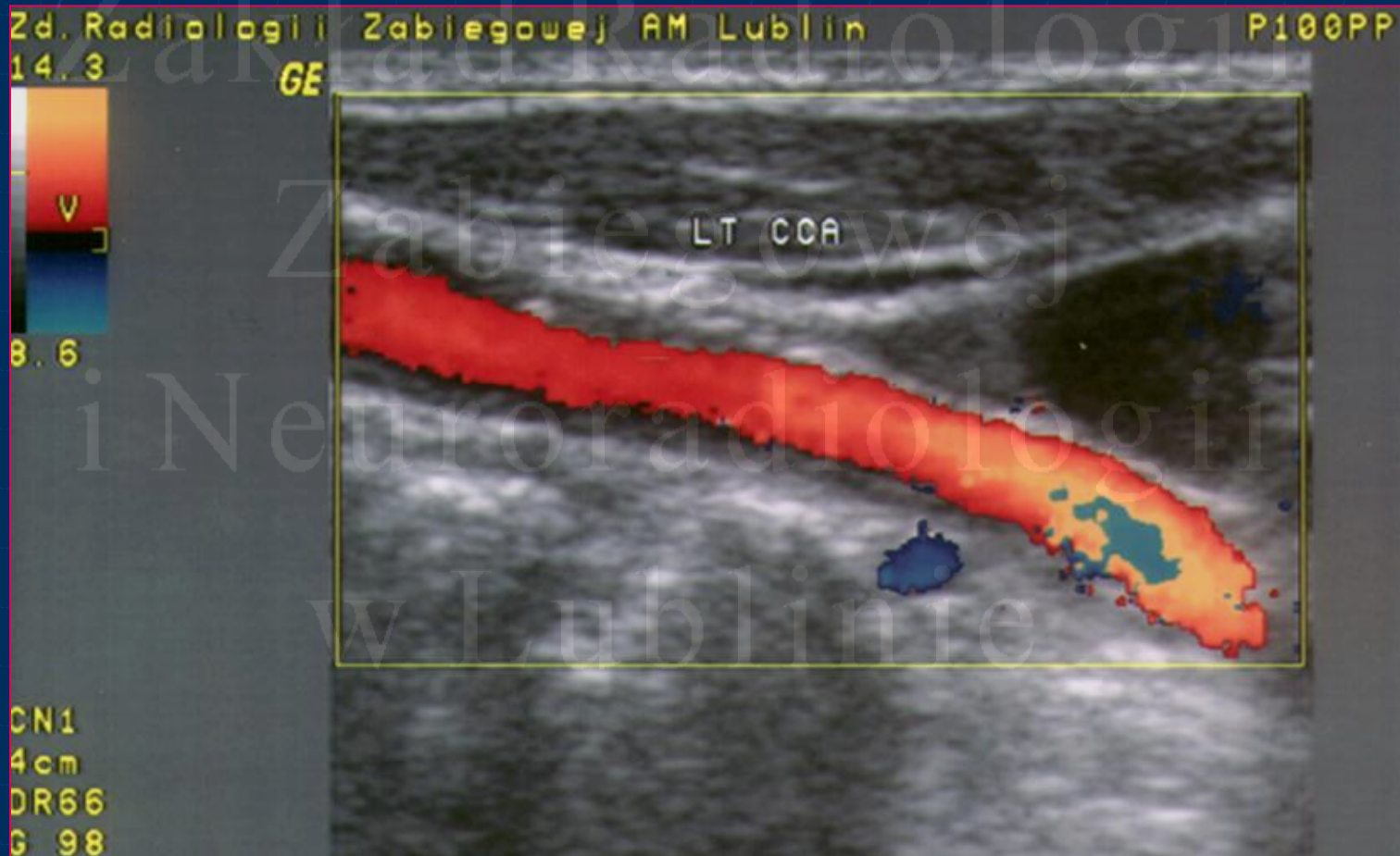
Choroba Bürgerera

TAO – thromboangiitis obliterans

Długoodcinkowe zgrubienia ścian tętnicy szyjnej wspólnej

- odczyn zapalny po radioterapii raka gardła

3. dysplazja włóknisto-mięśniowa

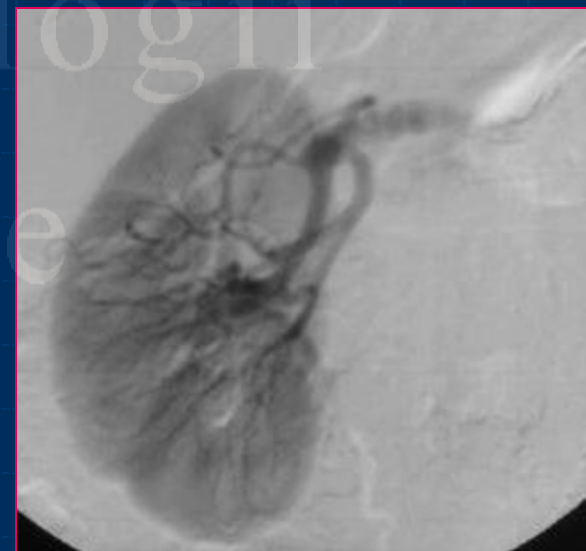
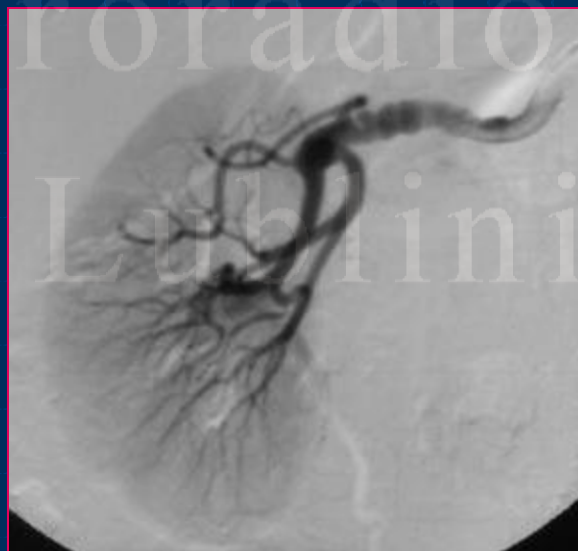
fibromuscular dysplasia (FMD)

- **nieznana etiologia**
- **histopatologicznie:** odcinkowy zanik i włóknienie środkowej błony mięśniowej
- **dotyczy głównie tętnic nerkowych**
 - rzadziej tętnic szyjnych i trzewnych
- **charakterystyczny obraz**
 - zwężenia i poszerzenia „sznur paciorków”
 - rzadziej izolowane, pojedyncze zwężenia
- **najczęściej chorują młode kobiety**

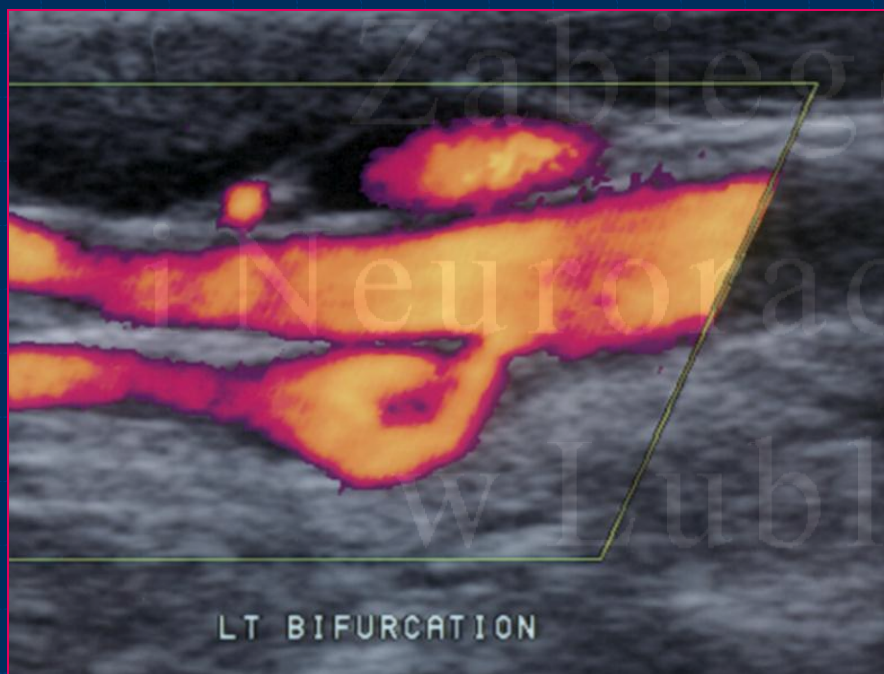
**Paciorkowate zwężenie
prawej tętnicy nerkowej**

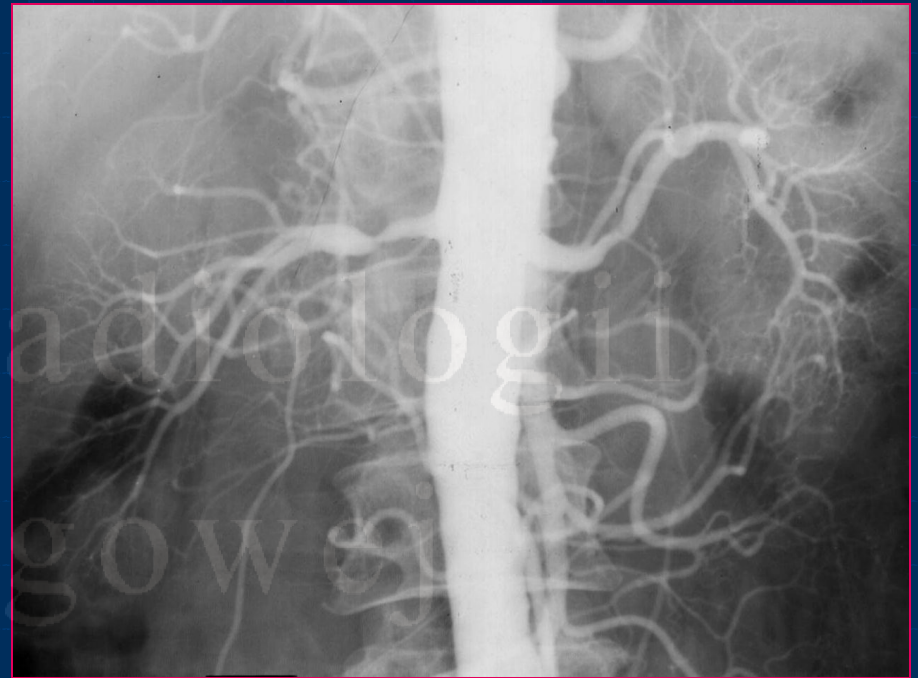
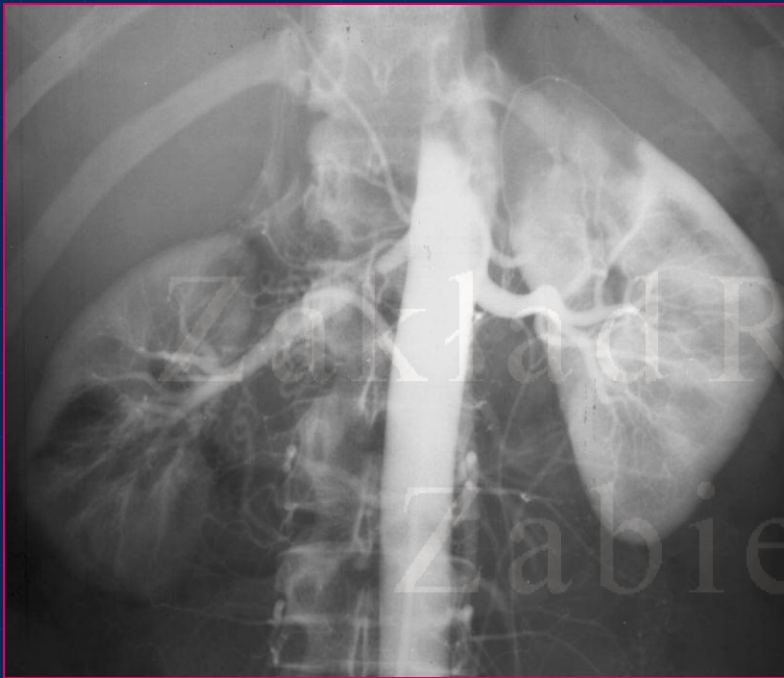
typowy obraz FMD

Zwężenie tętnicy szyjnej wewnętrznej u 31-letniego mężczyzny

brak zmian miażdżycowych – podejrzenie FMD lub procesu zapalnego

Zwężenia tętnic nerkowych
o różnej etiologii ?

4. Fenomen Reynaud'a

napadowe niedokrwienie palców

- choroba Reynaud'a
bez uchwytniej przyczyny
- zespół Reynaud'a
w przebiegu innych chorób

5. zatory tętnicze

Większość zatorów tętniczych to skrzepliny pochodzenia sercowego

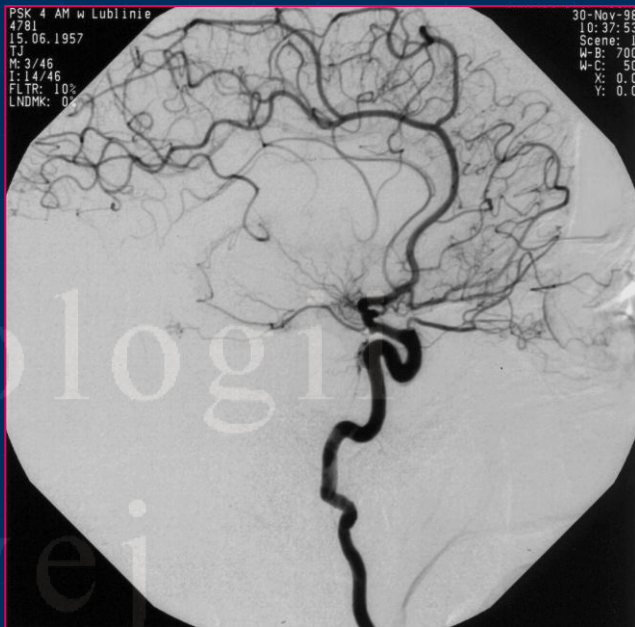
Zatorowości sprzyjają zaburzenia rytmu serca, szczególnie migotanie przedsionków

- zatory mózgowe → udar mózgu
- zatory krezkowe → angina brzuszna
- zatory aortalne / udowe / podkolanowe → *ischaemia pedis*

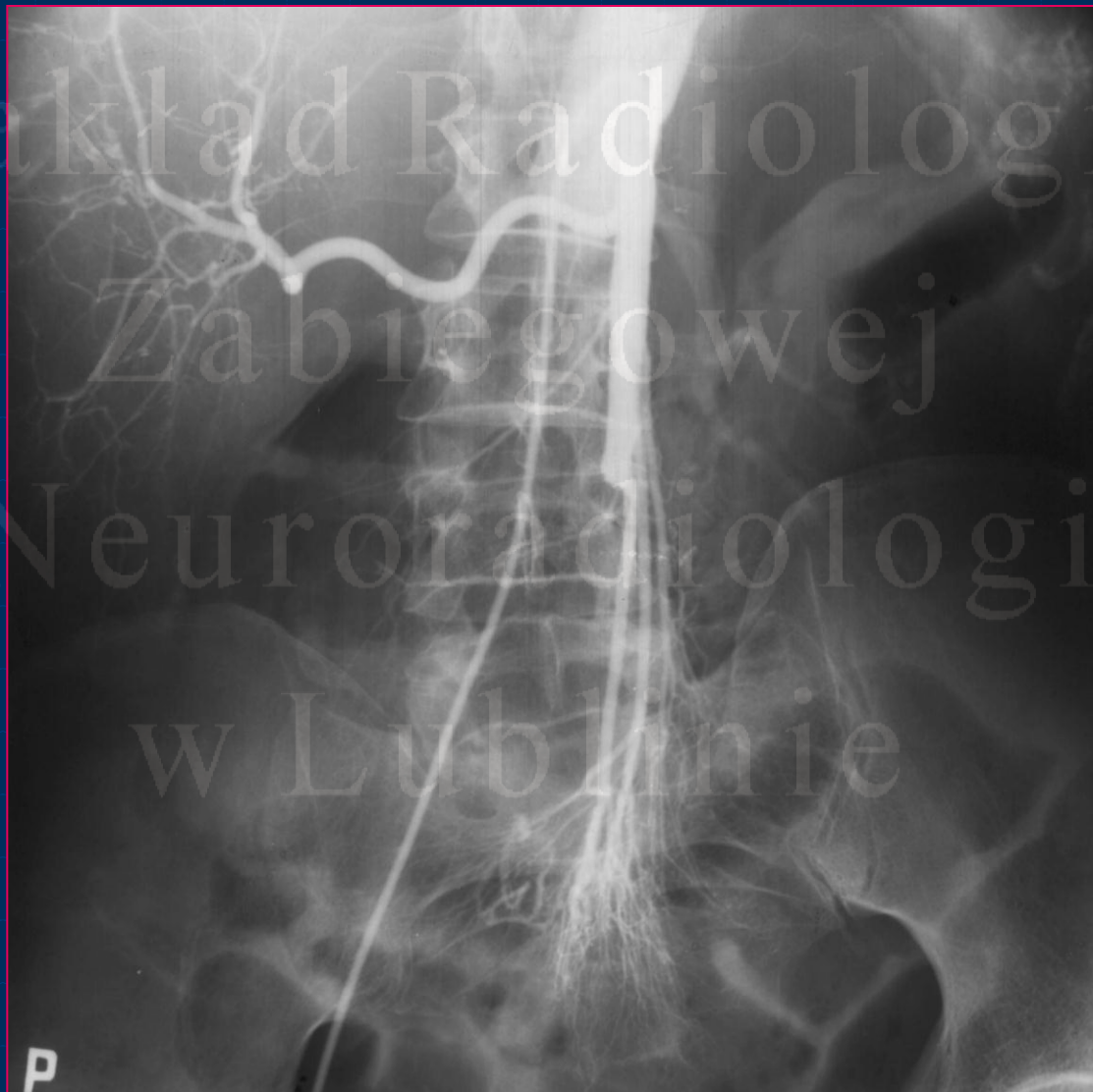
Inne źródła zatorów tętniczych:

- oderwane blaszki miażdżycowe
- skrzepliny przyścienne tętniaków
- ciała obce (cewniki, przewodniki)

Zator tętnicy środkowej mózgu

Masywny zator aorty brzusznej i tętnicy krezkowej górnej (angina brzuszna)

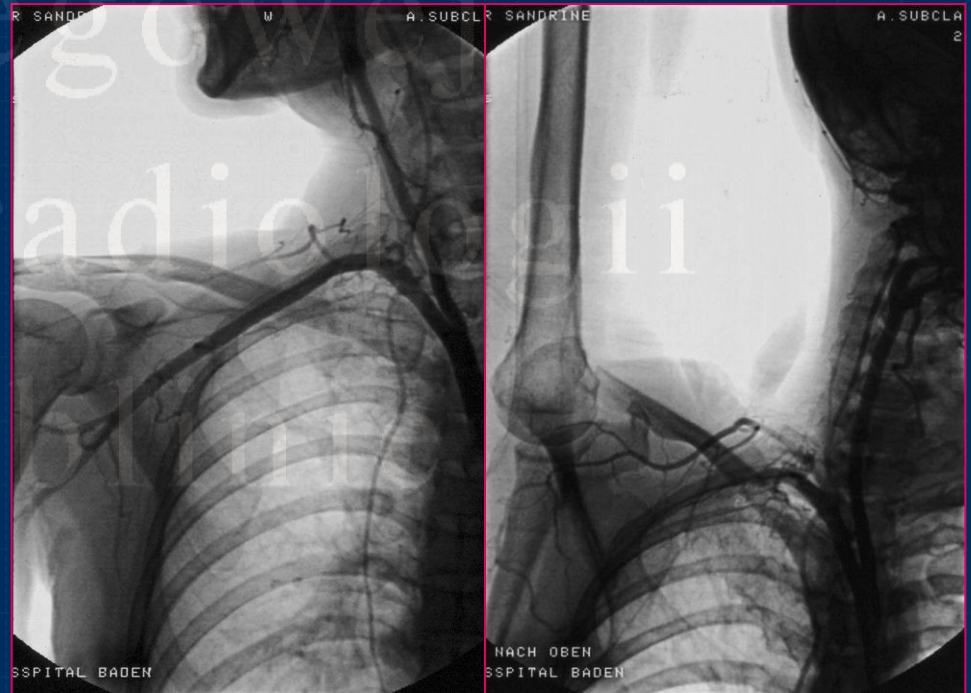

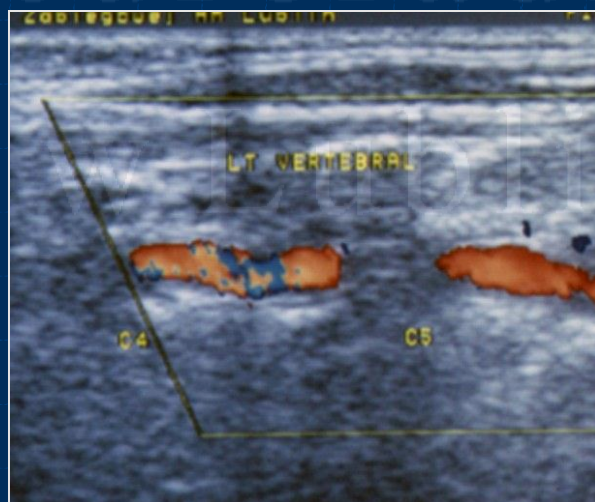
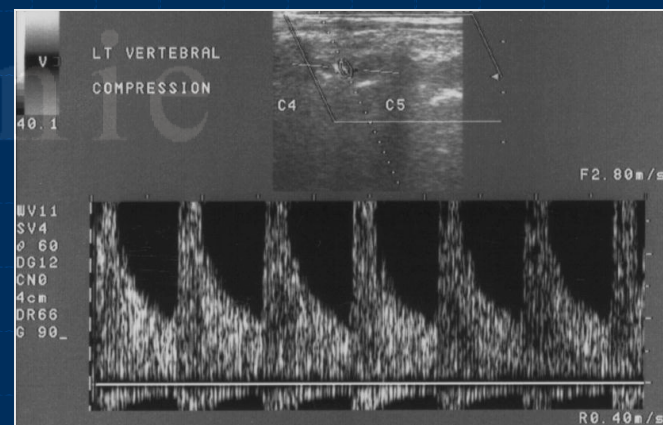
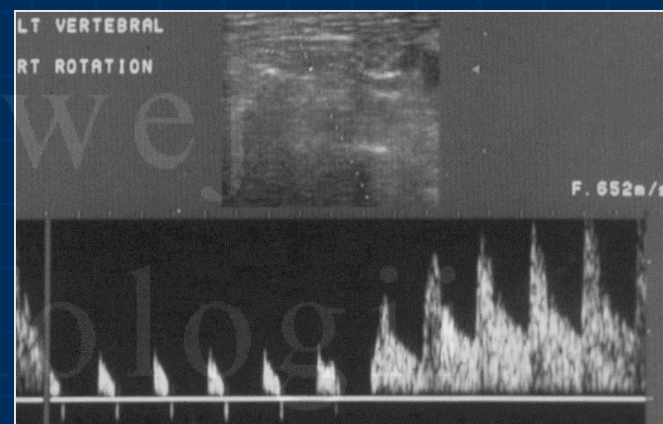
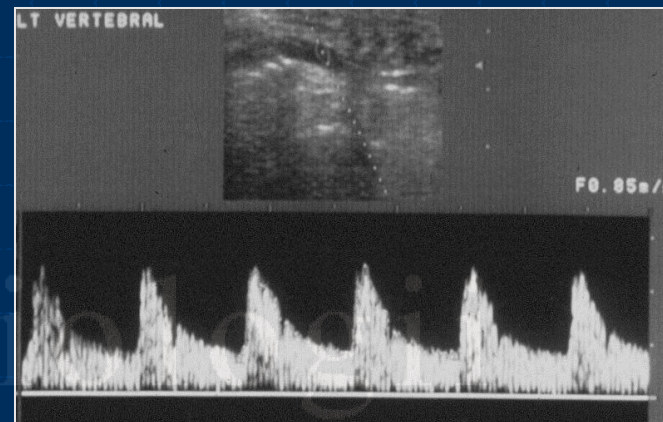
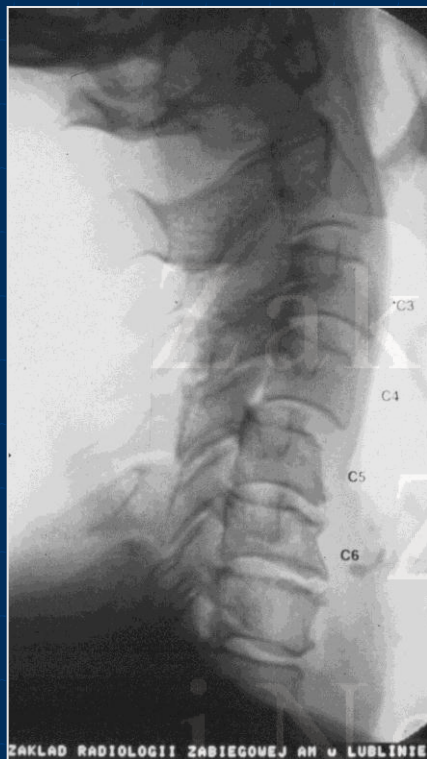
Zator tętnicy podkolanowej

6. zespoły uciskowe

- zespół górnego otworu KLP
/thoracic outlet syndrome/
- zespół mięśni pochyłych

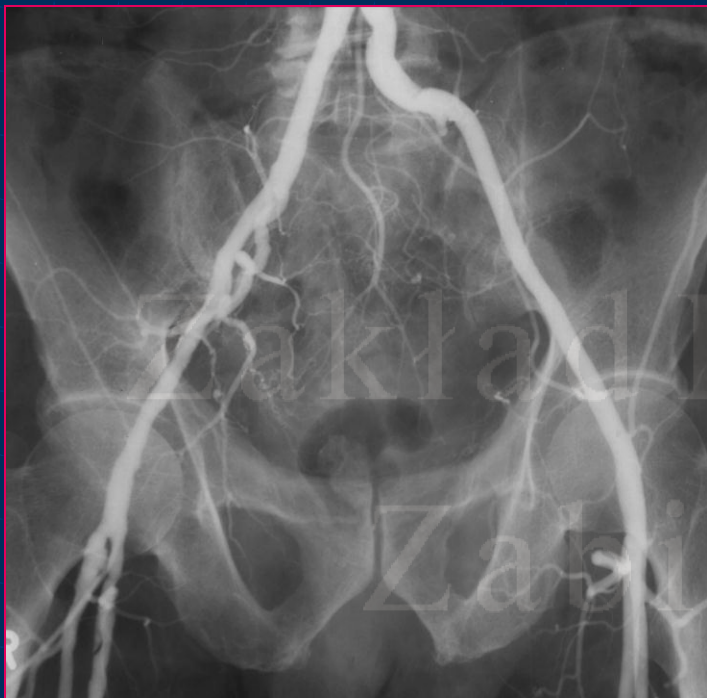

Ucisk
tętnicy kręgowej

7. Angopatie układowe

- **Makroangiopatia cukrzycowa**
 - nasila i przyspiesza miażdżycę
 - dotyczy małych tętnic kończyn
 - zajmuje tętnice wewnątrznerkowe
- **Angiopatia nadciśnieniowa**
 - sprzyja rozwojowi miażdżycy
 - wydłużenie / kręty przebieg tętnic
 - sprzyja tworzeniu ektazji / tętniaków

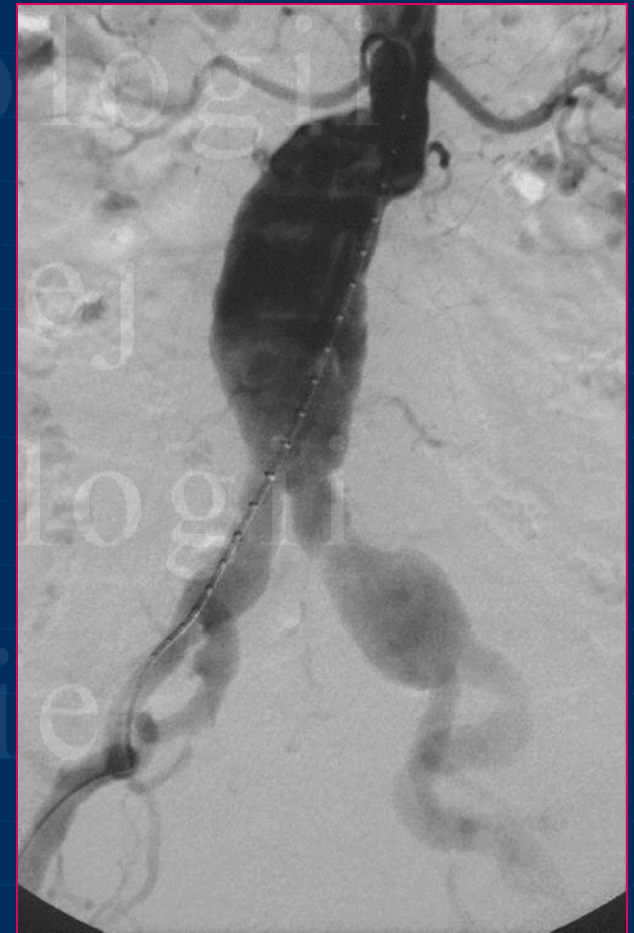
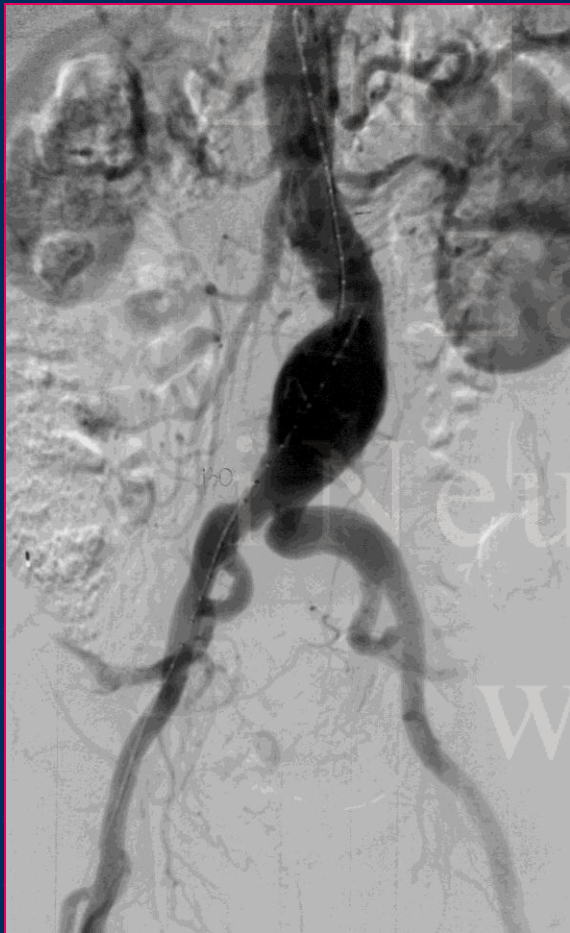

Zaburzenia obwodowego
krążenia tętniczego

w cukrzycy

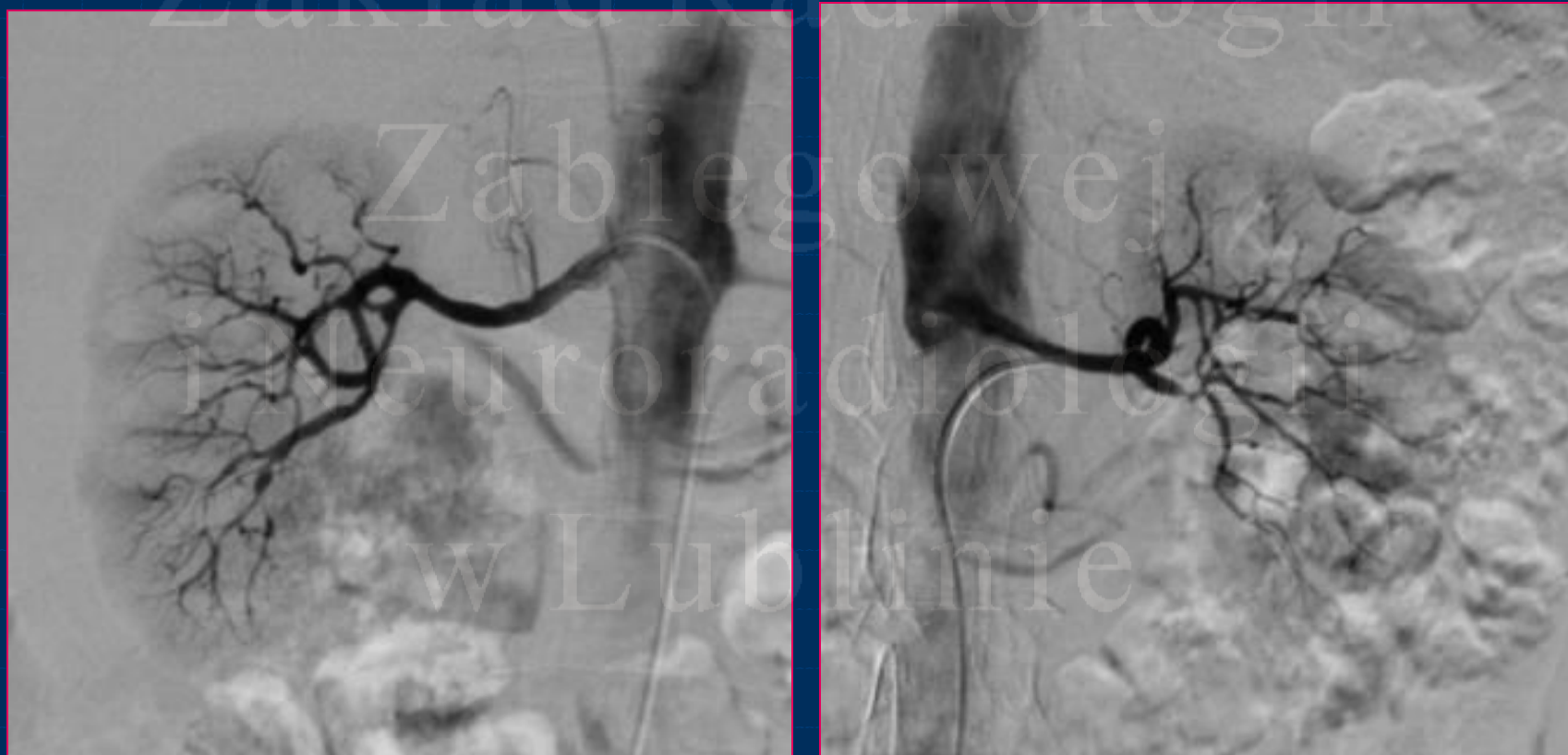

Tętniaki aorty brzusznej u chorych z nadciśnieniem tętniczym kręte, wydłużone i tętniakowate tętnice biodrowe

Zmiany w tętnicach wewnątrznerkowych

u chorego z cukrzycą I typu
i wieloletnim nadciśnieniem tętniczym

8. Choroby uwarunkowane genetycznie

Zaburzenia syntezy kolagenu

- Zespół Marfana
- Zespół Ehlersa-Danlosa
- Inne / niesklasyfikowane

tętniaki i rozwarstwienia aorty, rzadziej innych tętnic

Wrodzona naczyniakowatość

- Choroba Rendu-Oslera-Webera

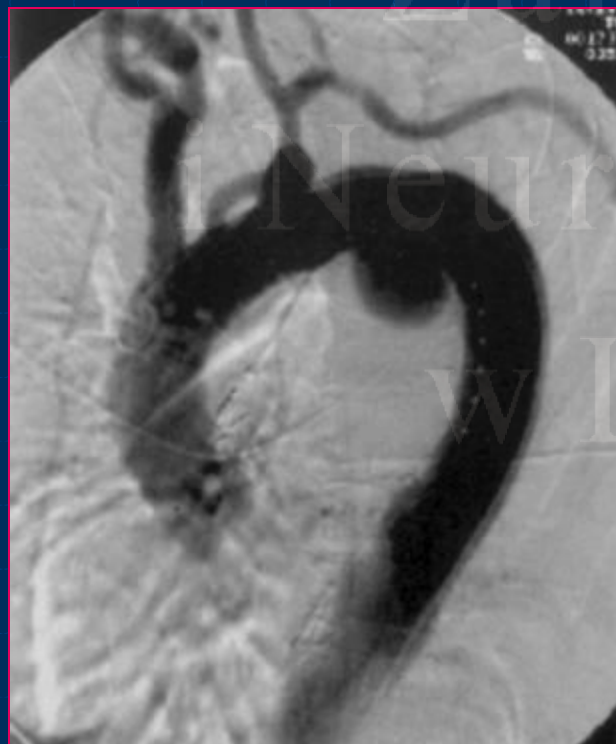

naczynia patologiczna, tętniaki, ektazje, przetoki t-ż
w skórze i narządach wewnętrznych (wątroba, śledziona, nerki, płuca)

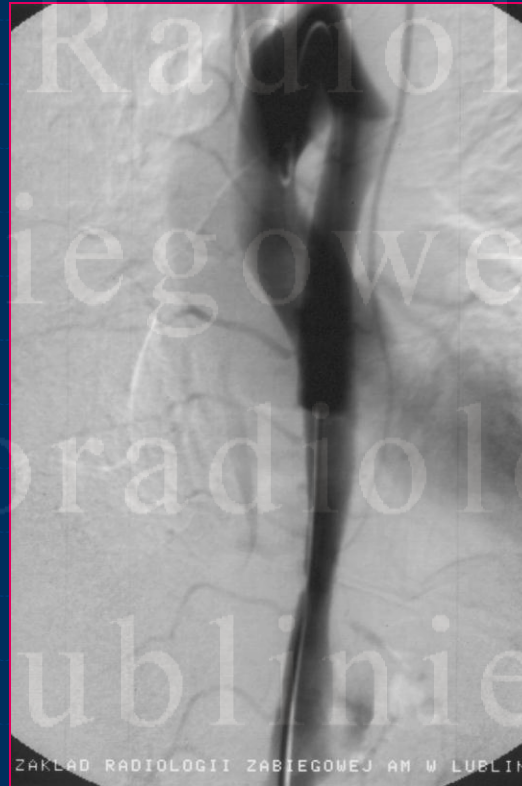
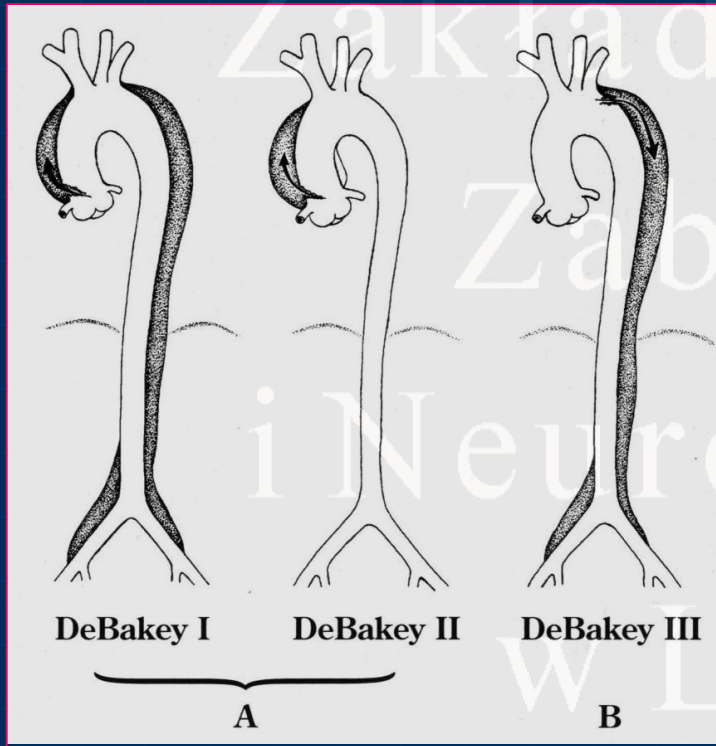

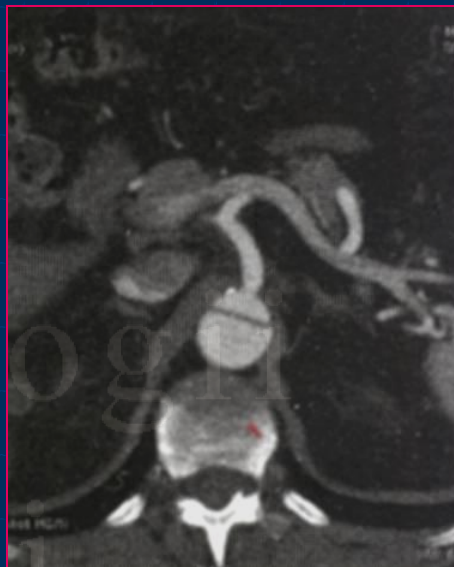
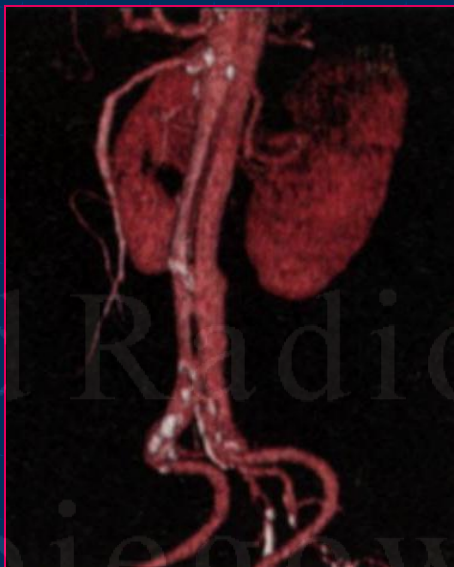
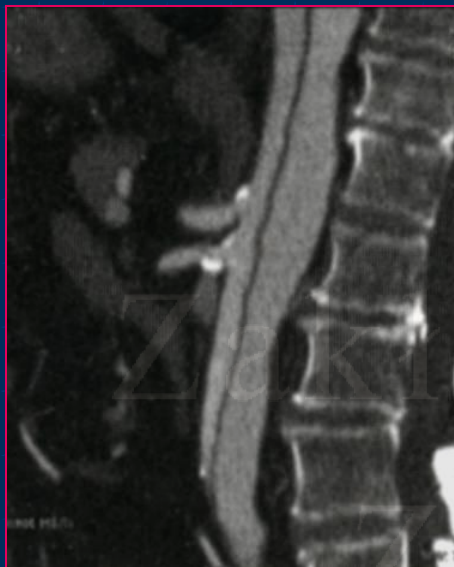
Tętniak aorty piersiowej

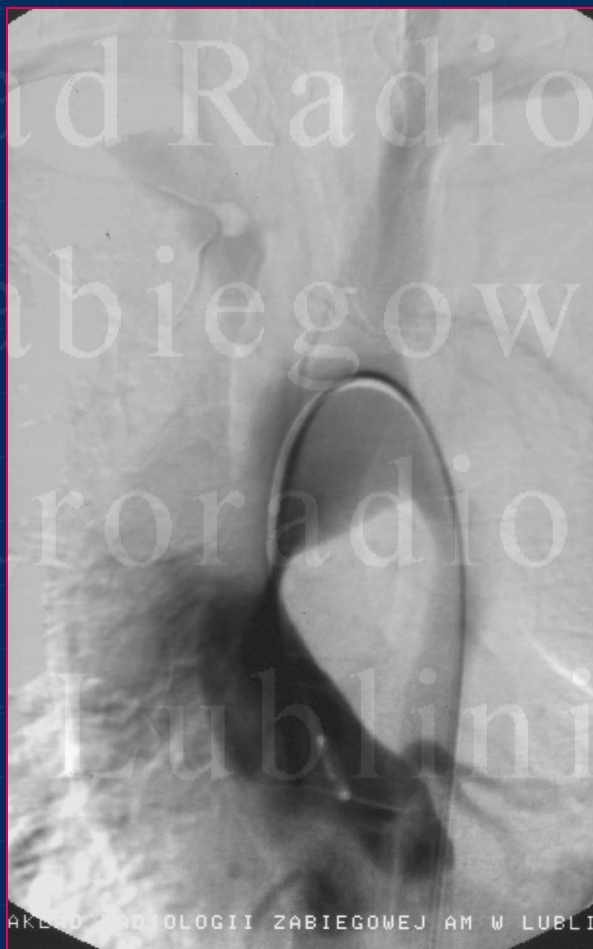
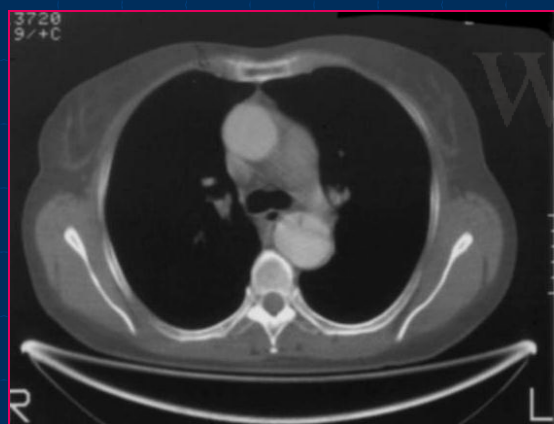
u chorej I. 24
z zespołem Ehlersa-Danlosa

Rozwarstwienia aorty wg. DeBakey'a

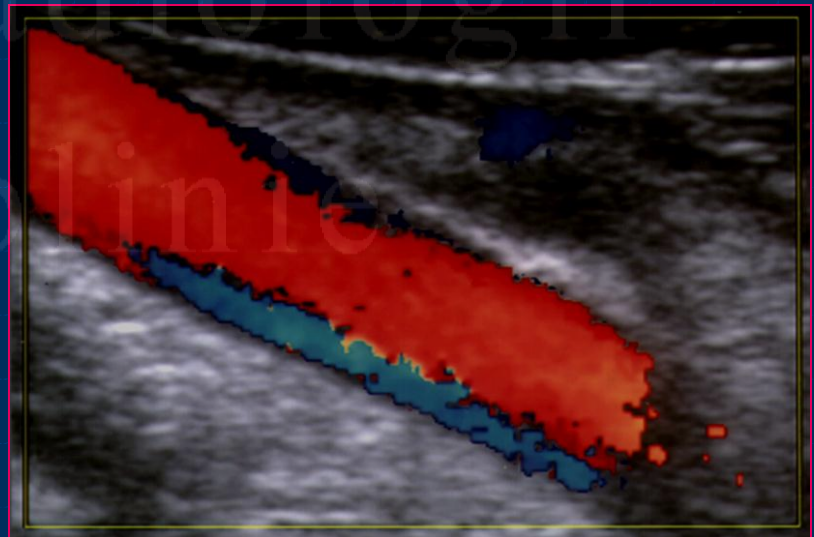

AKLAD RADIOLOGII ZABIEGOWEJ AM W LUBLIN

AKLAD RADIOLOGII ZABIEGOWEJ AM W LUBLIN

Tętniak rozwarstwiający aorty piersiowej

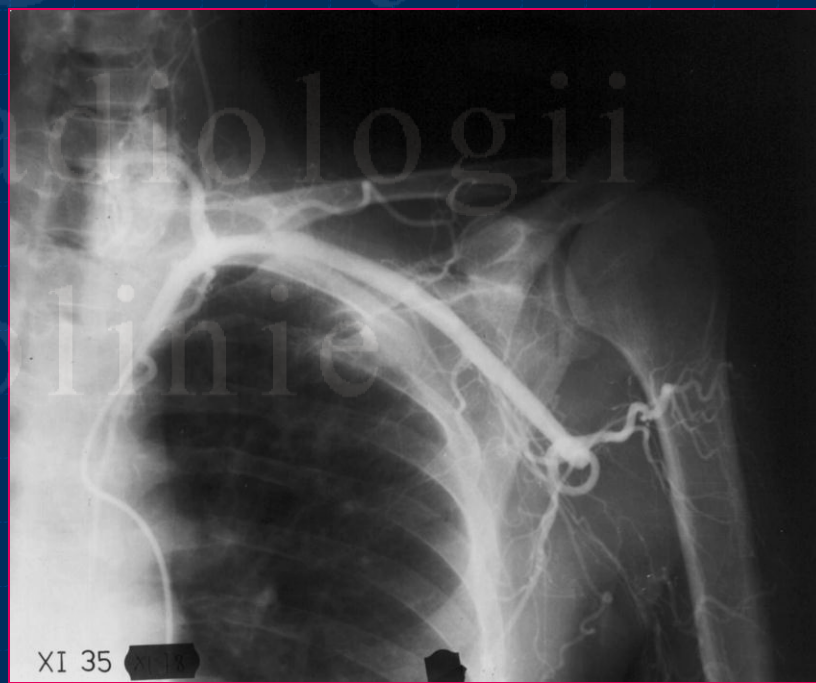
rozwarstwienie przechodzi na L tętnicę szyjną wspólną

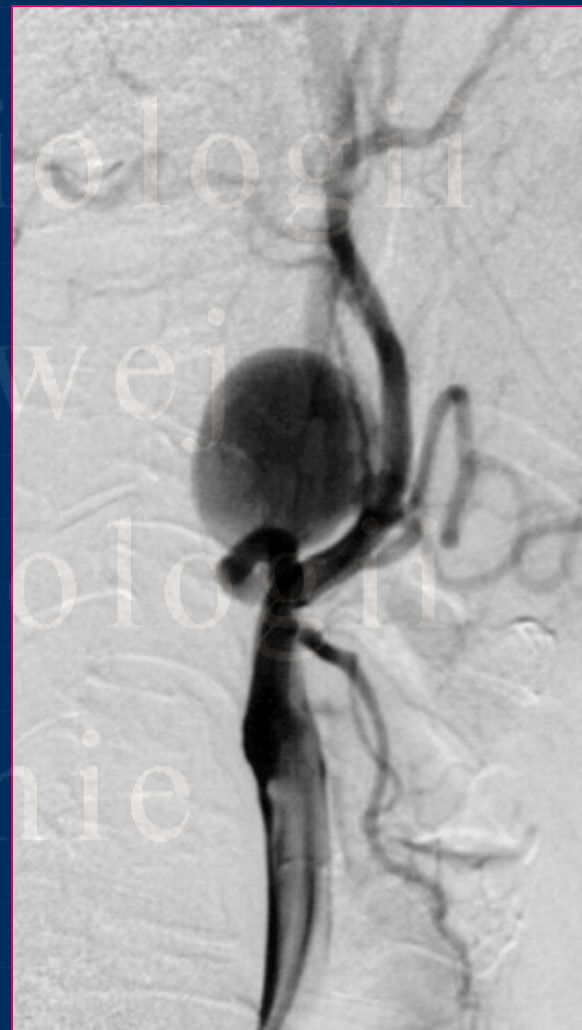
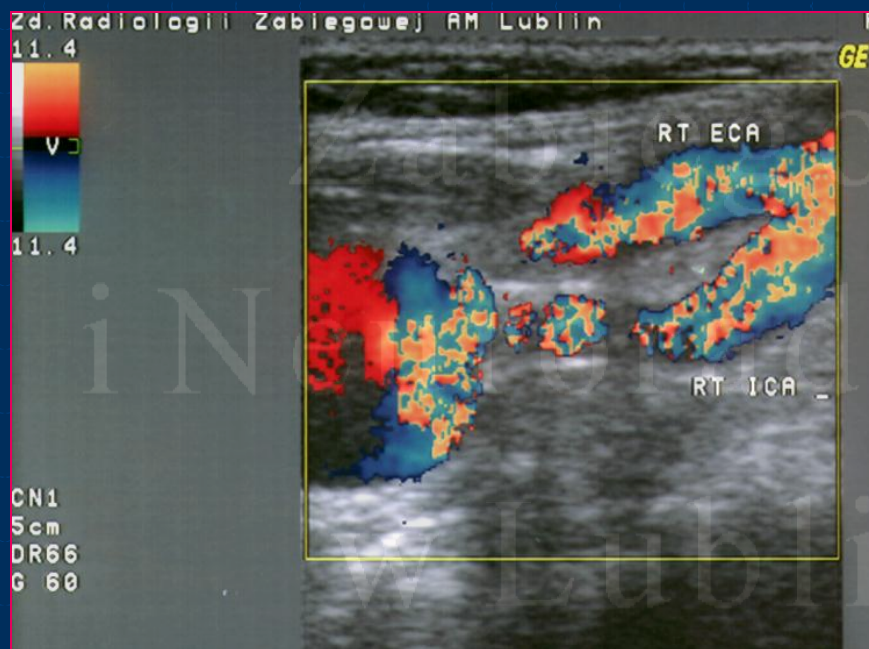
9. urazy tętnic

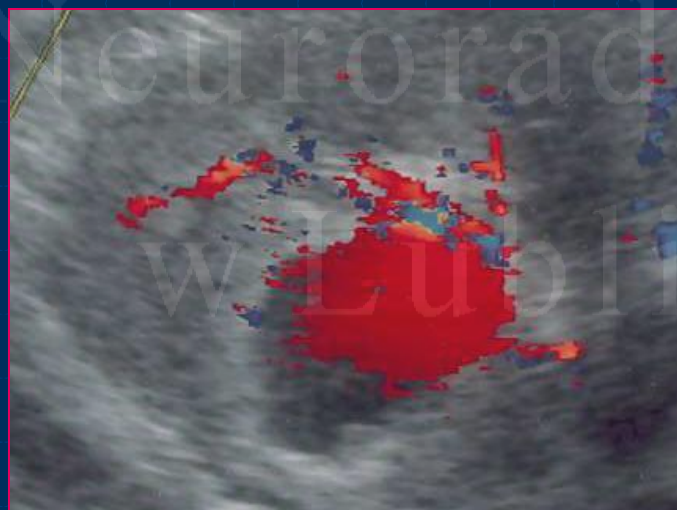
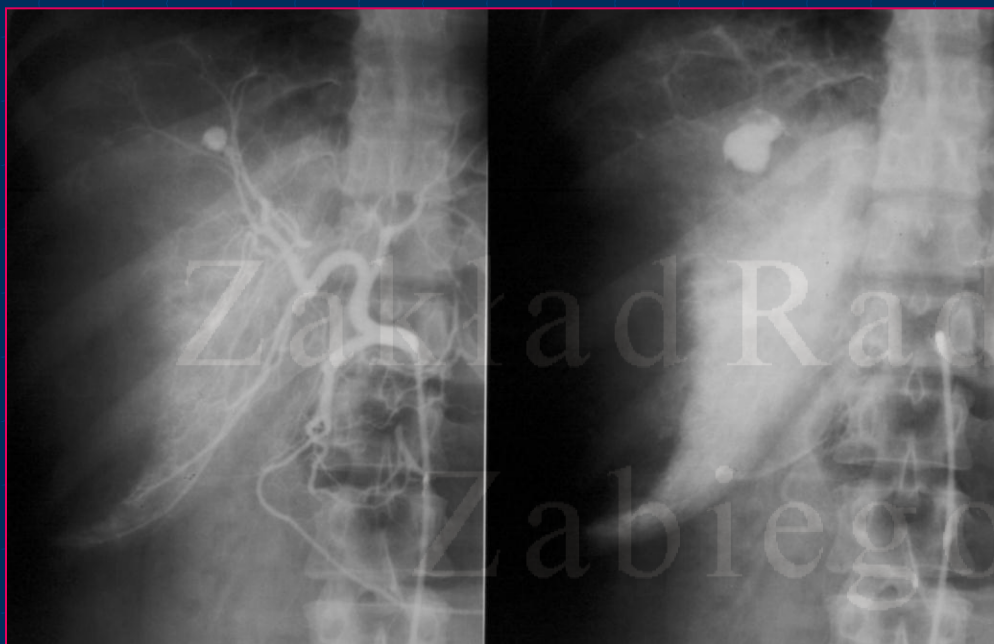
zewnątrzne lub jatrogenne

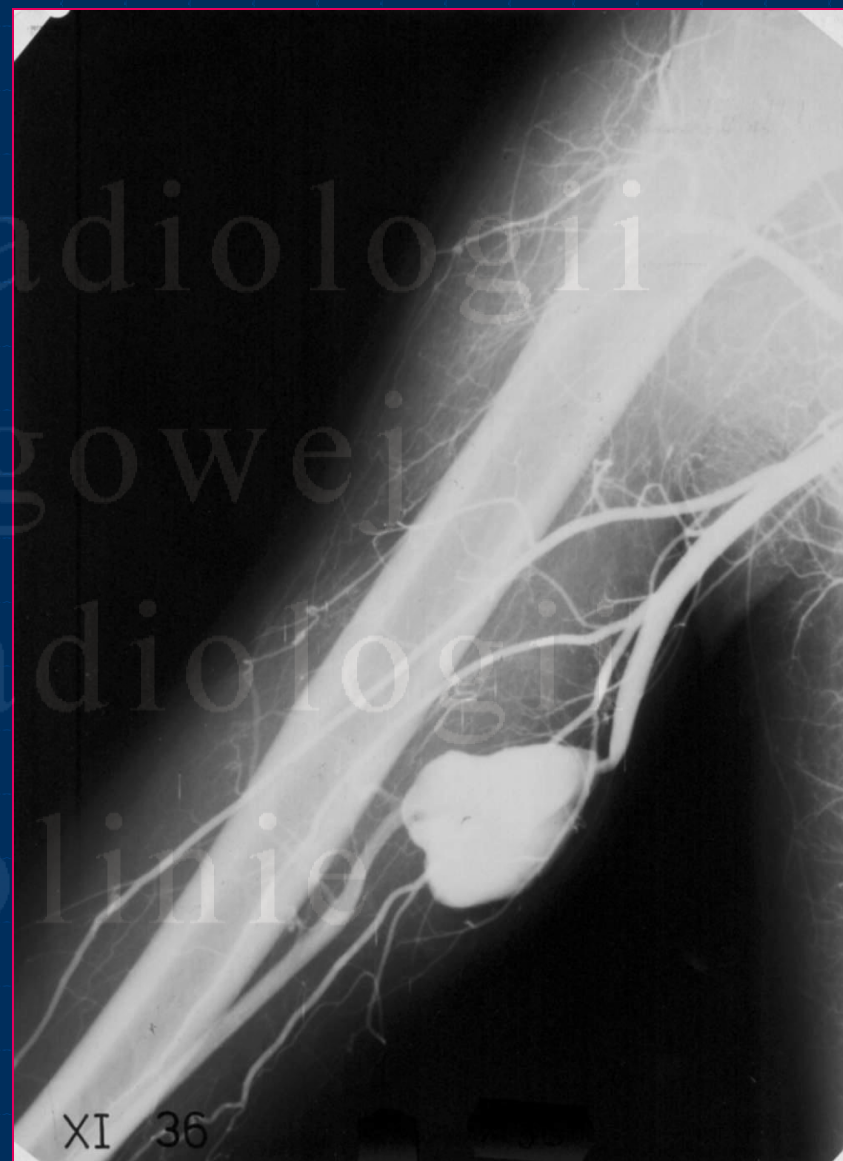
- zwężenia / niedrożności
- tętniaki rzekome (pseudotętniaki)
- przetoki tętniczo-żylne

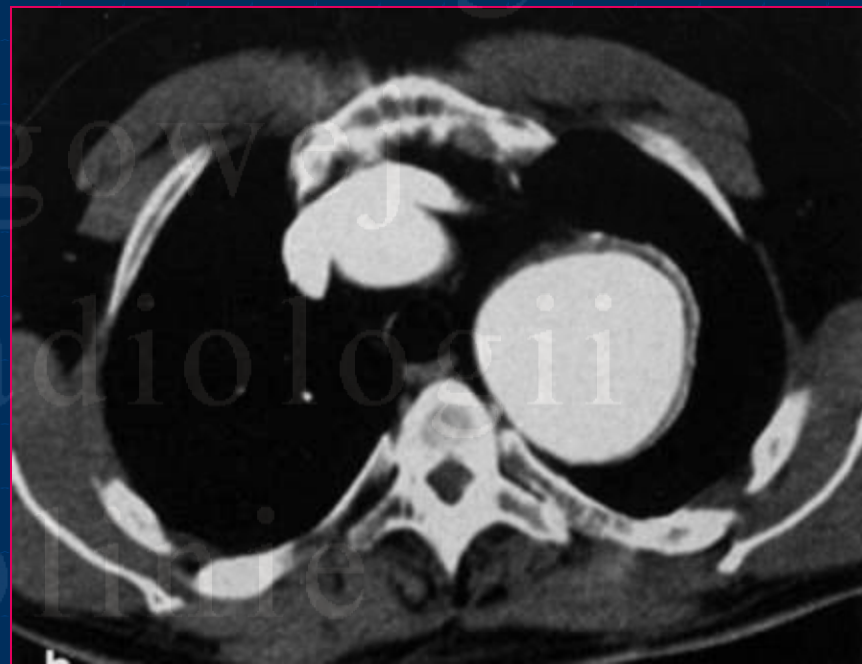
Pourazowy tętniak rzekomy tętnicy szyjnej wewnętrznej

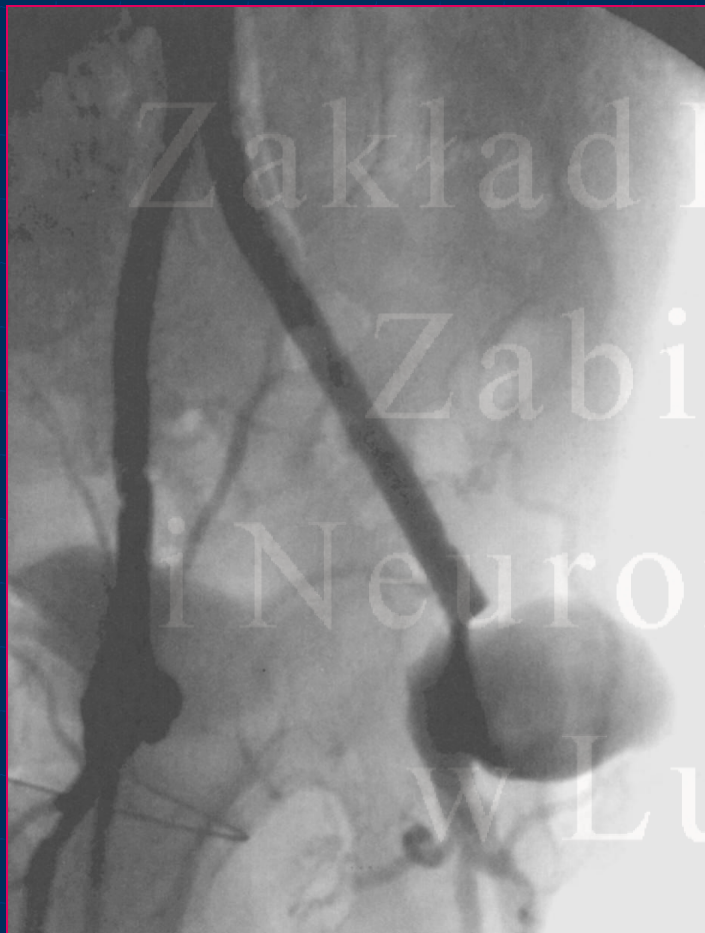

Pourazowy tętniak aorty piersiowej (*loco typico* ?)

Pseudotętniaki jatrogenne

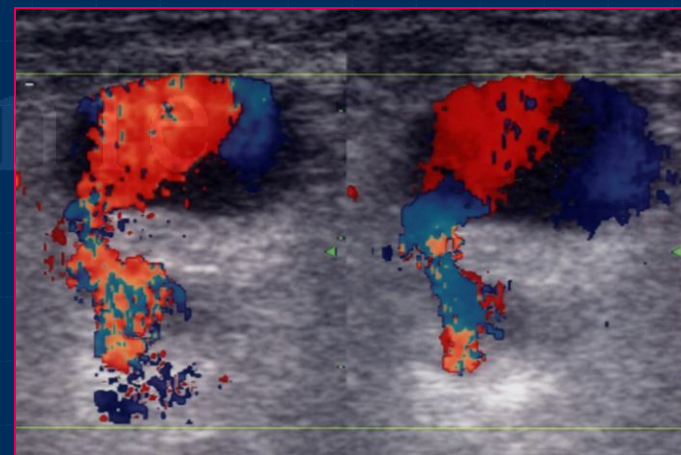
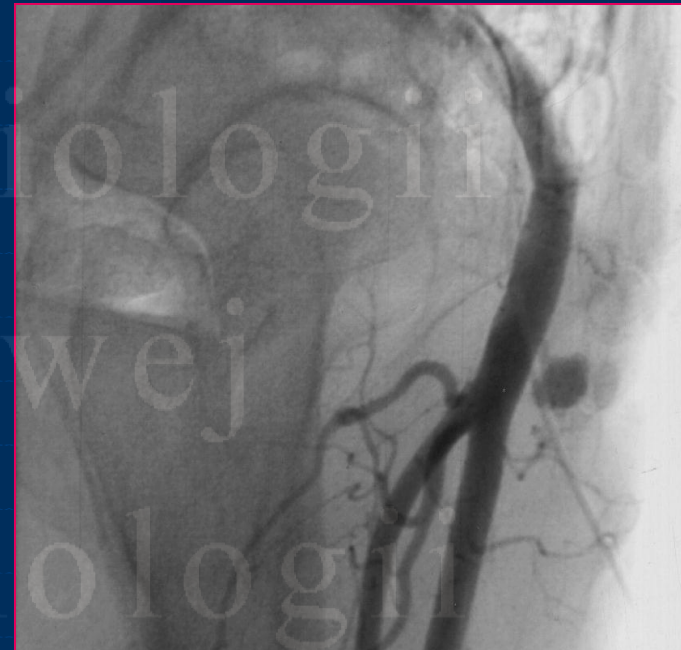
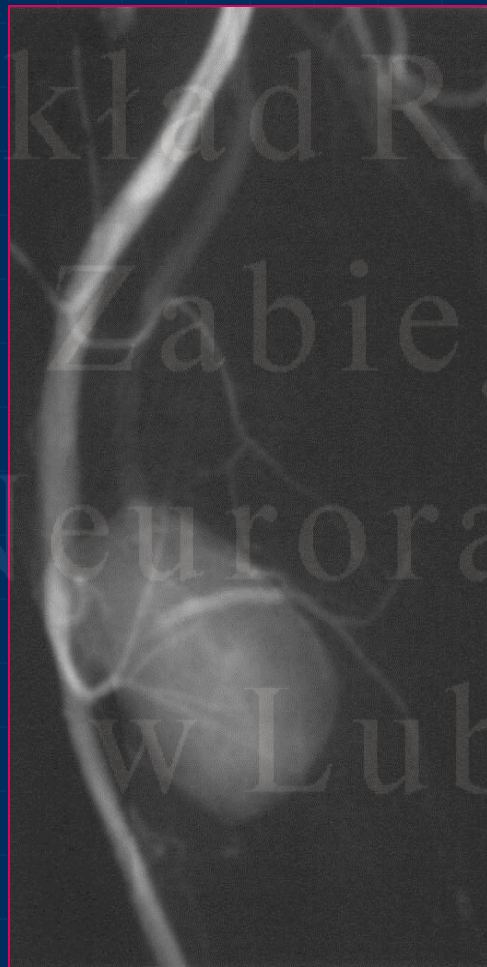
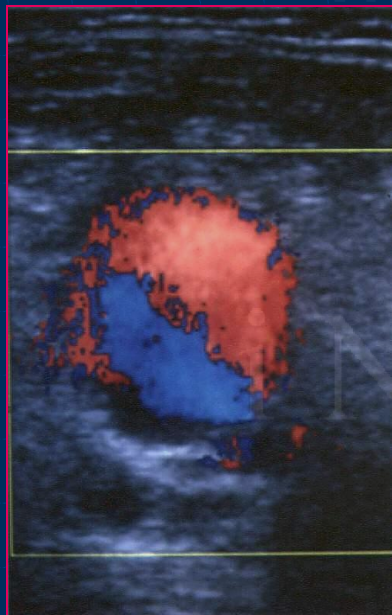
w zespoleniu
protezy naczyniowej

po nefrektomii

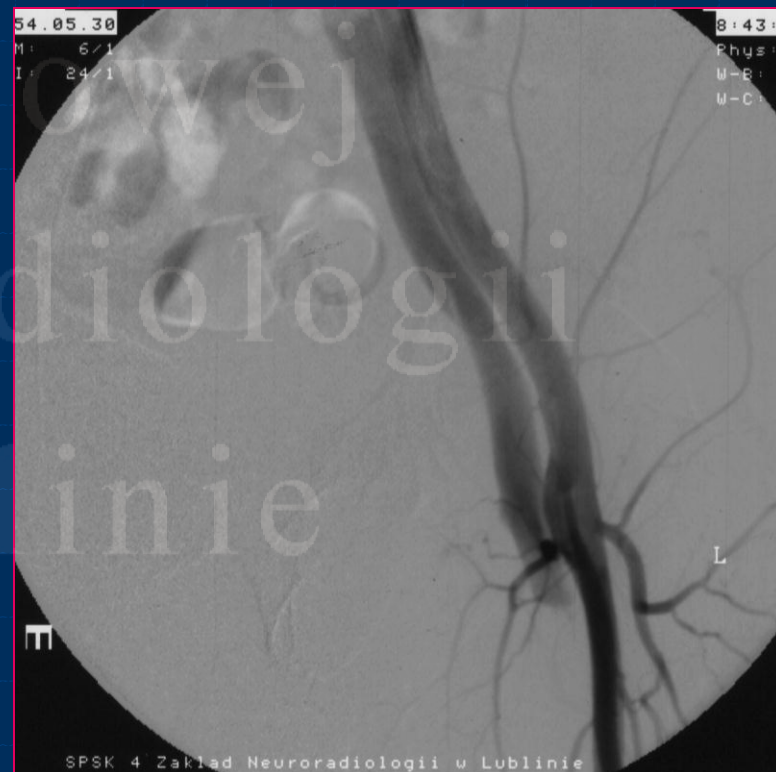
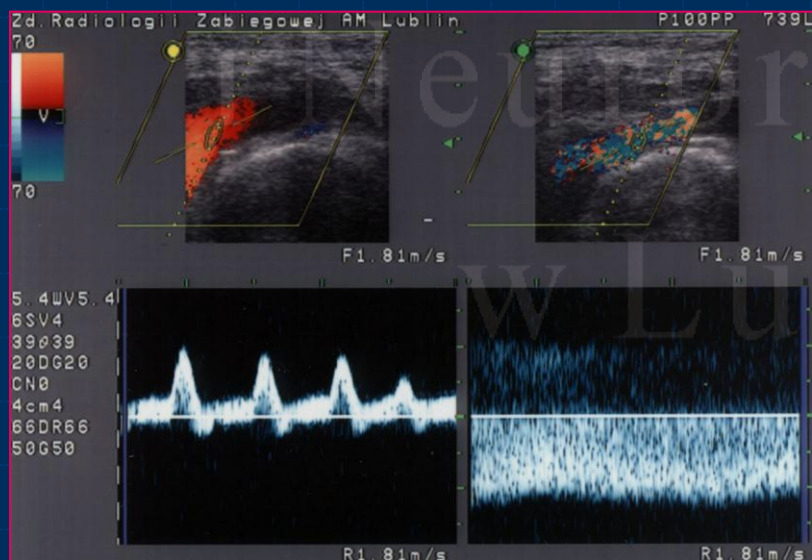
Jatrogenne tętniaki rzekome tętnicy udowej

po nakłuciach do koronarografii (usg i angiografia)

Jatrogenna przetoka t-ż

po nakłuciu tętnicy udowej w pachwinie
do stentowania tętnicy wieńcowej

Choroby żył

- ◆ Zapalenia zakrzepowe żył
- ◆ Niewydolność zastawkowa - żylaki
- ◆ Zwężenia / zakrzepice żył
 - ucisk zewnętrzny
 - naciekanie ścian
 - jatrogenne (wkłucia centralne / elektrostymulacja)
- ◆ Urazy

Zakrzepowe zapalenie żył głębokich

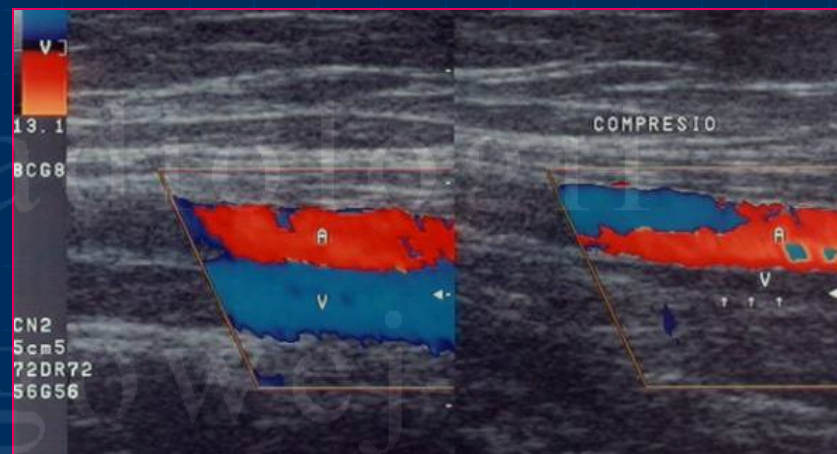
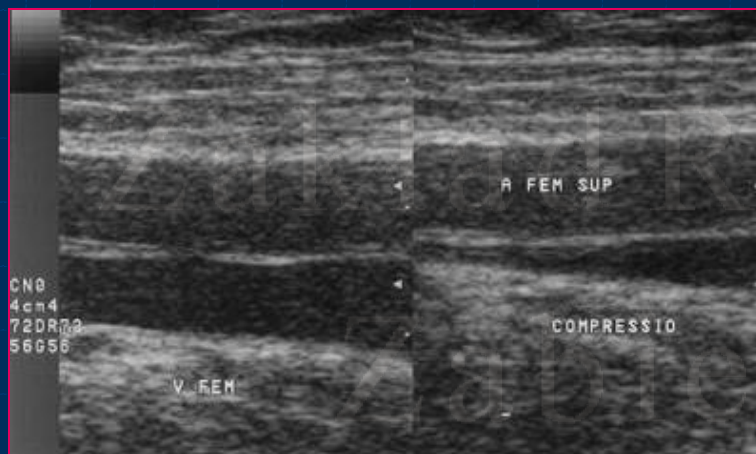
DVT – deep venous thrombosis

Przyczyny:

- ◆ Samoistne
- ◆ Długotrwałe unieruchomienie
- ◆ Zaburzenia krzepnięcia krwi
- ◆ W przebiegu chorób nowotworowych
- ◆ Ciąża / terapia hormonalna / antykoncepcja
- ◆ Ucisk zewnętrzny / urazy
- ◆ Jatrogenne:
 - po operacjach (ortopedycznych)
 - wkłucia centralne / elektrostymulacja serca

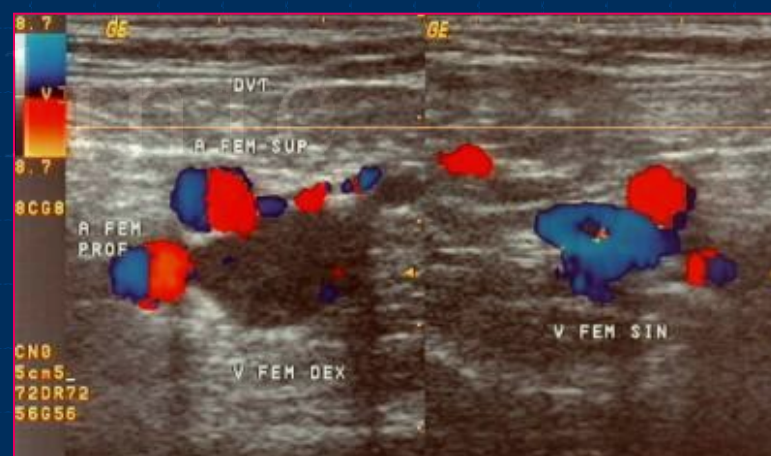
Prawidłowe żyły:

- reagują na ucisk sondą
- widoczny jest sygnał przepływu krwi

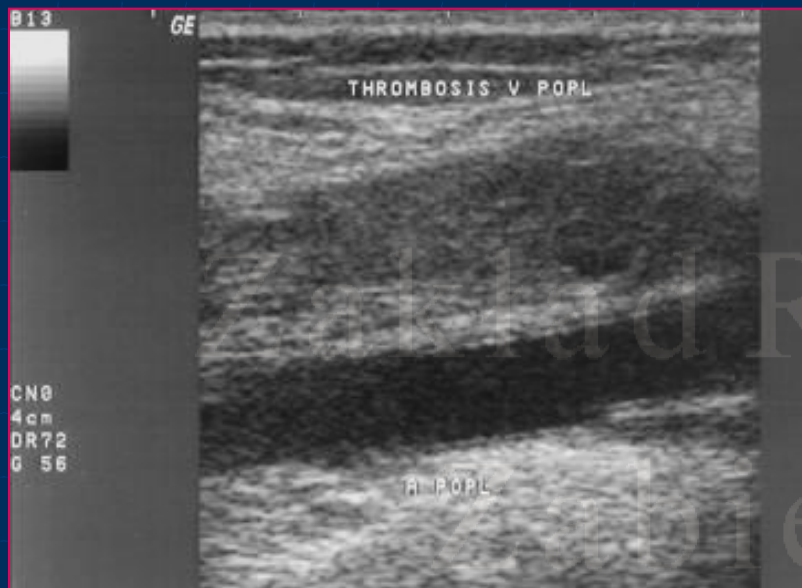

Zakrzepnięte żyły:

- nie reagują na ucisk sondą
- brak sygnału przepływu krwi

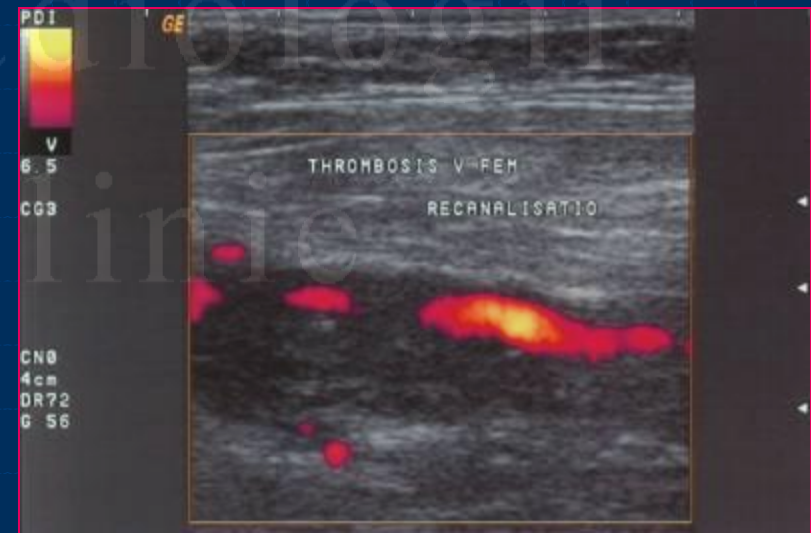
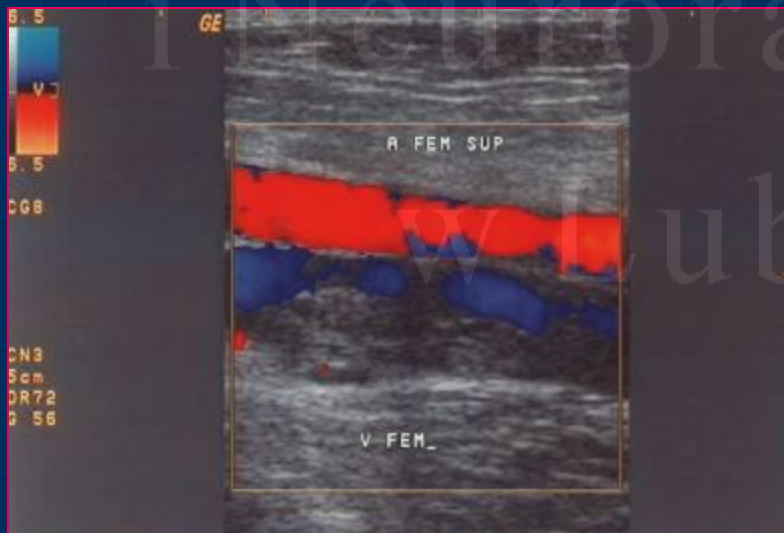

Zakrzepica żyły podkolanowej

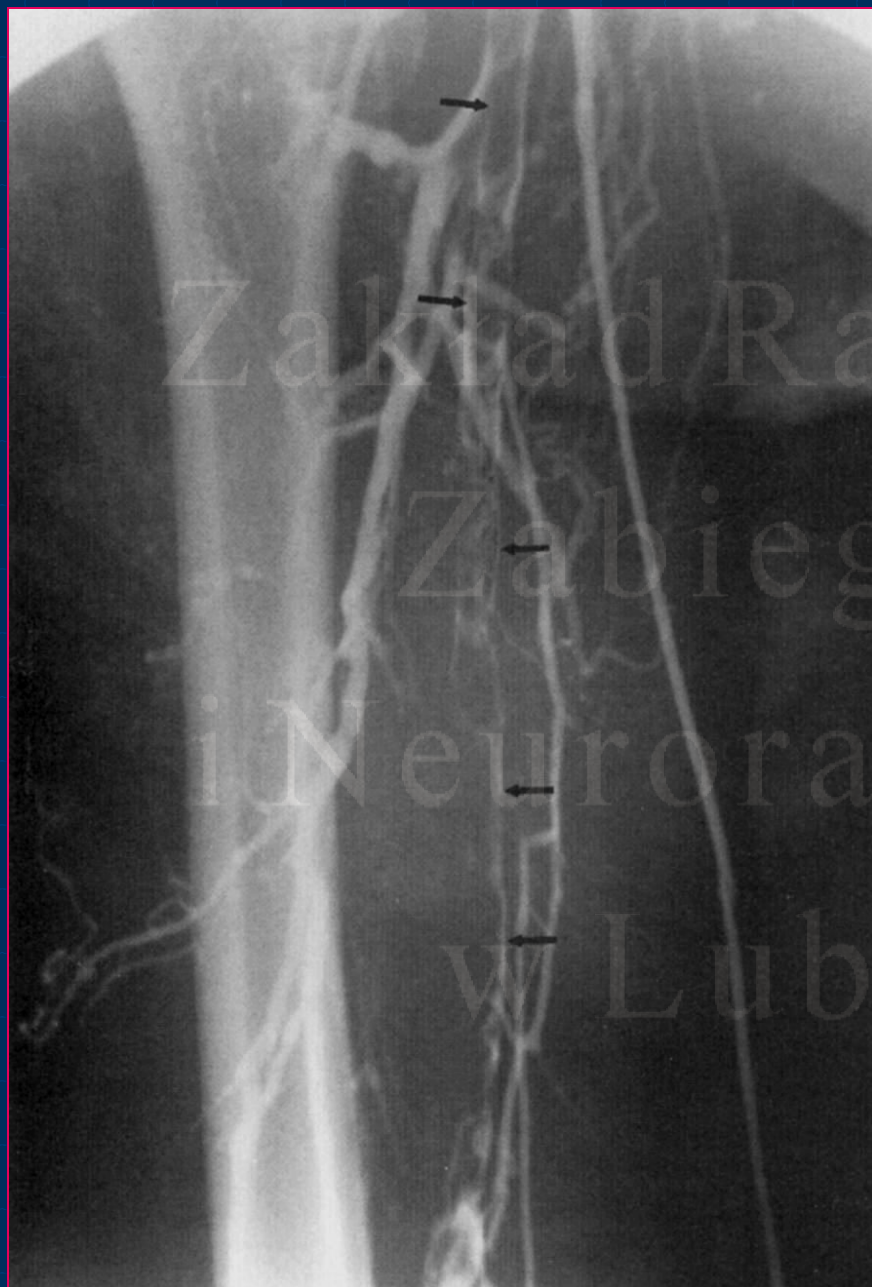

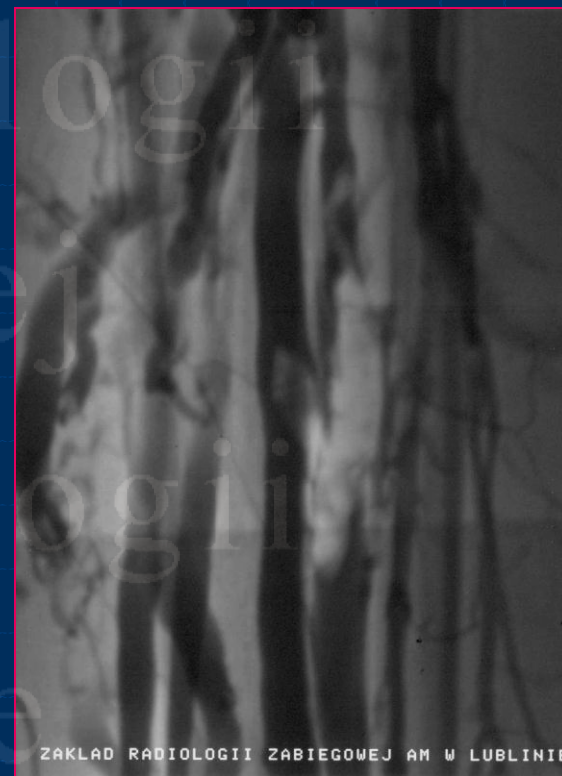
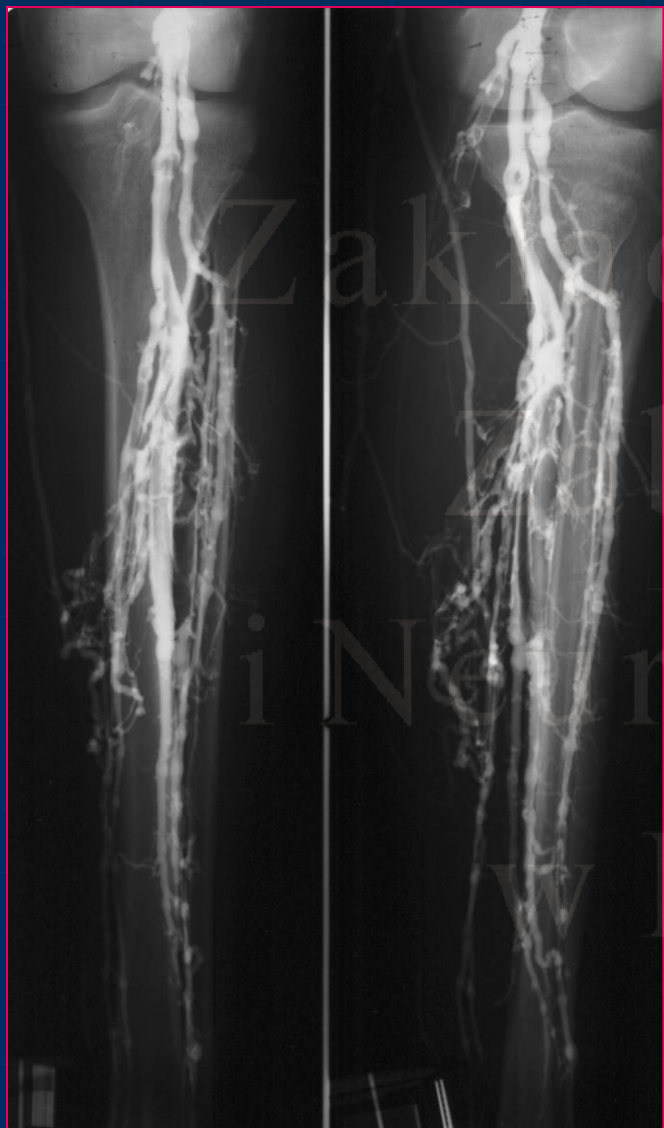
Zejście zakrzepicy żył głębokich

- rekanalizacja (całkowita / niecałkowita)
- zespół pozakrzepowy

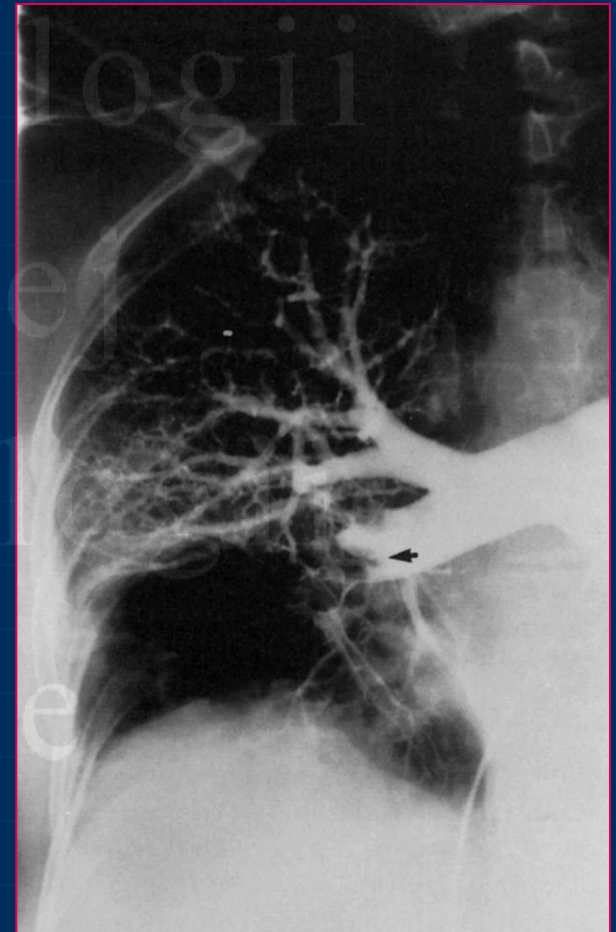
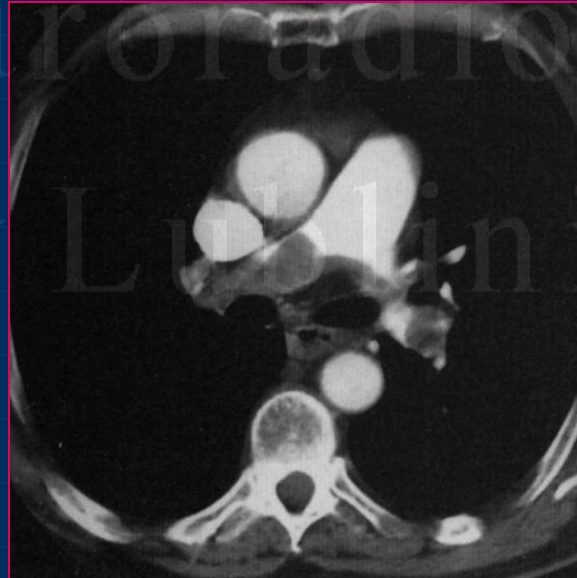

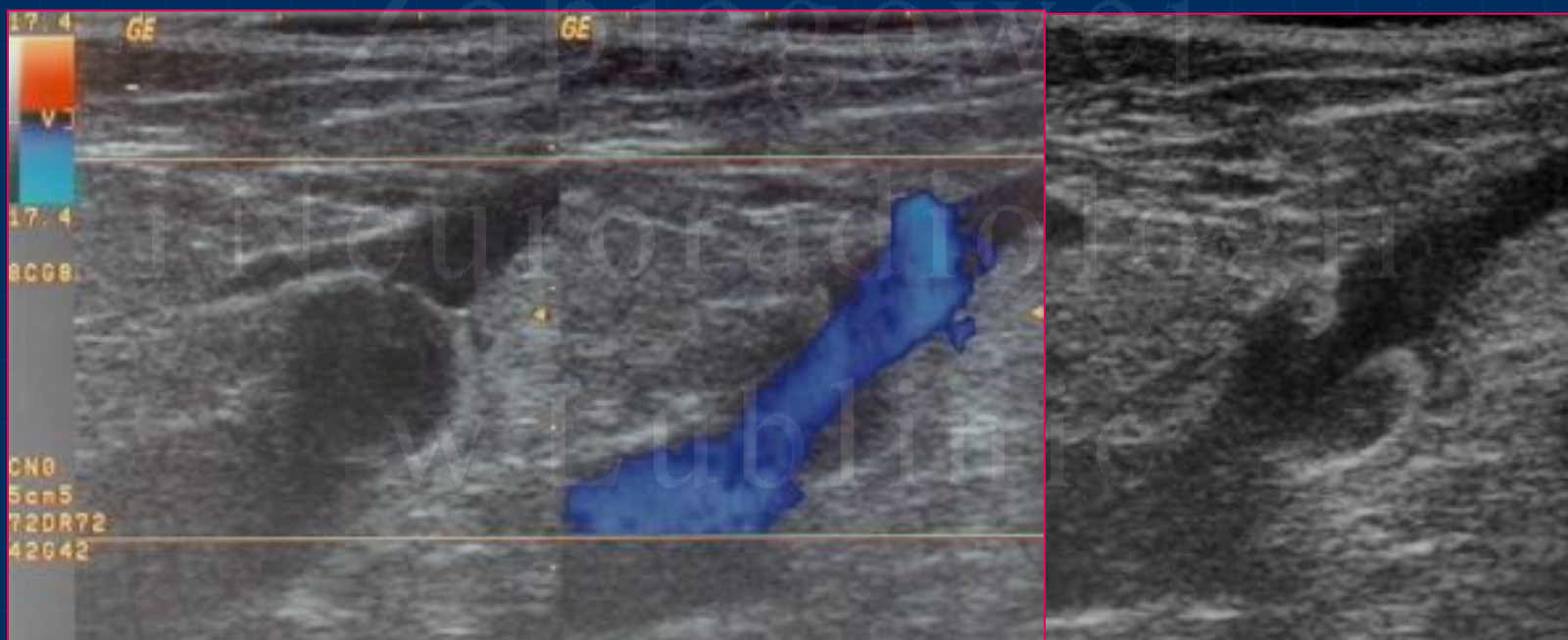

Zatorowość płucna

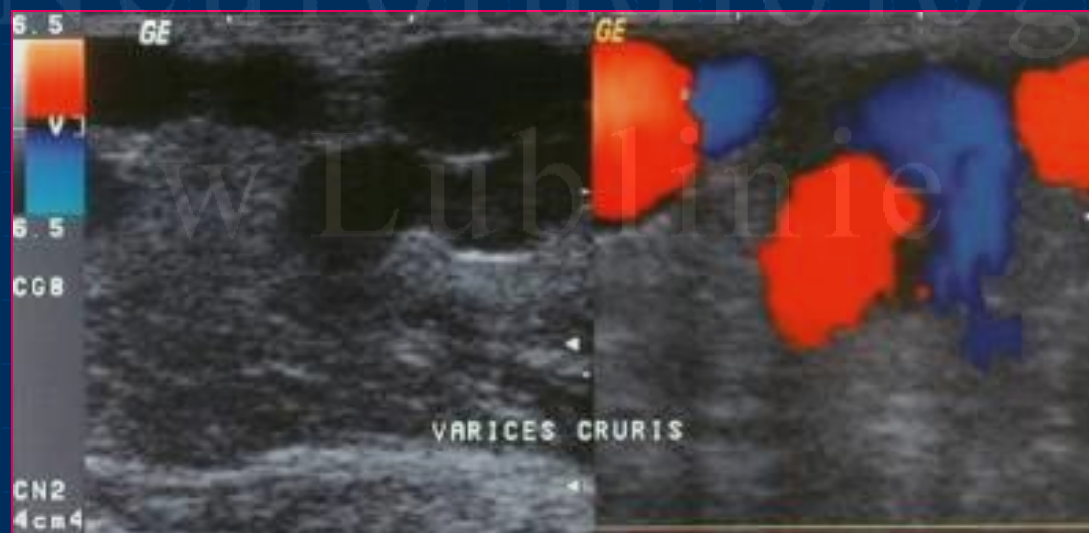
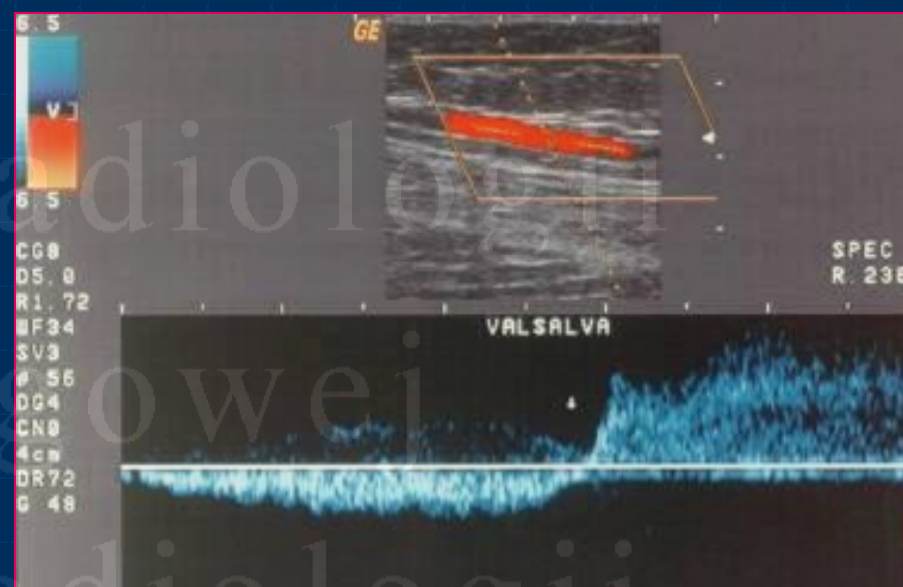

Żylaki goleni

U podstaw choroby żylakowej goleni leży niewydolność zastawek żył powierzchownych (ż. odpiszczelowej / ż. odstrzałkowej)

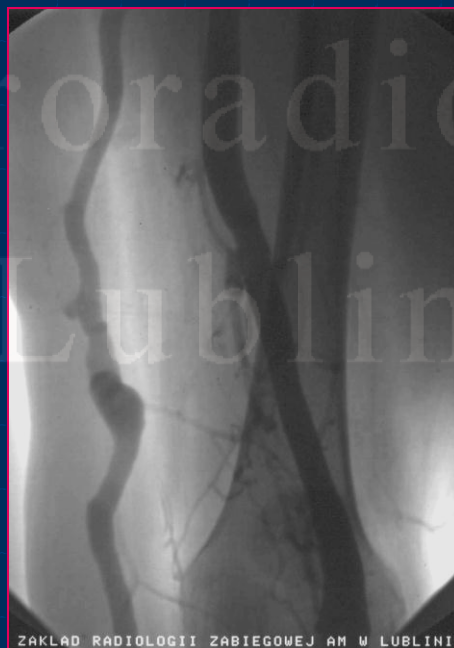
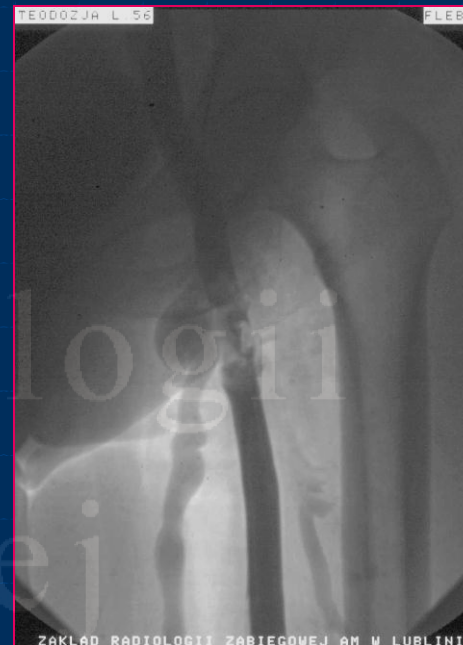

Żyłki goleni – usg duplex Doppler

Żylaki goleni

flebografia

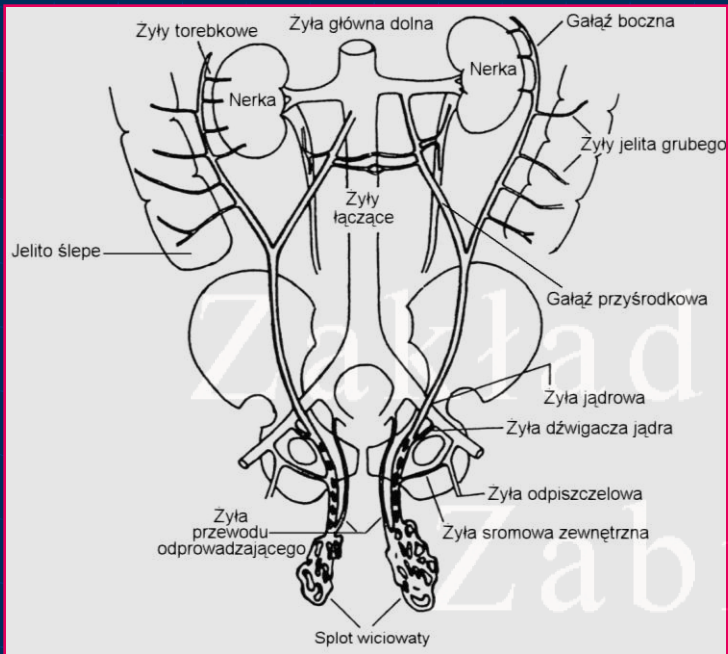

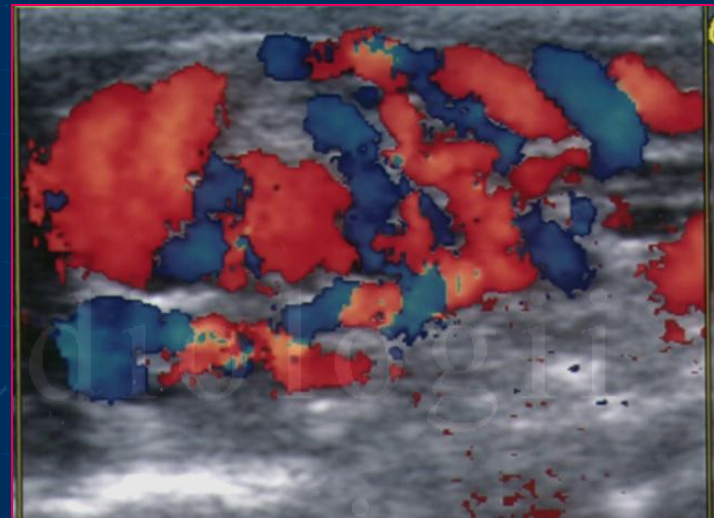
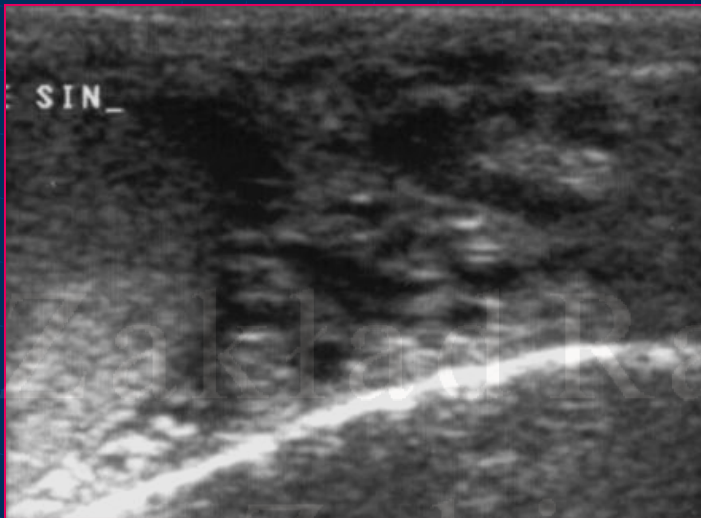
**Niewydolność żyły
jajnikowej**

żylakowatość
splotów macicznych

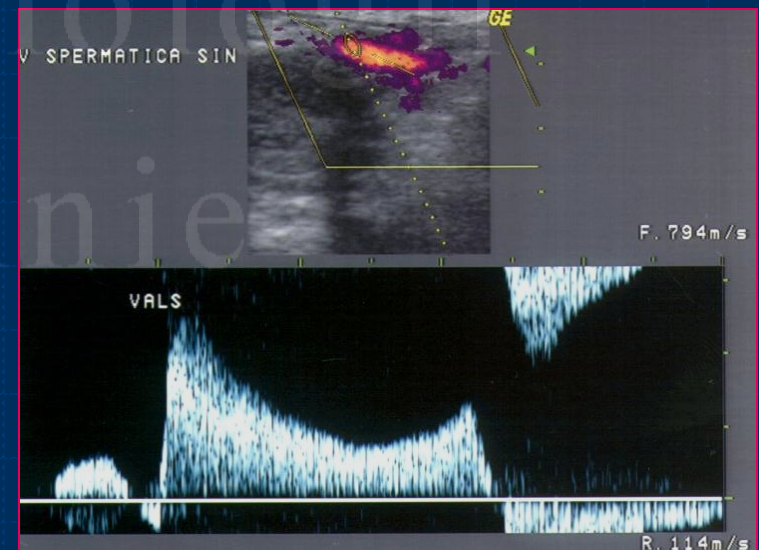

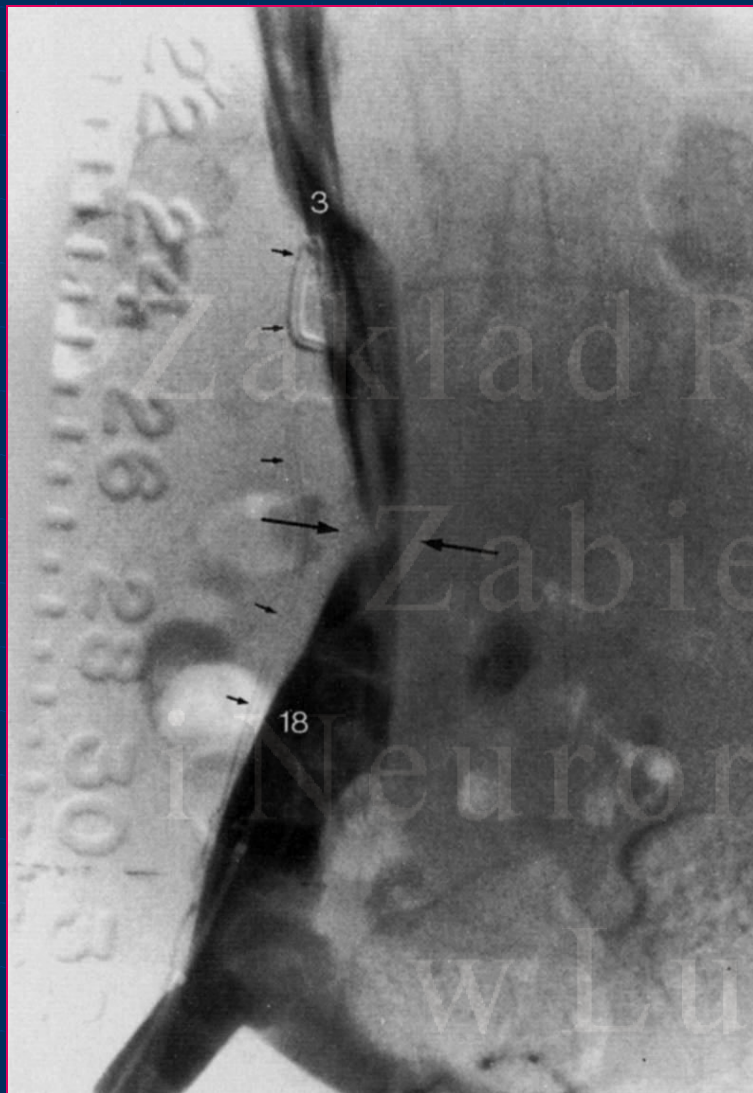
Żyłki powrózka nasiennego

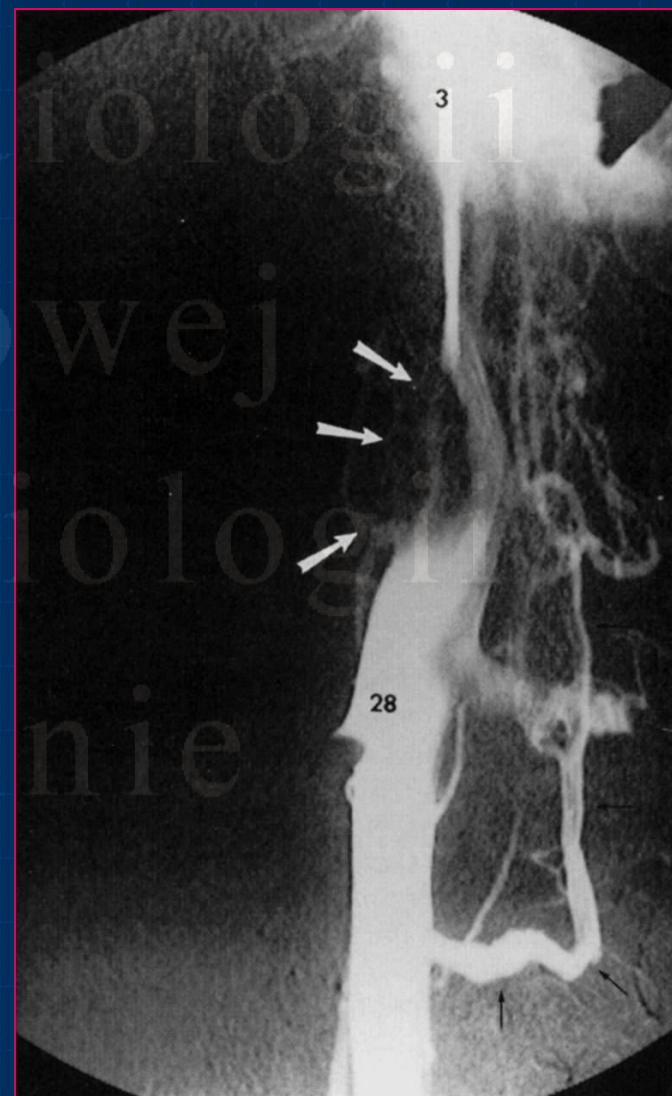
Żylaki powrózka nasiennego próba Valsalvy

Ucisk ŻGD
przez powiększone węzły chłonne
przestrzeni zaotrzewnowej

Naciek ścian ŻGD
w przebiegu raka trzustki

Zakrzepica ŻGD w przebiegu choroby nowotworowej krążenie oboczne

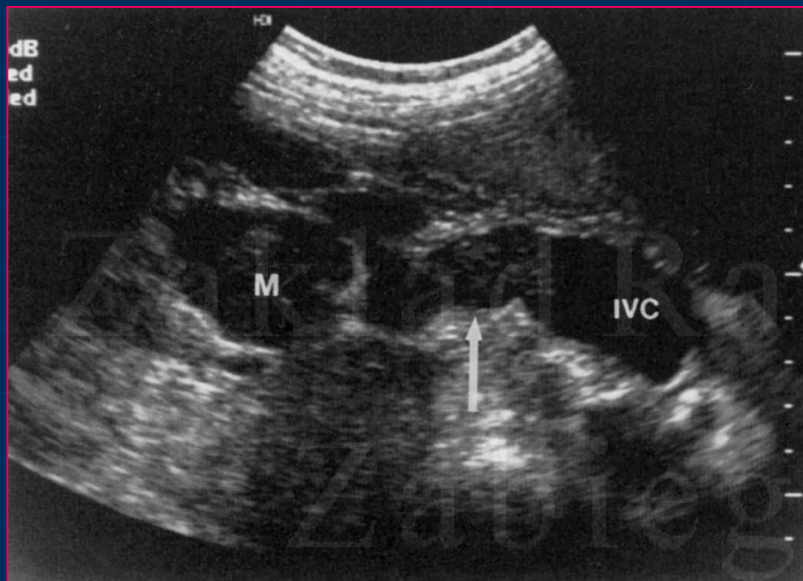

Zespół żyły głównej górnej

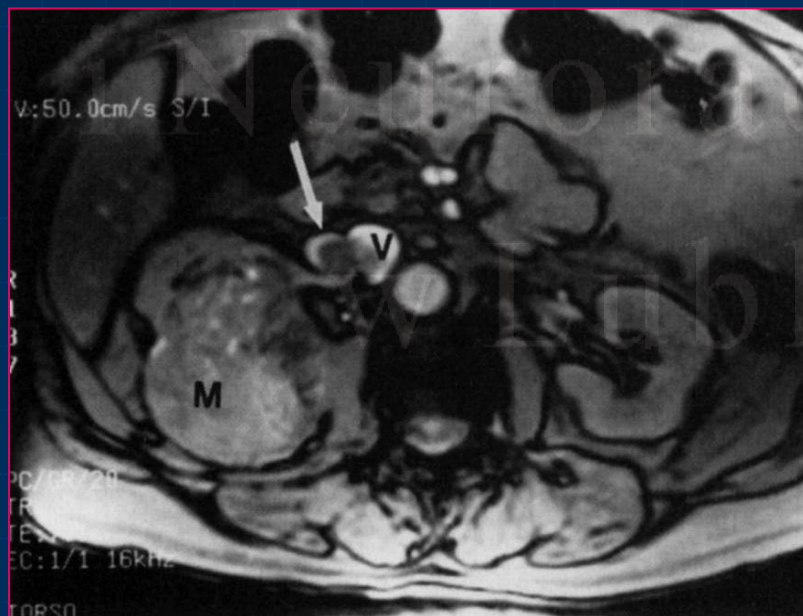
naciek ŻGG
w przebiegu raka oskrzela
(nieoperacyjnego)

usg

Rak prawej nerki
czop nowotworowy
wchodzi do ŻGD

MR

venografia

Zwężenia żył podobojczykowych po wkłuciach centralnych

Zwężenia żył ramienno- głowowych

po wkłuciach centralnych do hemodializ z towarzyszącą zakrzepicą żył szyjnych

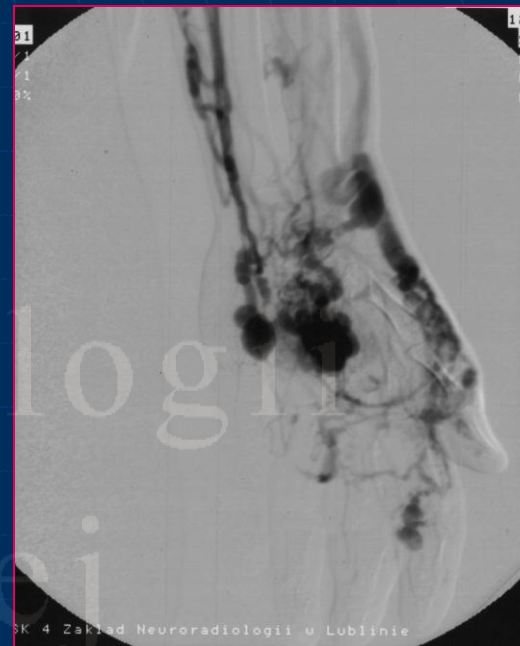
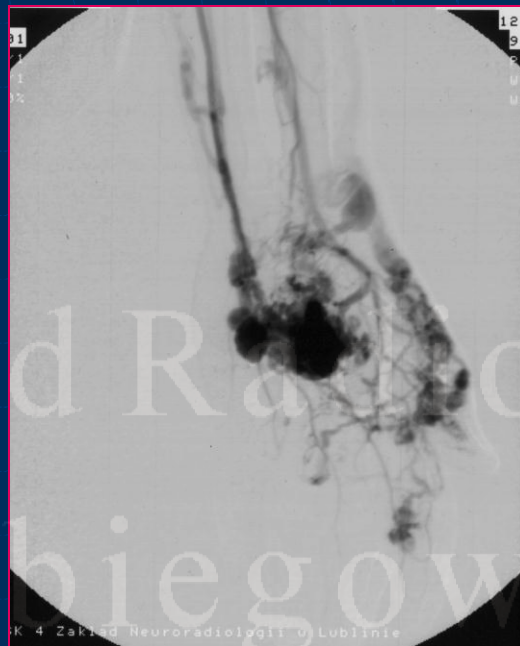

Pourazowe zwężenie
żyły podkolanowej
krwiał pourazowy

Naczyniaki / malformacje naczyniowe

- ◆ **naczyniaki tętniczo-żylne**
 - makroprzetokowe
 - mikroprzetokowe
- ◆ **naczyniaki żylne**
- ◆ **przetoki wrodzone**

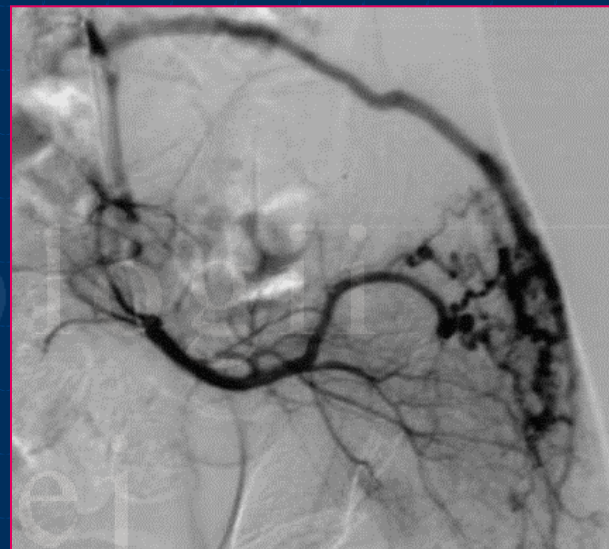
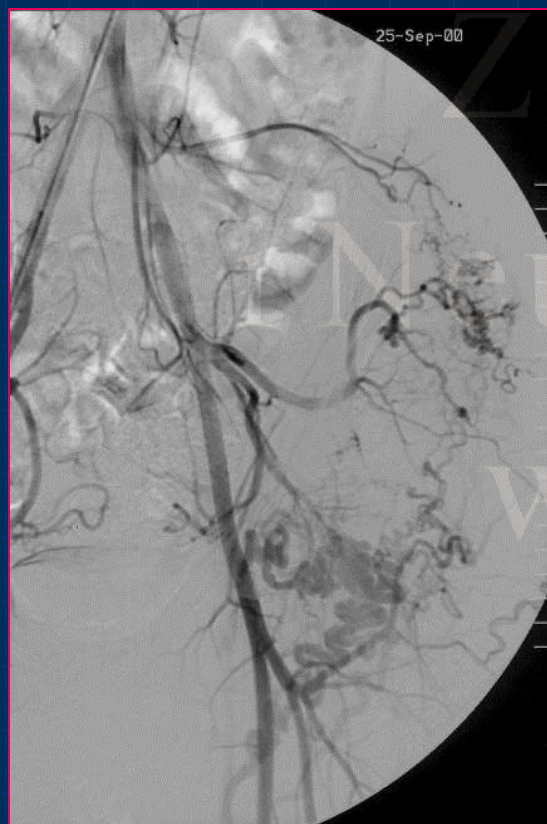
Naczyniaki t-ż dłoni makroprzetokowe

w różnych fazach
badania naczyniowego

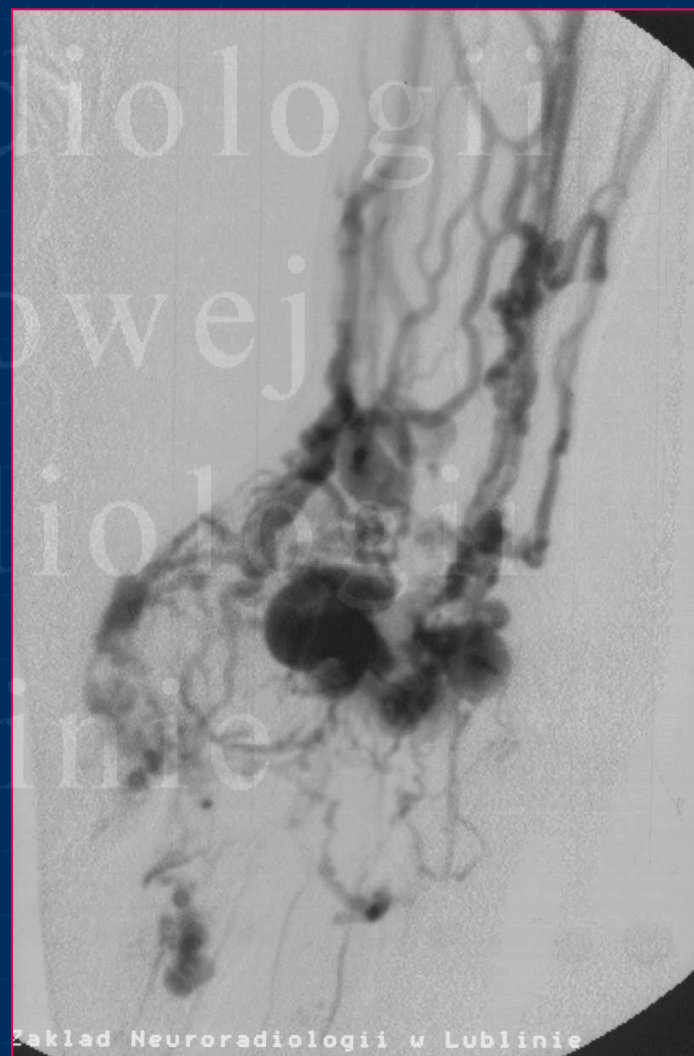

Rozległy naczyniak poślodka

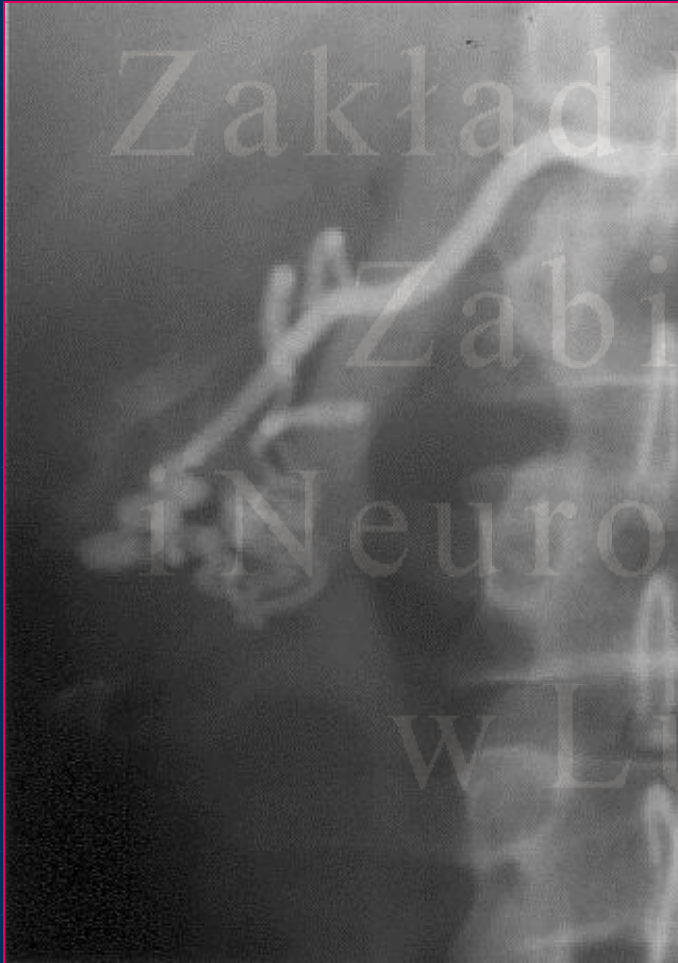
tętniczo-żylny / makroprzetokowy

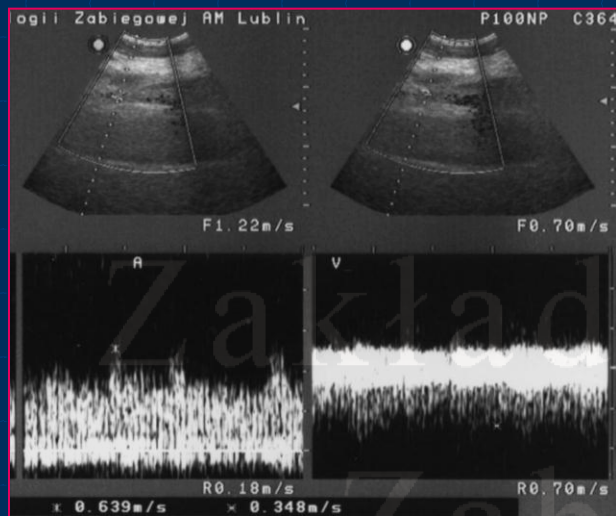

Naczyniak tętniczo-żylny dłoni (makroprzetokowy) (faza tętnicza i żylna arteriografii)

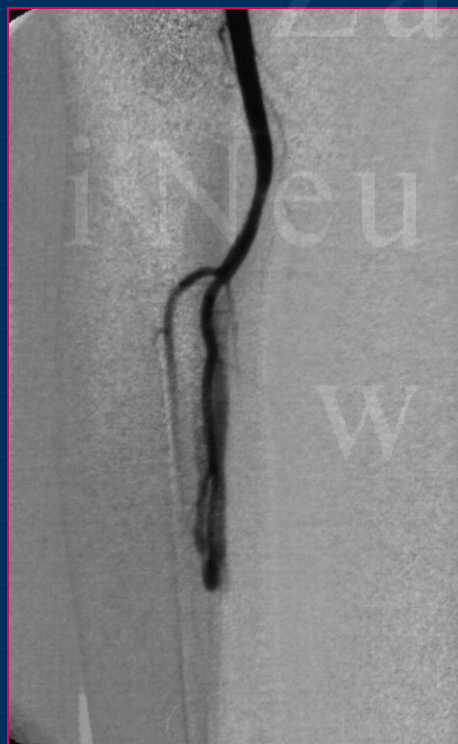

Naczyniak nerki
z przetoką do żyły nerkowej

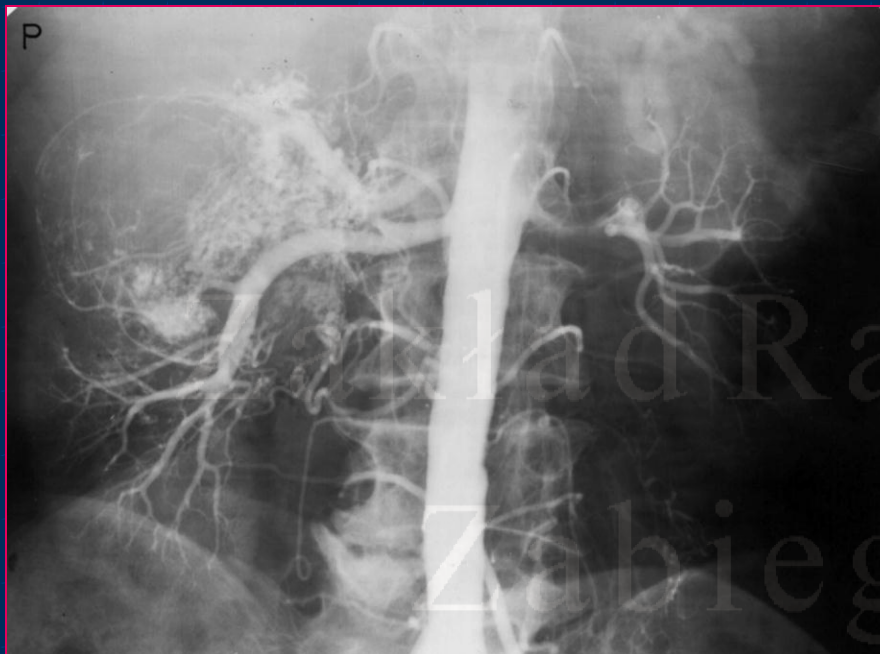

Samoistna przetoka t-ż
na goleni

Bogato unaczynione nowotwory

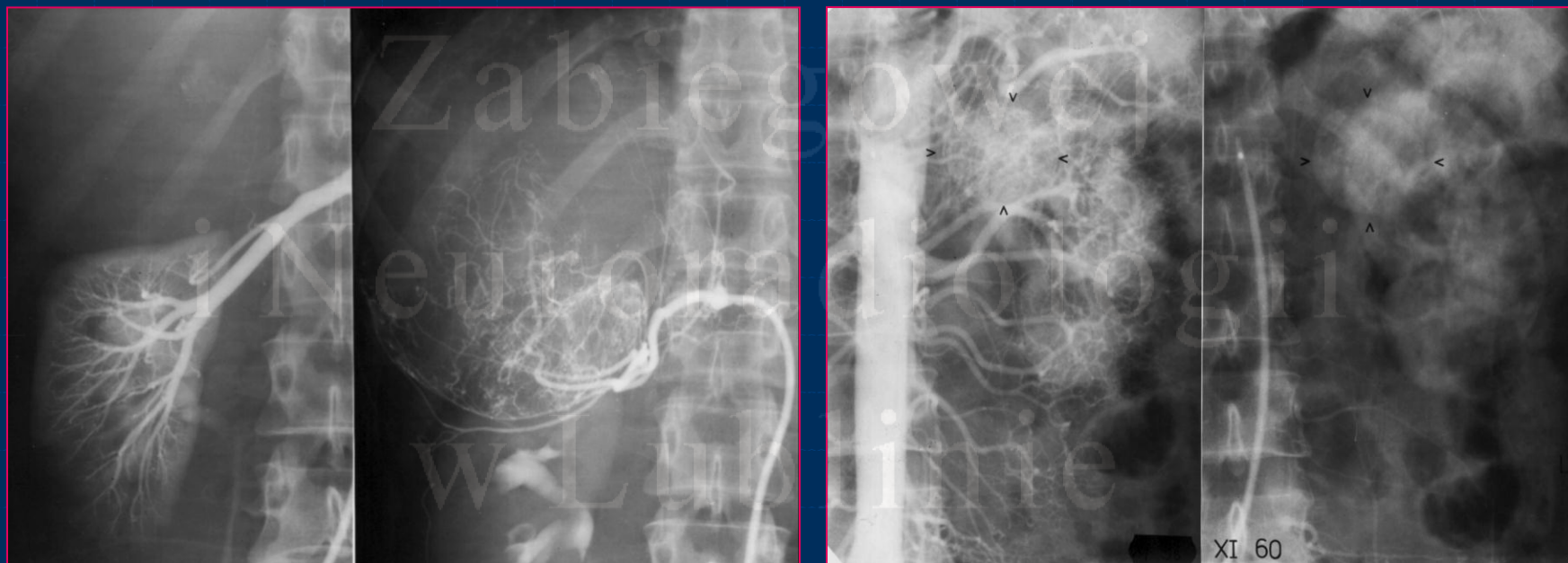
- ◆ Naczynia patologiczne:
 - kręte, korkociągowe, mnogie
 - tętniakowate poszerzenia
 - przetoki t-ż
 - poszerzenia żyłne
- ◆ Nowotwory łagodne i złośliwe mogą być bogato unaczynione

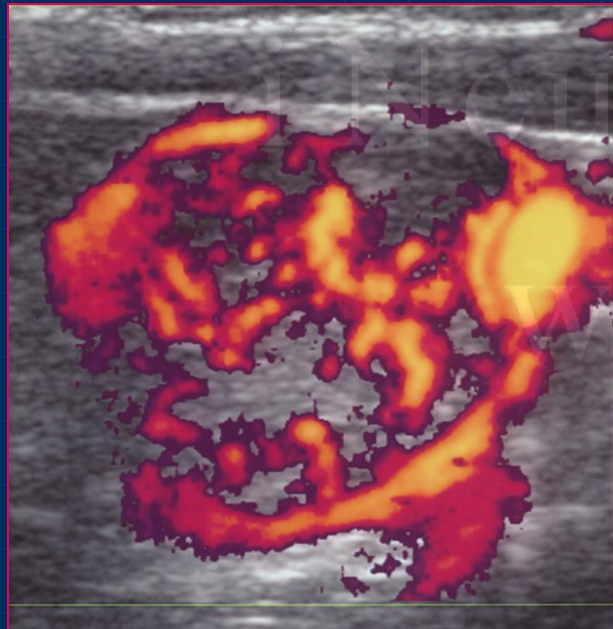
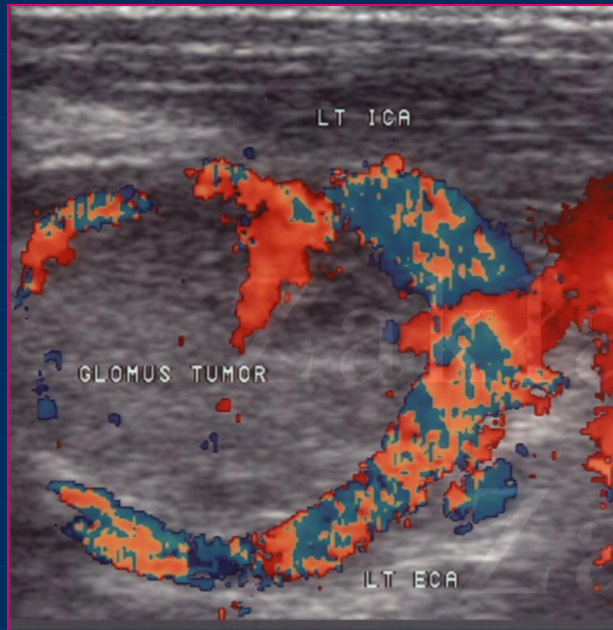
*Carcinoma
clarocellulare
renis*

Bogato unaczynione gruczolaki nadnerczy

Glomus tumor caroticum

Mięsaki tkanek miękkich i kości

Co to jest ?